

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪತ್ರಿಕೆ
ಆಗಸ್ಟ್ 2022

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ
ಕಾವ್ಯ-ಯೋಗ

ಫೋಟೋ: ಇಮೇಜಿಂಗ್ ಸಾವಿತ್ರಿ

ಅಮೃತದಕ್ಷಿಗಳ ದಿವ್ಯಕಾಂತಿ ನಾನೀಗ ಕಂಡುಕೊಂಡು
ಆ ಪ್ರೇಮಮೂರ್ತಿಯಾ ಮುರಳಿಗಾನದಾ ಕರೆಯ ಕೇಳಿಕೊಂಡು

- ಪುಟ್ಟು ಕುಲಕರ್ಣಿ
(14. ಕೃಷ್ಣ)

**ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪತ್ರಿಕೆ
ಆಗಸ್ಟ್ 2022**

ಸಂಪುಟ: 32

ಸಂಚಿಕೆ: 08

ಪರಿವಿಡಿ

ಸಂಪಾದಕರು:

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟು ಕುಲಕರ್ಣಿ
ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಠದ ಹಿಂಭಾಗ,
ಗಿಬ್ ಸರ್ಕಲ್, ಹರವಟ್ಟು ರಸ್ತೆ,
ಕುಮಟಾ - 581 332.
ಫೋನ್: 9448774920
mayureshwarkp@gmail.com

ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ

ಡಾ|| ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆ
ಡಾ|| ಆರ್.ಕೆ. ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರು:

ಡಾ|| ಅಜಿತ್ ಸಬ್ಬೀಸ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದೋ
ಸೊಸೈಟಿ ರಾಜ್ಯ ಸಮಿತಿ ಕರ್ನಾಟಕ,
ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಮಾರ್ಗ,
ಜೆ.ಪಿ. ನಗರ ಮೊದಲನೇ ಹಂತ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 078.

ಪ್ರಾಯೋಜಕರು:

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದೋ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ರಿ.)
ಜೆ.ಪಿ. ನಗರ ಮೊದಲನೇ ಹಂತ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 078.
ಫೋನ್: 080 - 2244 9882
<http://abp.sirinudi.org>

ಡಿ.ಟಿ.ಪಿ.:

ಗಣಕಯಂತ್ರ ಕೇಂದ್ರ
ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದೋ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ರಿ.)
ಜೆ.ಪಿ. ನಗರ ಮೊದಲನೇ ಹಂತ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 078.

ಆಫ್ ಸೆಟ್ ಮುದ್ರಣ:

ಶೇಷಸಾಯಿ ಇ ಫಾರ್ಮ್ ಪ್ರೆಸ್.ಲಿ.
ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದೋ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ರಿ.)
ಜೆ.ಪಿ. ನಗರ ಮೊದಲನೇ ಹಂತ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 078.

“ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಕಾವ್ಯ-ಯೋಗ”

ಜಡತ್ವದಲ್ಲಿ ದೈವತ್ವದ ಆವಿಷ್ಕಾರ. - ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

**ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ
ಕಾವ್ಯ-ಯೋಗ**

ಅನುಸ್ವಂದನ:

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟು ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಭಾಗ 1

1. ಅದ್ವೈತ 19
2. ಶಿಖರಾಗ್ರದೇವಿಯ ದೇವಳವು 20
3. ಯಾರು? 21
4. ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ 23
5. ಪರಮಾತ್ಮ 24
6. ಶಿಲಾ ದೇವಿ 25
7. ಲೀಲೆ 26
8. ಅತಿಥಿ 27
9. ನಿರ್ವಾಣ 28
10. ಸಾಕ್ಷಿ ಚೈತನ್ಯ 29
11. ಆಂತರ್ಯದ ಪರಮಪ್ರಭು 30
12. ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ 31
13. ಮೋಕ್ಷ 33
14. ಕೃಷ್ಣ 34
15. ದಿವ್ಯ ಕರ್ಮಿ 35
16. ಸ್ವ-ಸ್ವರೂಪ 36
17. ಆತ್ಮ ಸಮರ್ಪಣೆ 37

ಭಾಗ 2

18. ತನ್ನೀಲ ವಿಹಗ	38
19. ನಿರ್ಮಾಯ ಶಾಂತ ಮಂದ್ರ-ನಾದ	41
20. ಅಂತರ್ನಿವಾಸಿ ವೈಶ್ವಾನರ	42
21. ಅನಂತತೆಯ ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆ	43
22. ವಿಶ್ವ ಚೇತನ	44
23. ವಿರಾಟ್-ವಿಶ್ವಾತ್ಮ	45
24. ವಿರಾಟ್-ವಿಶ್ವ ಮಾನವ	46
25. ಚಿರಂತನ ಪ್ರಕಾಶ	47
26. ಮಹತ್-ಯೋಜನೆ	48
27. ಶಿವ	49

ಭಾಗ 3

28. ಅವತರಣ	50
29. ಗೂಢ ಹೃದಯದ ದೃಷ್ಟಾರ	52
30. ಸ್ವರ್ಣ ಜ್ಯೋತಿ	53
31. ದೇವ ಶ್ರುತಿ	54
32. ದೈವೀ ದೃಷ್ಟಿ-ತಾಣ	55
33. ದಿವ್ಯಾನುಭೂತಿ	56
34. ರೂಪಾಂತರ	57
35. ಆತ್ಮದ ಅನಂತತೆ	58

ಭಾಗ 4

36. ವಾಮನ ನೆಪೋಲಿಯನ್	59
37. ದಾರುಣದ ಘೋರ ಆ ನಾಲ್ಕು-ಮುಷ್ಟಿ	62
38. ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ	64
39. ತಮದ ಯಾತ್ರಿಕ	65
40. ಸುಪ್ತಾವಚೇತದಿಂದ... ..	66

ಭಾಗ 5

41. ಅವಸಾನ	67
42. ಆತ್ಮ ಸಮರ್ಪಣೆ	69
43. ಶೃಂಗಗಳ ನಾದ	70
44. ದೇವನಾ ಪರಿಶ್ರಮ	71

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ “ಕಾವ್ಯ-ಯೋಗ”

ನಾದವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಸಿದವನು ದ್ರಷ್ಟಾರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಲಭ್ಯತ್ವವನ್ನು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು, ವೇದಗಳೂ ಸಹಿತ ಪುರಾವಿಸುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನ್ನ, ಪ್ರಾಣ, ಮನಸ್ಸು, ವಿಜ್ಞಾನ, ಆನಂದ, ಚಿತ್ ಮತ್ತು ಸತ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಏಳು ಚಿದ್ಭೂಮಿಕೆಗಳಿವೆ. ಇವು ಮಾನವನ ದೇಹದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ‘ಸ್ವರದ’ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು (ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು) ನಾದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು ದ್ರಷ್ಟಾರ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲಕವೇ ಚೈತನ್ಯ ರಶ್ಮಿಯನ್ನು ಕಾಣುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಧ್ವನಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ (ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡ) ವಾಕ್ ಇದೇ. ಇಂತಹ ವಾಕ್ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಧ್ವನಿಯು ನಾದದ ಲಯದೊಂದಿಗೇ ಸ್ವಂದಗೊಂಡಾಗ, ಶ್ರುತಿಬದ್ಧಗೊಂಡು ವೇದವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವು ಕೇವಲ ಗಳಪು(ಜಲ್ಲ) ಬರಡು ಶಬ್ದಜಾಲವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕಾವ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯದ ಪರಮೋಚ್ಚ ಶ್ರೇಣಿಯ ಪ್ರತಿಮಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಅನುಭೂತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಪ್ರತಿಮ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಂತ್ರಸದೃಶ ‘ಸಾವಿತ್ರಿ’ಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅನುಸಂಧಾನಿಸಲೂಬಹುದು.

ಒಮ್ಮೆ ಚೈತನ್ಯ ದೇವತೆಯ ಪಾದ ಸ್ಪರ್ಶವಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಕಾಂತಿ-ಮಿಂಚು - ಚಿನ್ಮಯದ ಜ್ಯೋತಿಯ ಬೆಳಕು ಸ್ಪರ್ಶವಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಅದು ತಾನೇತಾನಾಗಿ, ಸಹಜಾತಿಸಹಜವಾಗಿ ಮಾನವನಲ್ಲೂ ಅನುರಣನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಲೋಕ ವೀಕ್ಷಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ದಿವಿಜಗಣದಿಂದ ಆಗಮಿಸಿ ಬಂದ ಹರಿಕಾರನಂತೆ ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅವನ ನಿರ್ಮಾಯವಾದ ಮನೋಲೋಕಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅವಳ(ಚೈತನ್ಯದ) ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಚೈತನ್ಯದ ಆತ್ಮದ ಅಭೀಪ್ಸೆಯೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪದ್ಯವಾಗಲೀ, ವಚನವಾಗಲಿ ಅವು ಕಾಲಾತೀತವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ “ಕಾವ್ಯ”ವಾಗಬಲ್ಲವು. ಬೌದ್ಧಿಕ ಆನಂದಕ್ಕಿಂತ ಮಾನಸಿಕ ತೃಪ್ತಿ ತರುವುದು ಅನುಭಾವದ ಕವನ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಹಿತ ವಾಸ್ತವದ ತಲ್ಲಣಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಮೂಲ ಝರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಚಲನೆಯ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತ, ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ

ಜೊತೆಗೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಪಥವೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾದ ಕರೆಯನ್ನೂ, ಕಳಕಳಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ದರ್ಶನದ ಕಾವ್ಯವಾದರೂ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತ ವಿಕಸನದ ನವನವೀನ ಆಯಾಮವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸದಾ ಪೂರಕವಾಗಿರುವ “ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿಯು” ಹೇಗೆ ಕೃತುಶಕ್ತಿಯಂತೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅನುಭವದ ಪದ್ಯ, ಅನುಭಾವದ ಕವನ/ವಚನ ಹಾಗೂ ದರ್ಶನದ ಕಾವ್ಯದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಕಸನಕ್ಕೊಂದು ಆಯಾಮವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಘಟನೆಗಳು, ಜೀವನದ ಗತಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಪಥವೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಮತ್ತೆ ಮುಂದುವರೆದು “ಗುರಿ”ಯತ್ತ ಸಂಕೇತ ಕೊಡುತ್ತ ಗುರಿಯಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುತ್ತ, ಲೀನವಾಗುತ್ತ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತ ವಿಕಸನದ ಅಲೆಯನ್ನು ಅವಿರತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಸಾಂತ್ವನವನ್ನು ಹೇಳುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಗದ್ಯ ಕೈಕೊಂಡು ಸಂತ್ರಪ್ತಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವರ್ತಮಾನದ ಸೂಕ್ತತೆಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಥಮ ಚಿಕ್ಕತೆಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಶಮನವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವ ಮನೋಭೂಮಿಕೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ನೋವು ನಿವಾರಕ ಗುಳಿಗೆಗಳ ಹಾಗೆ - ನೋವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಬದಲು ನೋವಿನ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಮೆದುಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ತಡೆಯೊಡ್ಡಿ ಶಮನಕಾರಿಯಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಪದ್ಯ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕ; ಕವನ ಮನಕ್ಕೆ ಉಲ್ಲಾಸದಾಯಕ; ಕಾವ್ಯ ಆತ್ಮತ್ಯಪ್ತಿಯ ಹಂತ. ಈ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವಿಂದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಹಂತವಿದೆ ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ.

“ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ವರ ಮತ್ತು ವ್ಯಂಜನಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಅಸ್ಮಿತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಅವಿಚ್ಛೇದ ಬಲವು(ಶಕ್ತಿಯು) ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಲೇ ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಮಾನವನ ಆಯ್ಕೆಯ ಪರಿಮಿತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ರೂಪಿತಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಇವುಗಳನ್ನು ಆಧಾರಭೂತವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕೊಂಡು ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ “ಬೀಜ ಮಂತ್ರಗಳು” ಎಂದು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೇದದ ಮಂತ್ರಗಳ ಅಮೋಘತೆಯಾಗಲಿ (Efficacy) ಫಲೋತ್ಪಾದಕತ್ವಾಗಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿವೆ”.

ಅತೀ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಮಾನವನು ತನ್ನ ಭಾವ ಸಂವಹನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯೂ ಮೃಣ್ಮಯದ ವಲಯದಲ್ಲಿ ರಚಿತಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಇದು ಈ ಮೃಣ್ಮಯದ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಭಾಷೆ ಜನಿಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಉತ್ತರವೆಂದರೆ “ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ”! ಎಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ‘ಸ್ವರ್ಗ’ ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಈಗ ಜನಜನಿತಗೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಇರುವ ಪುರಾಣಾಧಾರಿತ ದೇವೇಂದ್ರನ ಸ್ವರ್ಗವಲ್ಲ.

ಭಾಷೆ ಉಗಮವು ಪರಾಕಾಶದ - ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಊರ್ಧ್ವದಲ್ಲಿರುವ - ಮೇರುವಿನಲ್ಲಿ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಭೂ-ಬದುಕಿಗೆ ಬರುವ ಆತ್ಮವು, ಈ ಭೂ-ಬದುಕಿನ ಸೀಮಿತತನವನ್ನರಿತು, ಅದರಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಮೂಲ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೇರಲು ಆರೋಹಣ ಮಾಡಲು ಸದಾ ತುಡಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಊರ್ಧ್ವ ಪಯಣಕ್ಕೆ ಇರುವ ಉಪಕರಣವೆಂದರೆ “ಭಾಷೆ”.

ಅನಂತತೆಯ ವಲಯದಿಂದ ಜನನ-ಮರಣಗಳ ಮಧ್ಯದ ಪಯಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿ(ಗಮ್ಯ)ಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಅತ್ಯಪೂರ್ವ ಭಾಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿರುವ “ಸಾವಿತ್ರಿ”, ಅದರ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದೆ.

ಭಾಷೆ, ವಿಶ್ವಸತ್ಯ(ಋತ), ಪ್ರಕೃತಿ, ಚಿಂತನ ಹಾಗೂ ಬದುಕಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯ ಹೊಂದಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಂಡ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಅಪರೂಪದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಭಾಷೆಯ ಕುರಿತೇ ಬರೆದಿರುವ ಸುದೀರ್ಘ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಪನಿಷತ್ ಕಾಲದ ಭಾಷೆ, ಕಾಳಿದಾಸನ ಕಾಲದ ಭಾಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಅತ್ಯಪರೂಪದ ಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ವಿವರವಾಗಿಯೇ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ಸಾವಿತ್ರಿ’ಯ ಭಾಷೆಯೂ ಇರುವುದನ್ನು “ಅಧ್ಯಯನ” ಮಾಡಬೇಕಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ, ಗುರುಗಳನ್ನು ಅರಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ‘ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಚಲನೆಗೊಳಿಸದ ಹಾಗೆ ಇರುವ

‘ಯೋಗ’ವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಅವರು ‘ವೈಶ್ವಿಕ ಕವಿ’; ಚಿಂತಕರಿಗೆ ಅಪ್ರತಿಮ ದಾರ್ಶನಿಕ; ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಖರಾತಿ ನಿಖರವಾದ ಗಮ್ಯವನ್ನು ಕಂಡ ಜೀವ ಚೈತನ್ಯ; ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಅವರು ‘ಅವತಾರಿ’; ಈ ಎಲ್ಲ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಅವರು ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ‘ಸ್ವಯಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ’ವನ್ನೂ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ದ್ರಷ್ಟಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಯೋಗದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮತ್ತು ಅವರು ಶೀಘ್ರಾತಿಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ‘ಸಾಧನೆಗಳ ಪಥ’ದಂತೆ, ಅವರ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕವನಗಳಿವೆ. (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ 2 ರಿಂದ ಆಯ್ದು 44 ಕವನಗಳ ಅನುಸ್ಪಂದನ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿದೆ.)

ಭಕ್ತಿಯ ತಲ್ಲಿನತೆಯಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತಿಯ ಪರಮೋಚ್ಚ ಹಂತವಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಿಯತಿ ಸಹಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಕಸನವು, ಪರಮೋಚ್ಚ ತೃಪ್ತಿಯ ಹಂತವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವೈಶ್ವಿಕ ವಿಕಾಸ ಹಾಗಲ್ಲವಲ್ಲ?

ಅದರಲ್ಲೂ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಭಕ್ತಿ, ಕರ್ಮ, ರಾಜ, ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಯೋಗದ ಆಚೆಗಿನ ವಿಷಯ. ಇಲ್ಲಿ ರೂಪಣೆಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ “ಭಾವ”ಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಶಬ್ದದ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕಿದೆ. ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ‘ಸಾವಿತ್ರಿ’ ಮತ್ತು ಅವರ ಯೋಗ ಸಾಧನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ 1925 ಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಬರೆದ ಕವನಗಳನ್ನು ಹಲವು ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ.

ಕಾವ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ; ಗದ್ಯ ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ; ವಿಮರ್ಶೆ ತುರ್ತಿಗೆ ರೂಪು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಧೈಯವಾಕ್ಯವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡೇ, ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ‘ಕಾವ್ಯ-ಯೋಗ’ದ ಅರ್ಣವದಲ್ಲಿ ಯಾನ ನಡೆಸಬೇಕಿದೆ.

ಮೃಣ್ಮಯದ ಜೀವ-ಜೀವನವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ದಿವ್ಯ ಜೀವನದ ಭವ್ಯ ಸಾರವನ್ನು ಸುಶ್ರಾವ್ಯಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಆತ್ಮದ ಈ ತುಡಿತದಭಿಲಾಷೆಯ ಸ್ಪಂದವನ್ನು ಸತತದಲ್ಲೂ ಹೊಂದಿ, ಈ ಜಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಮನುಕುಲವನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ವಿಕಸನದ ಅಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಸಾಧನೆಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಈ ಹಂತದ “ಪ್ರಾರ್ಥನೆ”. ಇದೇ ‘ಸಾಧಕನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ’; ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧಕನ ಜೀವನವೇ(ಜೀವನ ವಿಧಾನವು) ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಕನ್ನಡದ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ‘ಭಾವ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಮನ ದಿಗಂಬರವಾದಾಗ ಆತ್ಮ

ವಿಶ್ವಂಭರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಯಾರೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪರಮ ಪರಿಶುದ್ಧ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಆ ದೇವನಿಗೆ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಯೋ, ಅವರ ಚಿಂತಗಳೆಲ್ಲವೂ “ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸದೃಶವೇ” ಆಗಿರುತ್ತವೆ; ಕಾಲಾತೀತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ದೈವಕೃಪೆಯು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರೂ ಸಹಿತ, ಈ ಸ್ವರ್ಗಸೀಮೆಯ ಚಿನ್ಮಯದ ತೋಷವನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲನಗೊಳಿಸಲೆಂದು ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಚೇತನದ ವಲಯದೆಡೆಯಿಂದ ಅವತರಿಸಿ ಬರುವುದನ್ನು, ಜೊತೆಗೆ ಅದು ಸಹವರ್ತಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಚಿತ್ತಭೇದ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವುದನ್ನು “ಪ್ರತ್ಯಭಿಜ್ಞಾ” ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದೇ ಈ “ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಸಾಧನಾ ವಿಶೇಷ”ವಾಗಿದೆ. ಈ ಪಥವು (ಅಂದರೆ ಈ ಸಾಧನಾ ಪಥದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು) ಸುಪ್ತ ಚೈತನವು ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪದ ಸಮ್ಯಕ್ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ, - ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಪಂದಗೊಳ್ಳುವ ಪಥವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಅಭಿಧಮನಿ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುವ ರಕ್ತವು ಹೇಗೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು ಪರಿಶುದ್ಧಗೊಂಡು ಅಪಧಮನಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಣರಸ(ಶುದ್ಧ ರಕ್ತ)ವಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧನಾ ಪಥದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ವೈಶ್ವಿಕ ಕಾವ್ಯವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನವನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದೊರಕಿ ನಾದವಾಗಿ-ಧ್ವನಿಯಾಗಿ-ಸ್ವರವಾಗಿ-ಅಕ್ಷರವಾಗಿ ಆಕಾರ ಪಡೆದುಕೊಂಡು “ಸದಸನ್ನ”ವಾದದ್ದು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ನಿರಾಕಾರವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಸದಸನ್ನಲಿಪಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಶ್ವಸದಸನ್ನಲಿಪಿ ಸತ್ ಮತ್ತು ಅಸತ್ ಎರಡೂ ಅಲ್ಲದ್ದು. ಭೂಮಂಡಲದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮಾನವನ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ನಿಲುಕದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಶ್ವಸದಸತ್ತನ್ನು ಕೆಲವು ಸಾಧಕರು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸದಸನ್ನಲಿಪಿಯಾಗಿ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಶ್ವಸದಸನ್ನಲಿಪಿಗೆ ತಾನೂ ಆಕಾರಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಿಯತಿಯ ತುಡಿತವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಶ್ವಸದಸನ್ನಲಿಪಿ ಇರುವುದು ಊರ್ಧ್ವದಲ್ಲಿ. ಪರಾಕಾಶದಲ್ಲಿ. ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು “ಸಾವಿತ್ರಿ”ಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುವ ಪಥಗಳಿವೆ. ಸಾವಿತ್ರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಅತ್ಯಪೂರ್ವ ಪ್ರತಿಮಾ ಕಾವ್ಯವೆಂದು ಇಡೀ ವಿಶ್ವವೇ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಗಳು, ರೂಪಕಗಳು, ಪ್ರತೀಕಗಳು ಎಂದು ‘ಕಾವ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯ’ದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕವಿಯ ರಚನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ

“ಪ್ರತಿಮೆ” ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ‘ಆದ್ಯ-ವೇದ್ಯ-ಜೊತೆ ಸಿದ್ಧ’ರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಂದಿಸುವ ವಿಷಯ.

ಆದರೆ ‘ಸಾಧನಾ ಪಥ’ದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಾರಂಭದ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ‘ಪ್ರಾರ್ಥನೆ’ಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಉಸಿರಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಹೃದಯದ ಸ್ವಂದನದ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರುತಿಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಲೌಕಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಸಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವವೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯ ತಾಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಅವರ ಆತ್ಮವು, ನಿಯತಿಯ ಪ್ರಕಾರ “ಈ ದೇಹ”ಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಆ ದೇಹಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆ “ಆ ಮೂಲ ಪ್ರಕಾಶ”ದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಲಗ್ನಗೊಳ್ಳಲು ಅಭಿಪ್ರೇಪ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಾನವನ ಆತ್ಮವು ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ ಸ್ವಂದಗೊಳ್ಳಲು ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವ ಸಾಧನಾ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗಲು, ಒಂದು ಸೂತ್ರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉಪಕರಣದಂತೆ ‘ಪ್ರಾರ್ಥನೆ’ಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಕಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ; ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರೂ ಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಒಪ್ಪಂದವಂತೂ ಅವತರಿಸುವವೇ ಇಲ್ಲ; ಏನಿದ್ದರೂ ಆ ನಿರಾಕಾರದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿ, ಏಕಾತ್ಮ ಭಾವದಲ್ಲಿ, ಅನವರತವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಲ್ಲೀನಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾದಾತ್ಮ್ಯಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ತಾದಾತ್ಮ್ಯತೆಯ ಸ್ವಂದನಕ್ಕೆ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳ್ಳುವ ಧ್ವನಿಯೂ ಸಹಿತ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಲೌಕಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಶಬ್ದ-ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡರೂ, ಅಲ್ಲಿ ಆ ಶಬ್ದಗಳು ಕೇವಲ ಪೂರಕವಾಗಿ, ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಲೌಕಿಕವಾಗಿ(ಭೌತಿಕವಾಗಿ) ಲಭ್ಯವಿರುವ ವಿಶ್ವ ಸತ್ಯಗಳನ್ನೇ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಆ ವಿಶ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಒಂದು ಅಪ್ರತಿಮ ಪ್ರತಿಮಾ ವಿಧಾನದ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು, ಶಿಖರೀಣೀ ಛಂಧಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶಂಕರರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ -

“ದಿನಕರನ ದಿವ್ಯ ಕಿರಣಗಳ ಜ್ವಾಲೆಯಾರತಿಯನವಗೆ ಇತ್ತು
ಸುಧೆಯ ಜಲವೀವ ಚಂದ್ರಶಿಲೆಯಿಂದ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಅರ್ಪ್ಯವಿತ್ತು
ಉಧದಿಯಿಂದ ಉದಿಸಿರುವ ಉದಕವನೆ ತರ್ಪಣದಿ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತ
ಜನನಿ ನಿನ್ನ ನುತಿಸುತಿಹೆ, ನೀಡುತಿರೆ ನೀನೆನಗೆ ವಾಣಿ-ಚಿತ್ತ”

(ಸೌಂದರ್ಯ ಲಹರೀ ಶ್ಲೋಕ 100)

ಆ ಉಚ್ಚ ಆತ್ಮಾಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಋತಸಹಜವಾದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ದರ್ಶಿಸುವ ಸಾಧನೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಲ್ಲಿ, ಆಗ ಯಾವುದೂ ನಿರಾಕಾರವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ; ನಾದವೂ ಸಹಿತ ತನ್ನ ಆಕಾರ ಹಾಗೂ ವರ್ಣಗಳೊಡನೆ ಸ್ವಂದನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ, ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ “ಸಾಧಕರಿಗೇ” ಎಂದು ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳು ಇವೆ. ಆ ವಿಶ್ವಗೀತದ ನಾದಕ್ಕೆ ಅನುಸ್ವಂದಗೊಂಡು ನಮ್ಮ ಆತ್ಮವೂ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ “ಜೀವನ ವಿಧಾನವೇ” ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿಯ ಮಧ್ಯೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಉಷೆಯಿಂದ ಪೂರ್ವಸಂಧ್ಯೆಯ ತನಕವೂ ಆ ವಿಶ್ವ ಶಕ್ತಿಯ ಸ್ವಂದನದೊಂದಿಗೇ ಅನುರಣನಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರುವದೇ “ಸಾಧನಾ ಪಥದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ”ಯಾಗಿದೆ.

ಪಶ್ಯಂತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉದಿಸುವ ತನ್ನದೇ ಭಾವಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತಾ, ಅದು ಪ್ರತಿಬೋಧದ ದೀಪ್ತಿಯ ಉಲಿತವಾಗಿರುವದನ್ನು ಅರಿತು, ತನ್ನ ಮನೋಕೋಶಗಳೆಲ್ಲ ಅವುಗಳನ್ನೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ವಿಕಸನದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುವಲ್ಲಿ ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಆ ನಾದದ ಶ್ರುತಿಗೆ ಶ್ರುತಿಗೊಂಡು, ಧ್ವನಿಗೆ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಅನುರಣನಗೊಂಡು, ಆವರ್ತಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸಾಗುವ ಅನುಭಾವದ ಪಥವು ಇದಾಗಿದೆ. ಆ ಭವ್ಯ ದೇವ ಪ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಪಡಿಮೂಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಆ ವಾಗ್ವಿಜಗಳು ವಾಣಿ-ನಾದದಲ್ಲಿ ಹ್ಲಾನುಹ್ಲಾನವನ್ನು ತರುತ್ತವೆ. ಘನಮೌನದಂತರಾಳದ ನಿರ್ಮಾಯ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಚಿಂತನವು ವಿಕಸನಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಚಲಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಭೌತಿಕ ದೇಹದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುಂಡಲಿಯೂ ಸಹಿತ ಅನುಸ್ವಂದನ ಹೊಂದಿ, ಪ್ರಜ್ಞಾನ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಹೃದಯದ ಸ್ವಂದವು ಸಮ್ಮಿಲಿತಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನಂತತೆ ಮತ್ತು ಚಿನ್ಮಯದ ಘನಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಕಾಂತಿ ಜ್ಯೋತಿಯಲ್ಲದೇ ಬೇರೇನೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

ಮಾನವ ಕುಲದ ಅಬ್ಬರವಾಗಲಿ, ಅವನು ಪಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರಮದ ಉಬ್ಬರವಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಹೆದ್ದುಮುಲಗಳಾಗಲೀ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಶಾಂತಮಯ ವಾತಾವರಣದಿಂದಾಗಿ ಆ ಪ್ರಶಾಂತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆದಿ ಶಂಕರರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ “ಸಾಧಕನು ಇಡುವ ಎಡೆಗಳು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ; ಅವನ ಹುರುಡು ಹರಟೆಯೂ ಜಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಕರದ ಭಂಗಿಗಳು ತಪದ ಮುದ್ರೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ; ಅವನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಆಹಾರ

ಹವಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಅವನ ನಿದ್ರಾವಸ್ಥೆಯು ಉದ್ದಂಡ ನಮನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.” ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭವದ ಬಯಕೆಗಳ ಭಾವ ಕವಚವನ್ನು ತೊರೆದವನು ಮಾತ್ರ ‘ಸಾಧಕ’ನಾಗಿ, ಮುಕ್ತವಾದ ಪಥವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಮಾನವ ದೇಹದ ಜಡ-ಸ್ವಭಾವವು, ಮೃಣ್ಮಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ, ಧೀಃ-ಶಕ್ತಿಯ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅನಂತಾನಂತದಲ್ಲಿ ಪಯಣಿಸಲು ಸಫಲನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಆ ನಭೋನೀಲದ ಪದ್ಮಸರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಚಿದ್ಧನದ ಲೀಲೆಯ ಛಂದವು ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಆತ್ಮಹಂಸವೂ ಸಹಿತ ಮಂದ್ರಸ್ಥಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿಥವಲಗೊಂಡು ಸಾಗುವ ಪಥವೇ ‘ಸಾಧಕನ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಪಥವಾಗಿದೆ’. ಇದನ್ನೇ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು -

“ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವದು ಅವನ ಪ್ರಾಣದೊಡಗೂಡಿ ಸ್ವಂದದಲ್ಲಿ
ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನದಲಿ ಅವಿಚಲದಿ ಸತತ ಸಮ್ಮಿಲನಗೊಂಡಿತ್ತಿಲ್ಲಿ
ಏಕೈಕವಾದ ಆ ಘನದ ಮೂಲ ಕರ್ಮಫಲ ಸಾರವಾಗಿ
ನಮ್ಮ ಜೀವಗಳು ಜನಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದ ಆ ಸ್ಥಾನ ಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿ”

(ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ‘ಸಾವಿತ್ರಿ’; ದಳ 11 ‘ಚಿರಂತನದ ಉಷೆ’, ಪುಟ 692)

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾವ್ಯವೂ ಸಹಿತ ಪದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ಮಿತವಾದ. ಆದರೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡ ಪದ್ಯ/ವಚನವು ಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನವೀನ ಮಾನಕಗಳ ಬಗೆಗೆ ಯೋಚಿಸುವ ಕಾಲ ಇದಾಗಿದೆ. ತೀರ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗೆಗೇ ನಿಖರವಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಅವನು ವಿಕ್ಷಿಪ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ; ಬರೀ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೇ ಆಧಾರಭೂತವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ “ಹಳಹಳಿಕೆ” ಎಂದು ಹೀಯಾಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದ್ವಂದ್ವವನ್ನರಿತ ಜಾಣವಲಯ ಮಧ್ಯಂತರ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು “ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಶಮನಕಾರಿ ನಡೆಯ” ವಿಜೃಂಭಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸತೊಡಗಿದರು.

ಈ ವಿಜೃಂಭಣೆಯ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳ ಮೋಡಗಳ ಹಿಂದೆ “ಆತ್ಮತ್ಯಪ್ತಿಯ ಕಾವ್ಯ”ವು ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದರೂ, ಅದರ

ಸ್ವಂದನದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾತ್ರ ಕ್ಷೀಣವಾಗತೊಡಗಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನವೀನ ಜಗತ್ತಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಔದ್ಯಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಅವಲಂಬನೆಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ರೂಪಿತಗೊಂಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಂಕೀರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ನಡೆದವು. ಈ ತೀವ್ರತೆರನಾದ ಸಂಘಟ್ಟವು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕಿಗೆ ತೀವ್ರ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ತಂದರೂ, ಅದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ, ತೇಪೆ ಹಾಕಿ, ಆಡಳಿತ ವಲಯವನ್ನು ಸಂತುಷ್ಟಗೊಳಿಸಲು ಆಡಳಿತ ವಲಯವೇ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದ “ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೇ” ಪದ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತರುವ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಈ ತೆರನಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಧಾವಂತದಲ್ಲಿ “ಬೋನ್ಸಾಯಿ” ಮಾದರಿಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕಣ್ಣಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿ, ಆಚೀಚೆ ನೋಡದಂತೆಯೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಇಂತಹ ಸಂಘರ್ಷಮಯದಲ್ಲಿಯೂ “ಕಾವ್ಯ” ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಸಹಜ ಗುಣವಾದ ವಿಕಾಸದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿ ತನ್ನ ಪಯಣವನ್ನು ಅವಿರತವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿತ್ತು, ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆ ಕೂಡ. 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಒಂದನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧ, ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧ, ಭಾರತದ (ಏಶಿಯಾದ ಬಹುತೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಳ ಬೌದ್ಧಿಕ ತುಮುಲಾಟಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡ ಮುದ್ದಣನ “ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ”, ಕುವೆಂಪುರವರ “ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನ”. ಗೋಕಾಕರ “ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರಶ್ಮಿ”, ಭೂಸನೂರು ಮಠರವರ “ಭವ್ಯ ಮಾನವ”ದಂತಹ ಕಾವ್ಯಗಳು ಕನ್ನಡದ ನೆಲದಲ್ಲಿ “ಕಾಲಾತೀತ”ವಾಗುವ “ಕಾವ್ಯ”ದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡದ್ದು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಗತಿಯ ಪಥದ ಬಗೆಗೆ ಭರವಸೆಯ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿವೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಭಾರತವನ್ನು, ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ “ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿಯ” ಅನಂತತೆಯನ್ನು, ಅದರ ವಿಚಲನೆಯಲ್ಲಾದ ಘಟನೆಗಳು ರೂಪಿಸಿದ ಅಲ್ಲೋಲ-ಕಲ್ಲೋಲಗಳನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತಂದು, ಅವುಗಳನ್ನು ರೂಪಾಂತರಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಮಾನವ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಸಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡದ್ದು ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ “ಸಾವಿತ್ರೀ”.

ವೇದ - ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ನಂತರ ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತಗಳು ಹೇಗೆ ಕಾಲಾತೀತವಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡ ಅವಧಿಯಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಪೋಷಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತಿವೆಯೋ, ಅದೇ ತೆರನಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲೋಸುಗವೇ ಎನ್ನುವಂತೆ “ಸಾವಿತ್ರಿ” ಅವತರಿಸಿತು. ಆದರೆ “ಸಾವಿತ್ರಿ” ಭಾರತೀಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸದ ಭಾಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡಿದ್ದು ನಿಗೂಢವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು Through a strange mid-world under supernal skies ಎನ್ನುವದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಇಲ್ಲಿನ ಪಯಣ ನೇರವಾಗಿ ಯೋಗದ ಪ್ರಯಾಣವೇ ಆಗಿದೆ. ಇವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾನವನು ಭವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ - ಗಡಿಗಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಕ್ಷಾಂಶ-ರೇಖಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪಥವಾದರೂ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವದು ಒಂದು ಪಯಣದ ಉದ್ದೇಶವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಯೋಗದ ಸಾಧನಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ಆಕಾಶಗಳ ಸರಣಿಗಳ ವಿವರಗಳಿವೆ. ಚಿದಾಕಾಶ, ಪರಾಕಾಶ, ಮಹಾಕಾಶ... ಇತ್ಯಾದಿ ಹಂತಗಳಿವೆ. ಅದರ ದೀರ್ಘಾತೀರ್ಘ ವಿವರಣೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇದು ಗುರಿ ಗೊತ್ತಿರದ ಪಯಣ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಲದಾರ್ಣವದ ಮೇಲೆ ತೇಲಿ ಹೋಗಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಾಗಲೇ ಅದರ ಗಮ್ಯವೂ ನಿರ್ಧರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಫಲತೆ ಒದಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವದು ಆಯಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಭಿಪ್ರೇಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಪಾರಲೌಕಿಕದ ಪರಿಭಾಷೆಗೂ ಮತ್ತು ಲೌಕಿಕದ ಭಾಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ ಒಂದು ಸಂಪರ್ಕ-ಸೇತು ಖಂಡಿತ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ‘ಸಾವಿತ್ರಿ’ಯಂತಹ, ಮತ್ತು ಉಪನಿಷತ್ ವಿಷಯಗಳ ಸಾರ ಗೊತ್ತಾಗಬಹುದು.

ನಾವು ಭಾಷೆಯ ಉಗಮದ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಕ್ಷರಗಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲಿ - ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ - ಅವು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತವೆ ಮಾತ್ರ. ಮೂಲ ಬಿಂಬಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಕ್ಕೂ ಇರುವ

ವ್ಯತ್ಯಾಸದಂತೆಯೇ, ಮೂಲ ಸ್ವರಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿತಗೊಂಡ ಸ್ವರಕ್ಕೂ ಖಂಡಿತ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಒಂದು ದಾರ್ಶನಿಕ ಕಾವ್ಯ ಮೂಲ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ರಚಿತಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ಯಾವುದು ದೃಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಶ್ರಾವ್ಯಗೊಳಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲ ಅನುಭಾವಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

**ಜಾಗ್ರವಸ್ಥಿತೋ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವಪ್ನ ವಿಷ್ಣು ಸಮಾಶ್ರಿತಃ |
ಸುಷುಪ್ತಾಯಾಂ ತಥಾ ರುದ್ರಾಸ್ತೂಯಾಮೀಶ್ವರಸ್ಥಥಾ |
ಅತೀತಾಯಾಂ ಸಮಾಖ್ಯೋಯಂ ಸದಾಶಿವಃ |**

ಎನ್ನುವ ಸೂತ್ರವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ/ವಿಷ್ಣು/ರುದ್ರ/ಈಶ್ವರ/ಸದಾಶಿವ ಈ ಐದೂ ತತ್ತ್ವಗಳು(ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲ) ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿ ಏಕಾಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ಐದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೂಪಧಾರಣೆ ಪಡೆಯಿತು ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸಹಜವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತತನವಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲಟಗಳು ಬಹಳವಿರುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮವು ಏಕೆ ಸ್ವಂದಿಸುವದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವದಕ್ಕೆ, ಪರಬ್ರಹ್ಮದಿಂದ ಭಾವ, ಭಾವದಿಂದ ಜ್ಞಾನ, ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮನ, ಮನದಿಂದ ಬುದ್ಧಿ, ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಚಿತ್ತ, ಚಿತ್ತದಿಂದ ಅಹಂಕಾರ(ಸ್ವತ್ವದ ಅರಿವು) ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಪರಂಪರೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಆತ್ಮಸ್ಯಾಕಾಶಸಂಭೂತಿರಾಕಾಶದ್ವಾಯು ಸಂಭವಃ .. ಎನ್ನುವದೂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ 'ಸಾವಿತ್ರಿ'ಯ ಈ ಭಾಗಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ 'ದ್ರಷ್ಟಾರ ಹಂತದಲ್ಲಿ' ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡ ಮಂತ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಆ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಧ್ಯಯನ/ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಇದನ್ನು "ಕಾಲಸೂಚಿಯಾಗಿಯೇ" ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ಅದು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಕ್ರಾಂತದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಸುವದರಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಸುವದು ಎನ್ನುವದು ದರ್ಶ, ಸ್ಪರ್ಶ, ಶ್ರಾವ್ಯ, ಆಘ್ರಾಣ್ಯಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಅದರ ರುಚಿ(ಅಭಿರುಚಿ)ಯನ್ನೂ ಅನುಭಾವಿಸುವ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇವಲ ಶ್ರಾವ್ಯವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ವರ್ಣವಿದೆ; ಆಕಾರವಿದೆ; ರುಚಿಯಿದೆ; ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣತೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದರ್ಶಿಸಬಲ್ಲವನು 'ಕ್ರಾಂತದರ್ಶಿ'ಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಭಾರತೀಯ ಕಾವ್ಯಧರ್ಮದ ಆಧಾರವಾಗಿ, ಪ್ರಾಣಭೂತವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಸಂವಿಧಾನದಂತೆಯೇ ಇರುವ ವಿಷಯವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಲೌಕಿಕ ಜೀವನದ ಚಿತ್ರಣಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇದು ಮಾಡುತ್ತಿರಬಾರದು. ಇವುಗಳನ್ನೇ ವೈಭವೀಕರಿಸಿ ದಾಖಲಾಗಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯೂ ಆಗಿರಬಾರದು. ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಈ ಕಾವ್ಯಧರ್ಮದ ಆತ್ಮಾಭಿಲಾಷೆ ರಸಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತ್ಮಿಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮತ್ತು ಸಮರಸದ ಗುಣ ಹೊಂದಿರುವ ಮೂಲಕವಾಗಿ, ಓದುಗನಲ್ಲಿ ಸಂವೇದನೆಗಳು ಆವಿರ್ಭಾವವಾಗುವ ಮೂಲಕ ರಸ-ಚೇತನವನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಮನುಜ ಲೋಕದ ಅನುಭವಾತ್ಮಕವಾದ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿಯೇ ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತ, ಮೂರ್ತರೂಪ ಕೊಡುತ್ತ, ಸಂತ್ಯಪ್ತಿಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೆರನಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎಂದಿಗೂ ಕೇಶಚ್ಛೇದನ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಸೀಳಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ; ಜೊತೆಗೆ ಕೇವಲ ವಿಪ್ಲವಗಳೇ ತುಂಬಿರುವ ಭಯಾನಕ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅತಿ ದೀನತೆಯ ಮತ್ತು ಅಂಜಿಕೆಯ ಅಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಧರಧರನೆ ಎಳೆದೊಯ್ಯುವದೂ ಅಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಓದುಗ(ರಸಾಸ್ವಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವ)ನಿಗೆ ಆಘಾತ, ಆತ್ಮಘಾತ ಮತ್ತು ಭಯದಿಂದ ತೀವ್ರ ಕಂಪನಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಭಾರತೀಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ನ್ಯಾಯದ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅಮಾನವೀಯ ಚೇತನದ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಬರುವ ರಸಾಸ್ವಾದನೆಯು ಎಂದಿಗೂ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ

ಭಾರತೀಯ ಮನೋಭೂಮಿಕೆ ಈ ತೆರದಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದದ್ದು. ದೈವೀ ಕೃಪೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಮನಸ್ಸು ತುಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸ್ವಭಾವದ್ದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮನಸ್ಸು ಯಾವಾಗಲೂ ಉದಾತ್ತವಾದುದನ್ನೇ ತನ್ನ ಚಿಂತನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತಿತಿಕ್ಷು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಿತ ವಿಶ್ವ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗೆಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಮಧುರ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ದಯಾಶೀಲವಾಗಿ ಆದ್ರ್ವವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದು, ಸಂತ್ಯಪ್ತಿಯ ಹಂತ ಕಾಣಲೆಳಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಶುದ್ಧ, ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷವಾದ ಚಿಂತನಗಳು ಭಾರತೀಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ

ನೆಲೆಗೊಂಡದ್ದು “ಬುದ್ಧ-ಹೃದಯ”ದಿಂದ ಸ್ವಂದಗೊಂಡು ಬರುವ ಶಾಂತಿ ಕಿರಣಗಳ ಅವಿರತದ ಧಾರೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಆವಿರಾವೀರ್ಮ ಏಧಿ |

ಇದು ಅತ್ತೇಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮಂತ್ರ. ಇಲ್ಲಿ ಆವಿಃ ಆವಿಃ ಎಂದು ಎರಡು ಬಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ಒಂದು ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಚೈತನ್ಯವಾಗಿ ಜೀವಾತ್ಮವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಆವಿಃ ಎನ್ನುವುದು “ಪರಮಾತ್ಮನ” ಸಲುವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ಒಂದೇ. ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನ ಹನಿ ಸಮುದ್ರವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೇ ಇದೂ ಸಹಿತ.

ಇದರ ಅರ್ಥ ಹೀಗಿದೆ - ನನ್ನ ವಾಕ್ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿದೆ; ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನನ್ನ ವಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿದೆ; ನನ್ನ ಚೈತನ್ಯವು ಆತ್ಮ(ಬ್ರಹ್ಮ)ದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಿವಿಷ್ಟಗೊಂಡಿದೆ.

ಭಾಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಬದುಕು, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕೊಡುಗೆ, ವಿಶ್ವ ಸತ್ಯದ ವಿಕಸನದ ಹಂತಗಳು ಜೊತೆಗೆ ವಿಶ್ವ ರಹಸ್ಯ(cosmic-secrecy)ವೂ ಅಡಕಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೇ ನಿರಾಕಾರ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದ “ನಾದ”ವು “ಧ್ವನಿ”ಯಾಗಿ, ಮಾನವನ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ “ಶಬ್ದ” ಸ್ವರೂಪ ತಾಳಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಈ “ಭಾಷೆಯ ಆತ್ಮ”ವನ್ನು ಅರಿತು, ಅದರೊಡನೆ ಸಮಸ್ತಂದಿಯಾಗಬಲ್ಲ ತರಂಗಾಂತರಂಗದ ಶಕ್ತಿಯು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಗಿಯೇ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಅರಿವು ನಮಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ “ಆತ್ಮದ ಭಾಷೆ” ಯಾವುದು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೆಂದರೆ ‘ಆತ್ಮದ ಭಾಷೆ ಋತ’. ಹೃದಯದ ಭಾಷೆ ಸತ್ಯ. ಈ ಹೃದಯದ ಸೀಮಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಸತ್ಯದ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕವೇ ಆತ್ಮದ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುವ ಋತವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ನಾದವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ‘ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಭವತಿ ಪರಮಾತ್ಮ’ ಹಂತವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಶಬ್ದ ಪುಷ್ಟಿಗಳು ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಿ ಭಾವಮಾಲೆಯಾಗುವ ವಿಧಾನವಿದು. ಏಕೆಂದರೆ ‘ಸ್ವರವಿಡಿದು ಶಬ್ದ ಸಮರಸವಾದಾಗ ನಾದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ’ ಎಂದು ಅನುಭಾವಿಕರ ಅನುಭವಗಳಿವೆ.

ಅಕ್ಷರ ವಿದ್ಯಾ

“ಅಕ್ಷರ ವಿದ್ಯಾ” ಅಥವಾ “ಉದ್ಧೇಧ” ಎನ್ನವು ವಿದ್ಯೆಯ ಬಗೆಗೆ ಉಪನಿಷತ್ತು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ‘ಅನುಜ್ಞಾ ಮುದ್ರೆ’ಯಿಂದ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ವಿವರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾನವನ(ಲೌಕಿಕ) ಬದುಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಗೆ ವಿಶ್ವ ಸತ್ಯವನ್ನು ದರ್ಶಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ‘ಸಾವಿತ್ರಿ’ಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗ ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನವನ ಭೌತಿಕ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವದನ್ನೂ ಹಲವಾರು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ನಮಗೆ ಮೂಲಪ್ರಾಣವಾಗಿರುವ ಪಂಚ ಪ್ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಧ್ವನಿಗೆ ರೂಪು(ಶಬ್ದದ ರೂಪ) ಕೊಡಲು ಉದಾನವು ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಇರುವುದೂ ಕಂಠ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ. ಆಯುರ್ವೇದ-ದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಿತ “ಪ್ರಾಣೇನಾನ್ನಪ್ರವೇಶಃಸ್ಯಾದುದಾನೇನ ಭಾಷಣಾಮ್” ಎಂದೇ ವಿವರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದೆ.

ಈ ನಾದವು ಧ್ವನಿಯಾಗಿ, ಅಕ್ಷರದ ಆಕಾರ ಪಡೆದು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವದನ್ನು ಮತ್ತು ಅದು ನಾದಮಯವಾಗಿರುವ ಹಂತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಬರೀಷ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂಬರೀಷ ಎಂದರೆ “ಶಬ್ದಕ್ರಿಯಾ ಚಾಲಕತ್ವ”ವನ್ನು ಹೊಂದಿದವನು ಎಂದರ್ಥ. ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಿತ ಈ ಉದಾನವನ್ನು ‘ಉತ್ಪ್ರಾಂತಿ ಕಾರಣ’ವೆಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಪರಂಪರೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಪುರಾವಿಸುವ ಸೂಕ್ತವೊಂದು ‘ತೇಜೋ ಈವಾವ ಉದಾನಸ್ತಸ್ಮಾದುಪಶಾಂತತೇಜಾಃ| ಪುನರ್ಭವಮಿಂದ್ರಿಯೈರ್ಮನಸಿ ಸಂಪದ್ಭವಾಮ್ಯಃ’ ಇದೆ.

ಈ ಉಪಶಾಂತ ತೇಜವನ್ನು ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಯ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ರೂಪಕವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಚಿಂತನದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಮನೋವ್ಯಾಪಾರದ ವಿಕಸನದ ಮೂಲಕ ಅತಿಮಾನಸದ ಹಂತದ ಆಚೆ ಆಚೆ ಸಾಗುತ್ತ ಆ ಅತಿಮಾನಸದ ಹಂತದ ವಿಕಸನದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ, ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವಂತಹ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವೀಗ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಗಿ, ಅತಿಮಾನಸದ ಅಥವಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಘನಸತ್ತೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿರುವ ಬಗೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವಿಚಾರವೊಂದನ್ನು ರೂಪಣೆಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಈ ವಿಜ್ಞಾನ ಘನಸತ್ತೆಯ ವಿಕಸನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಅಜ್ಞಾನದ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಲುಕಿ ಕ್ಲೇಶಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಬಗೆಗೂ ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಬೋಧಾತೀತ ಮನಸ್ಸು (Sublimated Mind) ಈ ಪರಮಾಂತಿಕ ಗಡಿಯನ್ನು(ರೇಖೆಯನ್ನು) ಮೀರುವ ಮೂಲಕವೇ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತು(ಚೇತನವು) ಗೋಳದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಚಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಭಾವಜನ್ಯವಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವರ್ಧಿಸುತ್ತಾ, ಲೌಕಿಕದ ಯಾವುದೇ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕದೇ, ಮಾನಸಿಕ, ಊಹಾತ್ಮಕ ಭಾವಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕದೇ, ಮತ್ತು ಅವೇ ಜ್ಞಾನವನ್ನುವ ಭ್ರಮೆಗೂ ಒಳಗಾಗದಂತೆ ಸಾಗಬೇಕಿದೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮಾಣಭೂತವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರಬೇಕಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧಿಮಾನಸ ಗುಣವೇ ದೈವೀ ಸ್ವಭಾವ(ಪ್ರಕೃತಿಯ) ಮತ್ತು ದೈವತ್ವದ ಅನುಭವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಲ್ಲಿ, ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮ್ಮಿಲಿತವಾಗುವಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಇದು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಅದೂ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕವಾದ ತತ್ವಗಳ ಅತಿಶಯತೆಯ ಗುಣದಿಂದಾಗಿ, ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಪಡಲು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ನಿಬಂಧನೆಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಗುಣದಿಂದಾಗಿ, ಈ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು(ಭೌತಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು) ಪರಿಪಕ್ವ ದೈವೀ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ - ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಲೌಕಿಕದ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮೂಲಕವೇ ನಮ್ಮ ವಿಕಾಸ ಎನ್ನುವ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಏಳು ಸ್ವರಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಗೂಢವಾದ ದಿವ್ಯಾಗ್ನಿಯ ಜ್ವಾಲೆಗಳು. ಆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪರಿಪಕ್ವತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ, ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಈ ಋತ-ಚೇತನವು ತನ್ನ ನಿರಾಕಾರದ ಮತ್ತು ನಿರಾಮಯತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಲ್ಲೀಯ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಸೂರ್ಯ ಈ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಗೆ ಅಪರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಅಪರೂಪವಾದ ಏಕೈಕ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ-ರಾಯಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಆಗಮನವೇ ಭೂಮಿಗೆ ಬರಲಿರುವ ನವೀನ ಉಷಾ ಮಾಲೆಗಳ ಸಂಕೇತದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ

ಸೂರ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹೊತ್ತು. ಈ ಉಷ್ಣೆಯು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಪಥಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಆಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಉಷ್ಣೆಯು ಸ್ವರ್ಣ ರೇಖಾಂಕಿತ ವರ್ಣಸಮುಚ್ಚಯದ ಪಥಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುತ್ತಾಳೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಅರಳಿದ ಮಾನವನ ಆತ್ಮವೂ ಸಹಿತ ಇದೇ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗಲು ಮತ್ತು ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರವಾಗಿ ಈ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಸೂರ್ಯನ ಆಗಮನ ಮತ್ತು ಅವನ ಏಳು ಕಿರಣಗಳು/ಸ್ವರಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಮಾನವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಗವಸಿನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ವ್ಯಂಜಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಯೋಗಗೊಂಡು, ಅಕ್ಷರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತ, ಜಾಗೃತ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಪ್ರಕಾಶಮಯ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತ, ಸಂಲಗ್ನಗೊಂಡು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತವೆ.

ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡ ಒಂದು “ಕಾವ್ಯವು” ಸರ್ವ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ರೀತಿಯ ಸಂಯೋಜಿತಗೊಂಡ ವಿಶ್ವ-ಸತ್ಯದ ರೂಪಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು “ಶಬ್ದವು” ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಎಲ್ಲ ಆಯಾಮಗಳನ್ನೂ ನಿಸರ್ಗ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು “ಮಂತ್ರ”ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಸಚ್ಚಿದಾನಂದದ ಅತಿ ಸಹಜ ಪ್ರಕಟಿತ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅದು “ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕಾವ್ಯ”ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನವನ ವಿಕಾಸವು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ; ಅತಿಮಾನಸ ಹಂತಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ “ದೇಹದ ಸಂರಚನೆ”ಯೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ನೆಲೆಯ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕೇ? ಈಗಿರುವ ದೇಹದ ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಿ, ಆ ಅತಿಮಾನಸ ಹಂತದ ಅನುಭವ-ಅನುಭಾವ-ಅನುಭೂತಿಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ‘ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ’ದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಅಪರೂಪವೇ? ಅಪರಾರ್ಥದ ಹಂತದವರೆಗಿನ - ಪ್ರಸ್ತುತದ-ದೈಹಿಕದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಆ ಅತಿಮಾನಸದ ಸ್ವಂದನದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ಎಂದಾದಲ್ಲಿ, ಬರಲಿರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿಯೂ ತೀವ್ರತರನಾದ ವಿಚಲನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

- ಪುಟ್ಟು ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಭಾಗ 1

1. ಅದ್ವೈತ

ವೈದ್ಯಮದೌನ್ನತ್ಯ ಸರ್ವಜ್ಞಪೀಠ ಪಥದಡೆಗೆ ನಾನು ಗಮಿಸಿ
ಆದಿಶಂಕರನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಂದಿರವು ಸ್ಥಿರಗೊಂಡ ಎಡೆಗೆ ಚಲಿಸಿ
ಕಾಲದಂಚಿನಲಿ ಅನಂತಾನಂತ ನಾನೆದುರುಗೊಂಡೆ, ಏಕ
ನಿಶೂನ್ಯ ಶಿಖರದಂಚಿನಲಿ ಬುವಿಯ ಕಲ್ಪಿತವು ಮೂಕ-ಶುಷ್ಕ.

ನಿರಾಕಾರಮಯ-ಏಕಾಂತವಿಂತು ನನ್ನನಾವರಣಗೊಂಡು;
ಸರ್ವಸ್ವವೀಗ ನಾಮರಾಹಿತ್ಯದದ್ಭುತವು ಏಕವಿಂದು,
ಉದಿತಗೊಳ್ಳದಿಹ ನಿಶೂನ್ಯ ಜಗವು ಏಕೈಕ ಸತ್-ಸ್ವರೂಪ
ಆದ್ಯಂತರಹಿತ ಆ ಊರ್ಧ್ವ-ಆಳ, ನಿತ್ಯತ್ವವೀಗ ದೀಪ.

ಶುದ್ಧಸನ್ಮಾತ್ರಕೇಕೈಕ ವಾಣಿ ನಿರ್ಮಾಯ ಘನದ ಮೌನ,
ಅಜ್ಞಾತದುದಯ ಜೊತೆಗಿದೋ ಅಂತ್ಯ ನಿಶ್ಚಬ್ದಗೊಂಡು ಸ್ವನನ,
ದೃಷ್ಟಿಸಿದ ಜೊತೆಗೆ ಆಲಿಸಿದ ಸರ್ವ-ಘಟನೆಗಳ ನಷ್ಟಗೊಳಿಸಿ
ಸಂವಹನದೂರ ವೈರಾಜ್ಯ-ಶೃಂಗ ಸಮ್ಮೇಳವೊಂದ ನಡೆಸಿ;

ಏಕೈಕ, ಅಚಲ, ಜೊತೆಗಿದೋ ಶೂನ್ಯ ಪರಿವರ್ತಗೊಳದ ಶಾಂತ
ಪ್ರಕೃತಿಯಾ ಗೂಢ ಘನಮೌನ ಶೀರ್ಷ-ಶಿಖರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಂತ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/621

2. ಶಿಖರಾಗ್ರದಡೆಯ ದೇವಳವು

ಅಗಣಿತದ ಏರು-ಮೆಟ್ಟಿಲಿ ಶಿಖರದುಕ್ತಮಣವಾದ ಮೇಲೆ
 ನಾ ದೃಷ್ಟಗೊಂಡೆ ಬುವಿಯ ಶಿರದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತದ ತೇಜ-ಲೀಲೆ
 ಶಾಶ್ವತದ ದೇವಿ ಅವಳದೇ ನೆಲೆಯ ಘನಶಿಲೆಯ ತಾಣದೊಳಗೆ
 ತಲ್ಲೀನ ಧ್ಯಾನದಲಿ ಪವನವಿಂತು ಏಕಾಂತರಂಗದೊಳಗೆ.

ಎನಿತೊಂದು ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆಯಲಿ ಮನುಜ ಕರಗಳಿವು, ಅವಳ ನೆಲೆಗೆ
 ಈ ಲೋಕ ಮತ್ತೆ ಕಾಲಕಾಢೀನ ವಲಯದಾ ಆಚೆ ಸೆಲೆಗೆ;
 ಸರ್ವಾತ್ಮವಿದುವು ಜೀವನದಿ ಅಲ್ಲಿ ಘನಶಾಂತ, ಏಕ, ಶುದ್ಧ,
 ಸೀಮೆ ತಾನಿರದ ಗುಹ್ಯ ಜೊತೆ ಮುಕ್ತ ಸ್ವಂತಿಕೆಯು ಪ್ರಕಟ ಬದ್ಧ.

ನಮ್ಮ ಕರಣವಿದು ವ್ಯಾಪ್ತಭೂಮದಾ ಸಾರಸಂಗ್ರಹದ ಘಟಕ.
 ನಮ್ಮ ಮನುಜತೆಯ ಋಜುಭಾವದೊಳಗೆ ಅದು ಕವಚದೊಳಗೆ ಅಡಕ,
 ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಒಳಗೆ ಈ ಗುಹ್ಯಚೈತ್ಯ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ ಮಿಂಚು ತಾವು
 ಆ ಅನಂತ್ಯದಾ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ-ಸಾರ ಜೊತೆಗಿದುವು ಸೂತ್ರ ಪುಟವು.

ನಿತ್ಯತ್ವವೀಗ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡು ರೂಪಿಸಿದ ಗೂಢ-ಗ್ರಂಥಿ
 ಬಿಂಬವೊಂದರಲಿ ತಾನುಸಿರುಗೊಂಡು ಜೊತೆ ಮುಖವ ತುಂಬಿ ಮೂರ್ತಿ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/622

3. ಯಾರು?

ನೀಲ-ವೈಷ್ಣವದಲಿ, ಪಚ್ಚೆ-ಸಮೃದ್ಧ-ಕುಸುರಿನುಸಿರಿನೊಳಗೆ
ಅದು ಯಾವ ಕರವು ದೀಪ್ತಿ ತುಂಬಿತೋ ಈ ವರ್ಣ-ವರ್ಣದೊಳಗೆ?
ಈಥರದ-ಗುಹ್ಯ-ಗರ್ಭದಲಿ ಪವನಗಳು ಸುಪ್ತವಿದ್ದ ಘಳಿಗೆ
ಅವು ಚಿಮ್ಮಲೆಂದು, ಜಾಗರಣಗೊಳಿಸೆ, ಯಾರಿವನ ಆಚ್ಚೆ ಹೀಗೆ?

ಹೃದಯದಲಿ ಲೀನ ಅವನೀಗ ಗುಹ್ಯ-ಪ್ರಕೃತಿಯಾ ಗುಹೆಯ ಒಳಗೆ,
ಅರಿವಿನಲಿ ದೊರೆತ ಅವನೀಗ ರಚಿಸೆ ಚಿಂತನದ ರಚನೆಯೊಳಗೆ;
ಸ್ವಸ್ವರೂಪದಲಿ ಜೊತೆ ಪುಷ್ಪವರಳೆ, ಅಲ್ಲವನು ನೇಯ್ಗೆಗೊಂಡು
ದೇದೀಪ್ಯಮಾನ ಜಾಲಂಧ್ರ-ತಾರೆಗಳಲೀಗ - ಬಂಧಗೊಂಡು.

ಪುರುಷ ಪೌರುಷದಿ, ಲಾವಣ್ಯರಲೀಲ-ಲಲನೆಯಾ ಅಂದದೊಳಗೆ
ಬಾಲಕನ ಮುಗ್ಧ ಹಸಿತದಲಿ, ಜೊತೆಗೆ ಬಾಲಿಕೆಯ ಲಜ್ಜೆಯೊಳಗೆ;
ಸ್ವರ್ಗ-ಮಾರ್ಗದಲಿ 'ಗುರುತರದ-ತಿರುಗು' ರೂಪಿಸಿದ ಹಸ್ತ ಸಾಗಿ
ಅದರ ಆ ಸರ್ವ ಧೂರ್ತತೆಯ ಕಳೆಯೆ ಭೂಷಣದ-ಸುರುಳಿಗಾಗಿ.

ಇವು 'ಅವನ' ಕಾರ್ಯಗಳು ಜೊತೆಗೆ ಕವಚಗಳು 'ಅವನ' ಛಾಯೆ ಪರ್ವ;
ಆದರೆಲ್ಲವನು? ಯಾವ ನಾಮದಲಿ ನಾ 'ಅವನ' ತಿಳಿವೆ ಸರ್ವ?
ಬ್ರಹ್ಮನವನೇನು? ವಿಷ್ಣುವೇ ತಾನು? ಪುರುಷನೋ ವಾ ಪ್ರಕೃತಿಯೋ?
ದೇಹಗಳಲಿಹನೋ? ನಿರ್ದೇಹಿ ತಾನೋ? ದ್ವೈತಿಯೋ ಅದ್ವೈತಿಯೋ?

ಕಂದು ವರ್ಣದತಿಭವ್ಯತೇಜದೀ ಶಿಶುವೆಮಗೆ ಪ್ರೇಮ-ಮಗ್ನ
ನಮಗಧಿಷ್ಠಾಶ್ರೆ ನಾರಿಯಿವಳೀಗ, ಅತ್ಯುಗ್ಗೆ ಜೊತೆಗೆ ನಗ್ನ.
ಶೃಂಗಗಳ-ಶೀತ-ಆ ನಾದದೊಳಗೆ ನಾವ್-'ಅವನ' ದರ್ಶಗೊಂಡು
ಗೋಳ-ಗೋಳಗಳ ಹೃದಯದಲಿ 'ಅವನು' ಕರ್ತವ್ಯನಿರುವ ಕಂಡು.

ತತ್-ಪಥಗಳನ್ನು, ತತ್-ತಂತ್ರಗಳನು, ಜಗಕೆಲ್ಲ ನಾವು ಸಾರಿ;
ವೃತ್ತಿರಾಗ ಜೊತೆ ನೋವು-ಪೀಡೆಯಲು ಇವ ತೋಷ ಹೊಂದಿ ಬೀರಿ;

ನಮ್ಮ ದುಃಖದಲು ಹರ್ಷಪುಲಕಿತನು, ರೋದಿಸಲು ಚಲನೆ ನಮಗೆ
'ಅವನದೇ' ಹರ್ಷ ಮತ್ತವನ ಅಂದದಾಮಿಷದಿ ಸೆಳೆತದೊಳಗೆ.

ತನ್ನುದದ-ಹಸಿತ ಆ ನಾದ ಮಾತ್ರ ಸಂಗೀತ ಸಾರವಾಗಿ;
'ಅವನ' ಆ ತೋಷ-ರಾಗಸ್ಮಿತವಿದುವು ಸೌಂದರ್ಯ ಸರ್ವವಾಗಿ;
ನಮ್ಮ ಜೀವಗಳು ಅವನ ಹೃತ್-ಸ್ವಂದ, ಪುಲಕವದು ನಮಗೆ ಈಗ
ರಾಧೆ-ಕೃಷ್ಣನಾ ಸಂಯೋಗಕವರ ಮುತ್ತಮುಗೆ ಪ್ರೇಮವೀಗ.

ಕಹಳೆಯಾ ಘೋಷಗಳಲೀಗ ಉಚ್ಚ-ಬಲ-ತೇಜ-ನಾದ 'ಅವನು',
ಜೊತೆಗಿದೋ ಅವನು ರಥಗಳಲಿ ಚಲಿಸಿ, ಎಸೆದೆಸೆದು ಭಲ್ಲೆಗಳನು;
ಎಡೆಬಿಡದೆ 'ಅವನು' ಕತ್ತರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಸರ್ವತ್ರ ಸಹನೆ ತುಂಬು;
ಈ ಜಗಕೆ 'ಅವನು' ಹೋರಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಅಂತಿಮದ ಅವಧಿಗಿಂಬು.

ಈ ಲೋಕ-ಲೋಕಗಳ ಲಯದ ಒಳಗೆ, ಯುಗಗಳೇರಿಳಿತ ಬದ್ಧ,
ಅನಿರ್ವಚನೀಯ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯಪೂರ್ಣ, ವೈಭವದ ಜೊತೆಗೆ ಶುದ್ಧ,
ಚಿಂತಕನು ಬಂಧಗೊಳಿಸಿರುವ ಚರಮ ಶಿಖರಾಗ್ರದಾಚೆ ಶಕ್ತ
ನಿತ್ಯ ಸಹನೆಯಾ 'ಅವನ' ಪೀಠಗಳಲೀಗವನು ಅಭಿಷಿಕ್ತ.

ಭವಿಗೀಗ ಇವನು ದೇವನಿಹ ಜೊತೆಗೆ ಅವನದೇ ಪ್ರೇಮಿ-ನಿತ್ಯ,
ನಮ್ಮ ಹೃದಯಗಳಿಗೀಗವನು ಆಪ್ತ, ದೃಷ್ಟಿಸಲು ಕಾಣ್ಕೆ ಸತ್ಯ;
ನಮ್ಮ ಸೊಕ್ಕಿನಲಿ ನಾವಂಧರಾಗಿ, ಭಾವದಾಡಂಬರಕ್ಕೆ,
ನಮ್ಮ ಚಿಂತನದಿ ನಾವೆ ಬಂಧಿತರು, ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಕಾಲರಾಹಿತ್ಯ ಜೊತೆಗೆ ಅಮೃತತ್ವವಾಗಿರುವ ತೇಜ 'ಅವನು'
ಜೊತೆಗಿದೋ ಮಧ್ಯಜರಾತ್ರಿಯಲು ಅವನ ಛಾಯೆಯನು ಬೀಸಿ ಅವನು.
ಅಂಧತ್ವದೊಳಗೆ ತಮವಿರುವ ಘಳಿಗೆ, ತನ್ನ-ತಮ ನುಂಗಿಕೊಂಡು
ಅದರಂತರಂಗದಲಿ ತತ್-ಸುಪ್ತ ವ್ಯಾಪ್ತ, ಏಕಾಕಿ, ಪೀಠಗೊಂಡು

4. ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ

ಪರಮದಾರ್ಣವದಿ ತಲ್ಲೀನಗೊಳಲು ಹಾತೊರೆಯುತಿರುವೆ ನಾನು
ಪರಮದೇವನಾ ತೋಷದಲಿ ವೃತ್ತಗೊಳ್ಳುತಿಹ ಅಲೆಯು ನಾನು,
ಆಕಾರವಿರದ ಸಲಿಲವದು ಭಾವದುದ್ದೀಪ್ತ ಉಲ್ಲಾಸ-ಕಾಂತಿ ತಾನು,
ಆ ಸ್ವರ್ಗಧಾರೆಗಳಲೀಗ ಒಂದು ಆವರ್ತ-ಸುಳಿಯು ನಾನು.

ಅವನ ಆನಂದ ಪರಮ ಭಾಗ್ಯಗಳ ಬಲು ಪುಟ್ಟ ಪಾತ್ರ ನಾನು,
ತತ್-ಸ್ವರ್ಣತೇಜ ಮಹತಿಯಾ-ಬಲದ ಸೆಳೆಮಿಂಚು ಸ್ಫೋಟ ನಾನು,
ಸೃಷ್ಟಿಯಾ ಊರ್ಧ್ವದೆದೆ ಮೇಲೆ ಹರ್ಷದಾ ಮಿಂಚು ಜ್ವಾಲೆಯೊಂದು;

ಪರಮನಾ ಭಾವದುತ್ಕರ್ಷದತಲ ತಲವಾಗಿ ಇರುವೆ ನಾನು,
ಆ ಪರಮಪ್ರಭುವ ವೈಭವದ ಶೋಭೆಯಲಿ ಉನ್ನತನೀಗ ನಾನು,
ಆ ಅಜಾತದಾ ಲಾವಣ್ಯವದಿಂದ ಪರಾಜಿತಗೊಂಡಿರುವೆ ನಾನು;

ತತ್-ದೀಪ್ತತೇಜದಾ ಚಂದ್ರಹಾಸವದು ಕೊರೆದು ನನ್ನ ಮನವು,
ತತ್-ಪೂರ್ಣ ಶುಭದ ಮಂಗಲದಿ ರೂಹುಗೊಂಡಿರುವ ಎನ್ನ ಹೃದಯ,
ನನ್ನ ಜೀವನವು ಪರಮನಾ ಕೃಪೆಯ ತಾರೆ-ಹುಡಿ-ಉಳ್ಳೆ ತಾನು.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/616

5. ಪರಮಾತ್ಮ

ಸಂದಿಗ್ಧ ಭಯದ-ಸಂಕಟದ ಖುರದ ಕರ್ಕಶದ-ಪೆಟ್ಟು-ಮುಂದೆ
 ಸ್ಥಿತನಿದ್ದೆ ನಾನು ಆ ಅಟ್ಟಹಾಸದಾ ನೃತ್ಯ-ಲಯದ-ಹಿಂದೆ,
 ಹುಯ್ಯಲೆಬ್ಬಿಸುತ ತುಯ್ಯಾಡುತಿರುವ ಅಸ್ಥಿರದ ಹಾದಿ-ಬೀದಿ
 ಬರಲಿರುವ ದಿನವು ತರುವದಿದೆ ಶುಭವ, ಕೊಂಕಾಟ ತುಂಬಿ ಮನದಿ

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಈಗಿದೋ ಈಗ ಅನುಭೂತಿ ಸ್ವದಗೊಂಡು
 ಪ್ರಕೃತಿಯಾ ನಿಯತಿ-ರೇಖೆಗಳ ಮೀರಿ ಮೀರುತಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿಂದು,
 ನನ್ನೊಳಗೆ ಒಳಗೆ ನನ್ನನಾವರಣಗೊಂಡಿರುವ ಹಂತದೊಳಗೆ
 'ಅವನ' ಆ ಕರಣ ಸಂರಚನೆಯಂತರಂಗದಲಿ ಇರಿಸಿ ಹೀಗೆ.

ನನ್ನ ಶಿರಕಿಂತ ಊರ್ಧ್ವದಲಿ ಒಂದು ಮಾಬಲದ ಶೀರ್ಷ ಕಂಡು,
 ಅಮೃತತ್ವ ಪೂರ್ಣ ಘನಶಾಂತ ಚಿತ್ತ ಮುಖವೊಂದು ದರ್ಶಗೊಂಡು
 ಸರ್ವಶಕ್ತನನಿಮೇಷ ದಿಟ್ಟ ಜೊತೆ ಆ ದೃಶ್ಯವೀಗ ಘಟಿಸಿ
 ಅದರದೇ ವ್ಯಾಪ್ತ ವೈರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಮಂಡಳದ ಛಂದವಿರಿಸಿ

ಆ ತೇಜತೋಷದಲಿ 'ಅವನ' ಕೇಶಗಳು ಜೊತೆಗೆ ಮಿಲನ-ಪವನ
 ಈ ಲೋಕವೀಗ 'ಅವನ' ಹೃದಯವಿದು ಮೃದುಮಂದ್ರದನಿಲ ಸಲಿಲ;

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/607

6. ಶಿಲಾ ದೇವಿ

ದೇವಗಣಗಳಾ ತಾಣವೊಂದರಲಿ, ಪುಟ್ಟ ದೇವಳದಿ ನೆಲೆಸಿ,

ನನ್ನ ದಿಟ್ಟಿಸಿತು ಆ ಪರಮದೈವ ಶಿಲ್ಪಗೊಂಡಂಗ ವಾಸಿ -
ಅಮರತ್ವವೊಂದು ಸಮ್ಮುಖದಿ ಜೀವ-ಚೈತನ್ಯ ಜೊತೆಗೆ ದಿವ್ಯ
ಅನಂತವದು ಸರ್ವ ಆಶ್ರಯವ ಪಡೆಯೆ ಆಕಾರ ಉದಿಸಿ ಭವ್ಯ.

ಈ ವಿರಾಟ್-ವಿಶ್ವಮಾತೆ ಮಹತಿಯಲಿ ಜೊತೆಯವಳ ಶಕ್ತಿ-ಇಚ್ಛೆ
ಬುವಿಯತಲ ಚರಮ-ಸುಪ್ತಿಯಲಿ ತಾನಧಿಷ್ಠಾತ್ರಗೊಂಡ ಇಚ್ಛೆ.
ನಿರ್ವಾಣಿಯಾಗಿ, ಸರ್ವಶಕ್ತಿಮಯ ಘನಗುಹ್ಯ-ಘನವೇ ಆಗಿ
ವ್ಯೋಮದಲಿ ಮತ್ತೆ ಆಳದಲಿ ಜೊತೆಗೆ ಮರುಧರೆಯ ಮೌನವಾಗಿ.

ಈಗಿದೋ ಮನದ-ಕವಚದಲಿ ವಾಸಿ, ಜೊತೆಯವಳು ಮೌನವಾಗಿ,
ನೀರವಳೆ ಆಗಿ ದುರ್ಬೇಧ್ಯವಾಗಿ, ಸರ್ವ-ಸರ್ವಜ್ಞೆಯಾಗಿ,
ಅಡಗಿಸುವಳದನು, ನಮ್ಮಾತ್ಮವೀಗ ತಾ ದರ್ಶಗೊಳುವವರೆಗೆ
ಅಚ್ಚರಿಯ-ನಿಜ್ಜ ಅವತಾರ, ಅವಳ ಆ ಗುಹ್ಯವನ್ನು ಹೀಗೆ.

ಒಂದಾಗಿ ಇಂತು ಉಪಾಸಕನೊಳಗೆ ಜೊತೆ ಅಚಲ-ರೂಪವಾಗಿ, ದೇಹದುಂಬಿ
ಜೊತೆ ಸೌಂದರ್ಯವೊಂದು, ತಾ ಶಿಲಾವಸನೆಯಾಗಿ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/608

ಟಿಪ್ಪಣಿ: ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು 1904-06 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಡೋದಾ(ಗುಜರಾತ್)
ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ನರ್ಮದಾ ನದಿ ತೀರದ ಕರ್ನಾಳಿ ಎನ್ನುವ ಊರಿನಲ್ಲಿ
ಇರುವ ಮಹಾಕಾಳಿ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಆದ
ಅನುಭೂತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಕವನವಿದು.

7. ಲೀಲೆ

ನಮ್ಮಂತರಂಗದಲ್ಲಿಗ ಏಕ, ಸಾವಿರದ -ದಳದ-ಚಿತ್ತು,
ನಿರ್ಮಾಯ-ಶಾಂತ-ಘನ-ಪ್ರಾಜ್ಞ ಮತ್ತೆ ಶಾಶ್ವತದ ಋತದ ಸ್ವತ್ತು,
ದೃಷ್ಟಾರನೋರ್ವ ದೃಷ್ಟಿಸುವ ಸತತ ಸವಿತೃವಿನ ಸರ್ವ-ಸತ್ತೆ
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ-ಗುಹ್ಯವನು ಕಂಡು ಕವಿಬ್ರಹ್ಮನಿವನು ಉಲಿದ ಮತ್ತೆ.

ಗುಣ-ದೋಷಕಾಗಿ ದರ್ಶಕನು ಓರ್ವ ಕಣ-ಕಣವ ಹಿಂಜಿ ಸರ್ವ
ಸಾವಿರದ-ಖಂಡದಲಿ ಬಂಧ ಅವನ ದೀಪ್ತಿಮಯ ಗುಚ್ಛ-ಪರ್ವ;
ಲೋಕ-ಲೋಕಗಳ ಅನ್ವೇಷಕಾರ ಗುರಿಯ-ಗರಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು
ಜನನ-ಮರಣ ಜೊತೆ ಚದುರಂಗದಾಟ, ಸಂತೋಷ-ದುಃಖದಿಂದ.

ಮಹತಿಗಧಿಪತಿಯು ಮತ್ತೆ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ದಾಸನಾಗಿ
ತಾರೆಗಳಿಗಲ್ಲ ಆತಿಥ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯುತ್ಪರಣದತಿಥಿಯಾಗಿ,
ಪರಮಾತಿ-ಪರಮದೂರ್ಧ್ವದಲಿ ಮತ್ತೆ ದ್ರಷ್ಟಾರ ಪೀಠವೇರಿ
ದಿವ್ಯ-ಲೀಲೆಯಲಿ ನಿಯತಿಯಾ ಚಲನೆ, ಈ ವಿಶ್ವ-ಕ್ರೀಡೆ ಸಾರಿ.

ತನ್ನಾಟಕಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವ ತಾರೆ - ಅರ್ಣವದ ಲೀಲೆಗಳಲಿ
ನಮ್ಮಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವದು ಅಪರಿಮೇಯ ಲೋಲಗಳಲಿ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/618

8. ಅತಿಥಿ

ನಾನರಿತೆ ನನ್ನ ಸಾವಿರದ-ಶುದ್ಧ-ಸನ್ಮಾತ್ರದಂತರಂಗ;

ಮನದ ಹೊದಿಕೆಯಲಿ ಅಮಿತದಲಿ ಜೊತೆಗೆ ನಿರ್ಮಿತದ ಕವಚ-ರಂಗ
ಇದು ಜಗವನೀಗ ಸಂಯೋಗಗೊಳುತ ಅಮೃತದಾ ದೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ
ಈ ಮನುಜ-ದೃಶ್ಯ ದಿವ್ಯ ತಾನೊಂದು ದೇವ-ದರ್ಶಕನ ಹಾಗೆ.

ದುಃಖ-ಯಾತನೆಯು ತಾನಿರದ ಮಾಂಸ-ಪೇಶಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹೃದಯ
ಈ ಶುದ್ಧ ಪರಮ ಆ ಶಬ್ದಮುಗ್ಧ-ಗರ್ಭದಲಿ ಚಲನೆ ಉದಯ.
ಭಯದ ಜೊತೆ ದಿಗಿಲು, ವಿಧಿಯ ಅಪ್ಪಳಿಕೆ, ಅವುಗಳಾ ಬಂಧ ಕಳಚಿ
ಸ್ನಾಯು-ರಜ್ಜುಗಳ ದೇಹ ಕರಗಿತ್ತು -ಆ ನಿತ್ಯ ಆತ್ಮ ಮುಕ್ತ.

ಜಾಗರಿಸಿತೀಗ, ದೇವನಾ ಜೊತೆಗೆ ಎನ್ನೆದೆಯ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ,

ನನ್ನಾತ್ಮ ತತ್ತವದವಿನಾಶಿಯಾದ ಆ ಜೀವ-ದ್ರವ್ಯವಾಗಿ
ಜ್ವಾಲೆಯೊಲು ತಾನು, ಆ ಸರ್ವಶಕ್ತ ಅತಿಥಿ ಇದೊ ಗುಹ್ಯ-ನಾದ.

ನಿಕಟಮಯ ಮೃತ್ಯು, ಗಮ್ಯವದು ಮತ್ತೆ ಪಡೆಯೆ ಅವಳ ಪದನಾದ

ಪ್ರಕೃತಿಯಾ ನೆಲೆಯ ಹುಡಿಗುಟ್ಟಿ ಸ್ಫೋಟಗಳನೀಗ ಕೇಳುತಿಹನು
ದೇದೀಪ್ಯಮಾನ, ಪ್ರತಿಭಯವೆ ಆಗಿ, ತಾ ಪೀಠಗೊಂಡಿಹನು.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/612

9. ನಿರ್ವಾಣ

ಸರ್ವವಿದು ಲುಪ್ತ, ಆದರಿದು ಸುಪ್ತ ಘನಮೌನ ಘನಿಸಿ ಏಕ.
 ಚಿಂತನದ ಬಂಧದಿಂದೀಗ ಮುಕ್ತ ಮನ, ಹೃದಯ ದುಃಖದಿಂದ,
 ವಿಶ್ವಾಸದಾಚೆ ಆಚೆಯಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವರಹಿತ ವೃದ್ಧಿಯಿಂದ;
 ನಾನಿಲ್ಲವಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಜ್ಞಾತವಜ್ಞಾತವಿರದ ಲೋಕ.

ಆ ಪುರವು, ಬರಿದೆ ಛಾಯೆಪಟವದುವು ನಾದಾನುನಾದವಿರದೆ
 ತೇಲುತಿಹ, ನೈಜವಿರದಿರುವ ಕಂಪ, ಪರಿಹಾರವಿರದ ರೂಪ
 ವಹನವಿದೆ, ಚಲಿತ ಚಲಚಿತ್ರ - ಶೂನ್ಯದಾಕಾರಗಳಲಿ ಲೇಪ
 ದಂಡೆ ತಾನಿರದ ಕೊಲ್ಲಿಗಳಲೀಗ ಸ್ಥಾಪಿತದ ಬಂಡೆ - ಪರದೆ.

ನಿಸ್ಸೀಮ ಮಾತ್ರ ಶಾಶ್ವತದ ಸ್ಥಿತದಿ ಇಲ್ಲಿಹುದು ನಿತ್ಯವಾಗಿ.
 ಸುವ್ಯಾಪ್ತವಿರುವ, ಲಕ್ಷಣಗಳಿರದ, ಆ ಚಿರದ ಶಾಂತಿಯಿದುವು,
 ಪ್ರತಿಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು - ಅದು ನಾನೆ ಇದ್ದ ತಾವು,
 ನಾಮರಾಹಿತ್ಯ ಅದರಂತರಂಗ, ನಿಶ್ಯೂನ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿ.

ಇಲ್ಲದಿರೆ ಅದುವು ಅಜ್ಞೇಯದೊಳಗೆ ತಾ ಲೀನ ರಂಗುಗೊಂಡು
 ಅನಂತ್ಯದ ಬೋಧಗಮ್ಯದಾರ್ಣವದಿ ರೋಮಾಂಚ ಮುದಿತಗೊಂಡು.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/561

10. ಸಾಕ್ಷಿ ಚೈತನ್ಯ

ಇನಿತು ಸಂಚಲನವಿರದ ಶಾಂತಮಯ ಚಿತ್ತಾಧಿವಾಸಿ ನಾನು
ಮತ್ತಿದೋ ನಿನ್ನ ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತ ಲೀಲೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಸಿನ್ನು,
ಸಾಮರ್ಥ್ಯಪೂರ್ಣವದರ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಅನಂತದಲಿ ಚಲಿಸಲೆನಲು
ಕಾಲವನು ಮೀರಿ ಪ್ಲವನದಲಿ ಈಗ ಸಾವಿರದ -ಅಶ್ವ ಮೇಲು.

ಈ ಮಾನ ಘನದಿ ಅದ್ಭುತದ ತೇಜ ಚೈತನ್ಯ ಸುರುಳಿಗಳಲಿ
ಆ ತಾರೆ ಮತ್ತು ನೀಹಾರಮಾಲೆ ದೀರ್ಘದಾ ಯಾನಗಳಲಿ,
ನನ್ನ ಸತ್ತೆಯದು ಕಂಡಲಿಗಳಾಗಿ ಆ ಭೂಮ-ಸರ್ಪದಂತೆ
ವಜ್ರಮಣಿ ಖಚಿತ ಕವಚದಾ ಜೊತೆಗೆ ವಿಷದಂತ ಕೋರೆಯೊಳಗೆ

ಅವಚಿತಿಯ ಮಂದ ಆ ಆಳದಿಂದ ಅದು ಈಗ ಉದಿತಗೊಳುತ
ಸುತ್ತಿ ಸುಳಿಯುತಲಿ ಆರೋಹ ಸ್ವಂದ ಮಾನವನ ಮನಸು-ಹೃದಯ
ಈಗಿದೋ ಸ್ವರ್ಣಗೊಳುತಲಿದೆ, ಚಿನ್ಮಯದ ಚಿತ್ತಮಾಧಿ ಸಮಯ.
ಶಾಶ್ವತದ ಸ್ತರವು ಆ ತೋಷ ಮತ್ತೆ ವೈಭವದ ವಲಯದೊಳಗೆ

ಈ ಸರ್ವವೆಲ್ಲ ನಾ ಧರಿಸಿ ಒಳಗೆ, ಸ್ವರ್ಣಗೊಳ್ಳದೇನೆ ಈಗ
ನಿನ್ನ ದುರ್ಭೇದ್ಯ ಜ್ಞಾನಪೂರ್ಣದಾ ಇಚ್ಛೆಯನು ಸಹಮತದಿ ಸ್ವರ್ಣಗೊಂಡೀಗ

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/602

11. ಆಂತರ್ಯದ ಪರಮಪ್ರಭು

ಈಗಿದೋ ಅಧಿಕ ಮತ್ತಧಿಕದೊಳಗೆ ಆಂತರ್ಯದಾವಿಭಾವ
 ಪ್ರಕೃತಿಯಾ ಮಣ್ಣು ಮೇಲೀಗ ಅವನ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪುಷ್ಪಜೀವ.
 ಬುದ್ಧಿ-ಬಂಧನದ ಸೆರೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತ ಈ ನನ್ನ ಚಿತ್ತವೀಗ;
 ಅದು ಧಾರೆಗೊಳುತ, ಊರ್ಧ್ವಸನ್ಮಾತ್ರ ಕಾಂತಿಯಾರ್ಣವವು ಈಗ.

ಶಾಂತಘನ ಪೂರ್ಣ ವೈಭವದ ವ್ಯಾಪ್ತ ನನ್ನ ಜೀವ-ಸತ್ತಕ್ಷೆ ಕಾದು
 ನನ್ನ ಹೃದಯದಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ, ಅವನ ಆಣತಿಯ ಹಾಗೆ ಚಲಿಸೆ,
 ಬೃಹದ್-ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಬೀಸಿ ಸಮತೋಲ ವಿಹರಿಸುವ ಖೇಚಭಕ್ಕೆ
 ತೇಜತ್ತ ದುಂಬಿ ತಾನಿರುವ ದೇವ ಗಣ ಅದನೇರಿ ಸಾಗುತಿರಲು.

ಆನಂದ ಘನದ ಸ್ವರ್ಣ-ದ್ವಾರಗಳಲೀಗನ್ನ ಭಾವ ಬದಲು
 ಭಾವದೋತ್ಕರ್ಷ ರೋಮಾಂಚ ಸ್ಪರ್ಶ ಜೊತೆ ನಾದ, ದೃಶ್ಯಗಳಲು
 ಈ ಕುರುಡು-ಜಡದ ಆಧಾರಕೋಶದಾ ಮಂದ-ಸ್ಫುರಿತವನ್ನು
 ಬೆಳಕಿಗಿದೊ ಅವನ ಕರೆದಾಗ, ನನ್ನ ತಮವುತ್ತರವನಿತ್ತು.

ನನ್ನೆದೆಯಲೊಂದು ದಿನ ಖಚಿತ, ಪ್ರಕೃತಿ ಅವನಂತೆ ಸ್ಥಿರವು ತಾನು
 ಪ್ರಾಪ್ತಜಯದೊಡನೆ, ಶಾಂತ, ಅಮೃತತ್ವ ಅನಂತಾನಂತವನ್ನು.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/613

12. ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ

ಜ್ಞಾತಗೊಂಡಿರುವ ಆಚೆಯಾಚೆಯಲಿ ನಿರ್ಮಾಯ-ಶಾಂತಿ ತಾನು
ಮೃಣ್ಮಯದ ಮೂಕ ಸತ್ತೆಗಿದೊ, ಚಲನೆ ಇರದಾತ್ಮವೀಗ ತಾನು
ಅದು ತಾನೆ ಇಂತು ಶಾಶ್ವತಕೆ ಸತತ ಆಧಾರಭೂತವಾಗಿ
ನಿತ್ಯತ್ವದೊಳಗೆ ನಿಸ್ಸೀಮವೆಲ್ಲ ತಾ ಸ್ಪರ್ಶಗೊಳ್ಳಲಾಗಿ.

ಇಲ್ಲಿಹುದು ಭೂಮ-ಭವ್ಯತೆಯು, ಅದುವು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಭವದ-ದೃಷ್ಟಿ,
ಸರ್ವ ದ್ರಷ್ಟಾರದನಿಮೇಷದಿಂದ ಗುಹ್ಯಾಗ್ನಿ ಧಾರೆ-ಸೃಷ್ಟಿ;
ಅಚಲ ಪ್ರಕೃತಿಯಾ ಅರ್ಣವವನೀಗ ದಿವೋಮಯಗೊಳಿಸಲೆಂದು
ದೇವ ನಿಶ್ಚಲತೆ ಜಾಗರಿತಗೊಳಲು ಅದ ಬೆಳಗುಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು.

ಶಕ್ತಿಯವತರಣವಿರಲದನು ವಿಧಿಯು ಸೋಲಿಸದು ದುಃಖವಿತ್ತು,
ಉತ್ತುಂಗ-ತುಂಗ ನಿರ್ಮಾಯಮೌನಕಿಂತಧಿಕ ಶಾಂತ-ಚಿತ್ತು,
ಆವರಿತ ಸಲಿಲಗಳಿಗಿಂತ ವ್ಯಾಪ್ತ, ಶಾಂತತೆಯ ದೀಪ್ತಿ ಮಹತಿ
ಲೋಕಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಯುಗಗಳಲಿ ಏಕ, ದಣಿವಿರದೆ ಧರಿಸಿ ನಿಯತಿ.

ಆನಂದ ನಿತ್ಯದಾವರಣದೊಳಗೆ ಮಂಗಲದ ಭಾವ ಏಕ,
ಔನ್ನತ್ಯ ಪೀಠದಲಿ ಸ್ಥಿತದ ಅಮರತ್ವದಾನಂದ ಪರಮ ಲೋಕ,
ಸರ್ವ-ಸೌಂದರ್ಯ ಜೊತೆ ಸರ್ವಪ್ರೇಮ ಆ ಬೋಧದೊಳಗೆ ಆಪ್ತ
ಏಕಾತ್ಮಗೊಳಿಸಿ ಪ್ರೇಮವನು ಇಂತು ಸುಸ್ಥಿರದ ಬಂಧ, ಪ್ರಾಪ್ತ.

ಕಾಲದೀ ಮಂದ-ಚಲನದಿಂದಾರು ಉಳುಚಿ, ರೋಮಾಂಚದೊಳಗೊ
ಚಿಂತನವ ಮೀರಿ ಶಾಶ್ವತದ ಹೃದಯ ತನ್ನಗ್ನಿ, - ಶಬ್ದಮುಗ್ಧ,
ಆ ರೂಪವನ್ನು ಕಳಚಿ, ಮತ್ತಿದೋ ಋಜುಗೊಂಡು ಸತ್ತೆಯೊಡನೆ
ಆ ಪರಮ ಊರ್ಧ್ವದಲಿ ಸ್ಥಿತವು ತಾನು ಸರ್ವಜ್ಞ-ಶಾಂತಿಯೊಡನೆ.

ಮರ್ತ್ಯದೇಹದಾ ಜೊತೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂನು ಭವವ
ಇವ ಮಾತ್ರ ಅಮರನಿಹ, ಸೀಮೆ-ಬಂಧಗಳ ಅರಿಯದಿರುವ.

ಬಲು ದೂರ ದೂರವಿರುವ ಕಲ್ಪಗಳು ಇವಗೀಗ ಲೀಲೆ-ತಾಣ
ಜೀವನವು ಮತ್ತೆ ಅದರ ಕರ್ಮಗಳು ಅವನದೇ ಭವ್ಯ-ಛಾಯೆ.

ನಿಮಂತ್ರಣ

ಅಬ್ಬರದ ಕುಳಿರಿನಲಿ ವಾಯುಮಂಡಳವು ಅಪ್ಪಳಿಸಿ ಎನ್ನ ಸುತ್ತ
ಆ ಶೃಂಗ ತಾಣ ಮತ್ತೆ ಬಂಜರಿನ ಮರುಧರೆಗೆ ನಾನು ನಡೆದತ್ತ,
ಬರುವರಾರಿಹರು ಎನ್ನ ಜೊತೆಗೀಗ? ಆರೋಹಗಳುವಾಗ?
ಪಾದಯಾತ್ರೆಯಲಿ ತೊರೆಗಳನು ದಾಟಿ ಮತ್ತೆ ಹಿಮ-ಯಾತ್ರಿಯಾಗ?

ನಗರಗಳ ಕ್ಷೀಣ ಆವರ್ತ-ವೃತ್ತಗಳಲೀಗ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ
ನಿಮ್ಮ ರಾಗಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಗೋಡೆಗಳ ಇಡುಕೆನಗೆ ಅಧಿವಾಸ;
ನನಗಿದೋ ಊರ್ಧ್ವದಲಿ ದೇವನಿಹನು, ಆ ವ್ಯೋಮ-ನೀಲದೊಳಗೆ
ಈ ಗಾಳಿ ಮತ್ತೆ ಚಂಡಮಾರುತವು, ನನಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲದೊಳಗೆ.

ನಾ ಕ್ರೀಡೆಗೊಳುವೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತದಲಿ ಏಕಾಂತ ಘನದ ಜೊತೆಗೆ,
ನನ್ನ ದುರ್ಗತಿಯೆ ಲಭ್ಯಗೊಳಿಸುತಿದೆ ನನಗಿದೋ ಮಿತ್ರನೊಸುಗೆ.
ದೀರ್ಘವ್ಯಾಪ್ತದಲಿ ಬದುಕುವನು ಯಾರು? ಮುಕ್ತತ್ವದುಸಿರು ಯಾರು?
ಇಲ್ಲದೋ ಪವನ-ವಹನದಲಿ ಸುಳಿದು, ಆರೋಹಕೂರ್ಧ್ವ ತಾಣ.

ಚಂಡಮಾರುತಕೆ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ನಾನೀಗ ಒಡೆಯನಾಗಿ
ಮುಕ್ತತ್ವದಾತ್ಮ ಜೊತೆ ಗರಿಮೆಯೊಳಗೆ ನಾನಿದೋ ವಾಸವಾಗಿ.
ಸಮಗ್ರತೆಯಲವ, ಭೀತಘಳಿಗೆಯಲಿ ತಾ ಸ್ವಜನ ಬಂಧುವಾಗಿ
ಸಮಪಾಲುದಾರ ನನ್ನ ಭವಭಾವ ರಾಜ್ಯಕಿವನು ಸಹಯಾನಿ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/201

13. ಮೋಕ್ಷ

ಶೀವ್ರ-ಘೋರ್ಣನದ ಮನದ ನೃತ್ಯದಿಂದೆಸೆದೆ ನನ್ನ ನಾನು
ಈಗಿದೋ ಸ್ಥಿತನು ನಾನೀಗ ಆ ಮುಕ್ತ-ಶಾಂತ-ಶಕ್ತಿಯೊಳಗೆ;
ಕಾಲರಹಿತದಲಿ ಜೊತೆ ಸಾವಿರದ ತದುತ್ತರದ ಜೀವಿಯಾಗಿ
ನನ್ನದೇ ಕೇಂದ್ರ ನಾನೀಗ ಇಂತು ಶಾಶ್ವತದ ರೂಪವಾಗಿ.

ನಾ ನುಸುಳಿಕೊಂಡೆ ಮತ್ತಿದೋ ಜೊತೆಗೆ ಕ್ಷೀಣದಸ್ಮಿತೆಯು ಗತಿಸಿ;
ಅಮರನಿಹೆ ನಾನು, ಏಕಾಂತವಾಗಿ, ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ನಾನು;
ನಾ ರಚಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ವಿಶ್ವದಿಂದ ನಾನಿದೋ ಬಂದು ಹೊರಗೆ
ಬೆಳೆಬೆಳೆದನೀಗ ನಾಮರಾಹಿತ್ಯ ಜೊತೆಗಪರಿಮೇಯನಾಗಿ.

ಶಾಶ್ವತದ ಬೆಳಕು ಜೊತೆ-ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ನನ್ನ ಮನ ಶಾಂತ-ಘನದಿ
ಆಹ್ಲಾದ ಮತ್ತೆ ಭಾವಗಳು ಶಾಂತ, ಏಕತ್ವ ಎನ್ನ ಹೃದಯ,
ಸ್ಪರ್ಶದಲಿ ಮತ್ತೆ ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣ, ದೃಶ್ಯ, ನಿರ್ಬಂಧ ಭಾವರಂಗ,
ಪರಿಶುಭ್ರ-ತೇಜ ಅನಂತತೆಗಳಲಿ ಈ ದೇಹವೀಗ ಬಿಂದು.

ಶುದ್ಧಸನ್ಮಾತ್ರದೇಕೈಕ ಘನದ ಸಾನಂದ ರೂಪ ನಾನು
ನಾ ಏಕವಲ್ಲ, ಇರುವದೆಲ್ಲವೂ ಸರ್ವಸ್ವ ನಾನೆ ನಾನು.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/604

14. ಕೃಷ್ಣ

ವಿಪ್ಲವದ ಜೊತೆಗೆ ಮಧುಮಧುರವಾದ ಈ ವಿಶ್ವದೆಡೆಗೆ ಇಂತು
 ಅಂತಿಮದಿ ಅರಿತೆ, ಆತ್ಮವದು ಜನಿಸಿ ಬಂದುದೇಕಿಂತು,
 ಬುವಿ ಹೃದಯಕಿರುವ ಆ ಅಭೀಪ್ಸೆಯದು ನನ್ನೆದೆಯ ಮಿಡಿತವಾಗಿ
 ಆ ಸ್ವರ್ಗದಾಚೆ ಆ ಪರಮಧಾಮದಾ ಕೃಷ್ಣಪಾದಕಾಗಿ

ಅಮೃತತ್ವದಕ್ಷಿಗಳ ದಿವ್ಯಕಾಂತಿ ನಾನೀಗ ಕಂಡುಕೊಂಡು,
 ಆ ಪ್ರೇಮಮೂರ್ತಿಯಾ ಮುರಳಿಗಾನದಾ ಕರೆಯ ಕೇಳಿಕೊಂಡು,
 ಸಾವಿರದ ತಾವ ಪರಮಾನುಭಾವದಾಶ್ಚರ್ಯ ತಿಳಿದು ಮತ್ತೆ
 ಹೃದಯದಲಿ ಅವಿತ ದುಃಖಾರ್ತವೆಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೂಕ-ಸತ್ತೆ.

ಗಾನದಾ ಅಲೆಯು ಸೆಳೆಯುತಿರೆ ಸನಿಹ, ಅತಿಸನಿಹ ಆತ್ಮವಿಂದು
 ಅಚ್ಚರಿಯ ತಾಣ ಮಂಗಳದ ಧಾಮ ಕಂಪನದಿ ಜೀವವಿಂದು;
 ಮೋಹವಶವ್ಯಾಪ್ತ ಸ್ಥಿರಗೊಂಡ ಸರ್ವ ಪ್ರಕೃತಿಯದು ಮಗ್ನವಾಗೆ
 ಅವಳೊಡೆಯನೀಗ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವ ತುಡಿತ, ಅಪ್ಪುತಲಿ, ಲೀನವಾಗೆ

ಆ ಒಂದು ಚಣಕೆ ಗತಯುಗಗಳೆಲ್ಲ ಚೈತನ್ಯ-ಜೀವ ಪಡೆದು;
 ಆ ಜಗದ ಸ್ವಂದ ಸಂತ್ಯಪ್ತಿ ತಂದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿದು.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/601

15. ದಿವ್ಯ ಕರ್ಮ

ಮೃಣ್ಮಯದ ವೃತ್ತದಾವರ್ತ ಸ್ವಂದವೆನ್ನಾತ್ಮವೆದುರುಗೊಂಡು;

ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಪದದುಲಿತ ಶ್ರುತಿಯು, ಅದೃಶ್ಯದಾ ತವಪಾದಗಳನು,
ನನ್ನೆದುರೆ ರಚಿಸಿ ಗಮ್ಯದೆಡೆ ಪಥದ ಸರಣಿಗಳ ಸುಗಮಗೊಳಿಸಿ

ಜೀವನದ ಸರ್ವ ಈ ಪ್ರಚಂಡ-ಸೂತ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

ಶಾಂತಮಯ ಘನದ ಸತ್ತೆಯಿರೆ, ಸಂಕುಲವು ದೂರ ಗಲಿಬಿಲಿಗೆ

ನನ್ನ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿವು ಅವು ನಿನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವ: ಕಾಯಕವ ಗೃವೆ ಚಲಿಸಿ;
ಸಾವಿರದ ನಿನ್ನ ತೋಳಿನಲಿ ನನ್ನ ಭವಿತವ್ಯ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಗೆ,

ವಿಜಯವದು ನಿನ್ನ ಯಾತ್ರಪಥವಾಗಿ ಭಾಗ್ಯದರ್ಪಣದಿ ಬಿಂಬ.

ಮಾನವನ ಭಾಗ್ಯವಿದು ಇರಲು ಘೋರ ಸಂಗ್ರಾಮ ತಾಣದೊಳಗೆ

ಎನ್ನೆದೆಯೆ ತುಂಬಿ ನಿನ್ನ ಮುದಹಸಿತ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಕ್ಕಿ ನನಗೆ;
ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಯದು ನನ್ನೊಳಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ-ರಚನೆಯಂತೆ
ಕಾಲ-ಸರ್ಪದಾ ದೂರ ತೆವಳುವಿಕೆಗಿಂತಿದುವು ಅನ್ಯದಂತೆ.

ಕತ್ತರಿಸಲಸಮರ್ಥ ಆವ ಶಕ್ತಿಯು ಸಹಿತ ನನ್ನಾತ್ಮವನ್ನು ಈಗ,

ಅದು ನಿನ್ನಲೀಗ ವಾಸ, ನಿನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ನನ್ನ ಅಮರತ್ವವಾಗ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/612

16. ಸ್ವ-ಸ್ವರೂಪ

ನಿರಾಕಾರದಲಿ ಅನಂತಾನಂತವನ್ನಾರಾಧ್ಯ ಭಾವದೊಳಗೆ
 ಕಡೆಗಣಿಸಬೇಡ ಸಾಕಾರಗಳನು, ಓ ಉಪಾಸಕನೆ ಹೀಗೆ,
 ಅದರಂತರಂಗದಲಿ ವಾಸ 'ಪರಮ', ಸರ್ವವಿದು ಸಾಂತವಿಂತು
 ಪರಿಶುದ್ಧ-ತೋಷದಾತ್ಮಕವಚದಲಿ ಅವನಧಿಷ್ಠಾನ ಇಂತು.

ಗಹನಾರ್ಥದೊಳಗೆ ಘನಮೌನ ಹೃದಯ-ಸ್ಥಿತ ಸ್ವ-ಪ್ರದೀಪವನು
 'ಅವನ' ಗುಹ್ಯವನು ಗೂಢಗೊಳಿಸುತಲಿ ಪೂರ್ಣಾರ್ಥದೊಳಗೆ ತಾನು,
 ಶಾಶ್ವತಕೆ ಇದುವು ಅಚ್ಚರಿಯ-ನೆಲೆಯು ಇದು ತಾನು ಪಡೆದು ರೂಪ
 ವಿರಕ್ತಿಯದು ತಾ ನಿತ್ಯತ್ವದೊಳಗೆ ಆವರಿತ ಗುಹಾಸ್ವರೂಪ.

ದೇವನಾಂತರ್ಯದಾಳಗಳಲೀಗ ಸೌಂದರ್ಯವೊಂದು ಇಹುದು
 ಅದ್ಭುತಾದ್ಭುತದ ಪಾರಲೌಕಿಕವು ಸಾರ ಸ್ಥಿತವಿಹುದು ಸಹಜ
 ವಾಸಕೆನೆ ವಿಶ್ವಕೋಶವನು ಇಂತು ಸಂರಚನೆಗೊಳಿಸಿ ತೇಜ
 ಆಕಾರವಿತ್ತು, ಜೊತೆ ವರ್ಣವಿತ್ತು ವಿಘಟಿತದಿ ಉದಿತ ಓಜ.

ಆ "ಏಕ" ಇದುವು, ಅವನ ಆ ಭವ್ಯ-ಬಹುಮುಖದ ಹಂತ ತಾನು
 ಲೋಕ-ಪುಷ್ಪಗಳ ಪಕಳೆ ವಿಕಸನದ ಆ ಮಹತ್-ಪೂರ್ಣವಿನ್ನು

- ಕವನಗಳು

17. ಆತ್ಮ ಸಮರ್ಪಣೆ

ಓ ನೀನೆ ನೀನು, ನಾನಾರಿಗೀಗ ಉಪಕರಣವಾಗಿ ನಿಂದೆ

ಓ ಗುಹ್ಯ-ಪರಮ ಆತ್ಮಜ್ಯೋತಿ ಜೊತೆ ಪ್ರಕೃತಿ ನೆಲೆಯಲಿಂದೆ,
ನನ್ನ ಮೃಣ್ಮಯದ - ಸರ್ವ, ಸಮ್ಮಿಲನಗೊಳಲೆನಗೆ ಈಗ ಹರಸು
ನಿನ್ನದೇ ಚಿರದ ದಿವ್ಯತೆಯ-ಭವ್ಯ ಶೋಭಾಯದೊಳಗೆ ಇರಿಸು.

ಸಲ್ಲಿಸಿಹೆ ನನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ನಿನ್ನಿಚ್ಛೆಯಂತೆ ಇರಲು

ಅರ್ಪಿಸಿದೆ ನನ್ನ ಮನವನ್ನು ನಿನ್ನ ಚಿದ್ರೂಪ ನಾಲೆಗೊಳಲು;
ನನ್ನದೆನ್ನುವದ ಏನೊಂದ ಹಿಂದೆ ನೀನುಳಿಸಬೇಡ ಹೀಗೆ
ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಜೊತೆಗೆ ಅತಿಗೂಢ ಈ ನಮ್ಮ ಯೋಗದೊಳಗೆ

ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮದಾ ವಿಶ್ವ-ಶ್ರುತಿಯೊಳಗೆ ನನ್ನದೆಯ ಮಿಡಿತವಿತ್ತು,

ನನ್ನ ದೇಹವಿದು ಯಂತ್ರ ತಾನಾಗಿ ನಿನಗೀಗ ಭವದ-ವಸ್ತು
ನನ್ನ ನರಗಳಲಿ ಮತ್ತೆ ಧಮನಿಯಲಿ ನಿನ ತೋಷ ಸಲಿಲ-ಉಲಿದು;
ನನ್ನ ಚಿಂತನದ ಕದಿರ-ಶೋಧದಲಿ ಬರಲೆನಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಳಿದು

ನಿತ್ಯತ್ವದೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ಪೂಜಿಸಲು ನನ್ನಾತ್ಮ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸು

ನಿನ್ನದೇ ರೂಪು-ಜೊತೆ ಪ್ರಾಣಗಳಲಿ ನಿನ್ನನ್ನೆ ದರ್ಶಗೊಳಿಸು

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/611

ಭಾಗ 2

18. ತನ್ನೀಲ ವಿಹಗ

ತದ್ವಹ್ನೀಲದಾಂತರ್ಯದೊಳಗೆ ನಾನಿರುವೆ ದೇವ-ವಿಹಗ
 ಪರಿಶುಭ್ರ ಮತ್ತೆ ಔನ್ನತ್ಯದೊಳಗೆ ದಿವ್ಯತ್ವಪೂರ್ಣ ಯೋಗ
 ನಾ ಸ್ತವನಗೊಂಡೆ ಆ ಮಧುರ ಸತ್ಯ ಸ್ವರ-ರಾಗ ಚಿಹ್ನೆಗಳನು
 ಆ ದೇವಗೀಗ ಜೊತೆ ಪರಮದೇವದೂತನಾ ಕರ್ಣಗಳಿಗೆ.

ಮರ್ತ್ಯದೀ ಭವದ ಒಡಲಿಂದ ಉದಿತ ಆ ಜ್ವಾಲೆಯಂತೆ ನಾನು
 ಕ್ಲೇಶ ತಾನಿರದ ಗಗನದೆಯೊಳಗೆ ಸಂಮಿಲನಗೊಳಲು ಇನ್ನು
 ಅವನ ಜನನಕಿದೊ ಅನುಭೂತಿಗೊಳುವ ಮೃತ್ತಿಕೆಗೆ ಬಿತ್ತಿ-ಮತ್ತೆ
 ಭಾವದುತ್ಕರ್ಷ ಪರಮ-ಆನಂದದಾ ಅಗ್ನಿ-ಬೀಜ-ಸತ್ತೆ.

ನನ್ನ ಗರಿಗಳಿವು ಕಾಲವನು ಮೀರಿ ಅವಕಾಶದಾಚೆ ಹಾರಿ
 ಅಮರವಾಗಿರುವ ಜ್ಯೋತಿ-ಮೂಲದೆಡೆ ಬೆಳಕಿಗಿದೊ ಇಂತು ಸಾರಿ;
 ನಾ ತರುವೆ ಪರಮ-ಆನಂದಘನವ ಶಾಶ್ವತದ ಮೂಲದಿಂದ
 ಚೇತನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದೀಗ ಕೃಪೆಯ ವರದಾನ ಬಂಧ ಛಂದ.

ಪರಿಮಾಣಗೊಳುವೆ ನಾ ಲೋಕಗಳನು ಮಾಣಿಕ್ಯ-ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ;
 ಲೋಕಜ್ಞಾನದಾ ವ್ಯಕ್ತವಾಧರಿಸಿ ನಾನೀಗ ನೆಲೆಸಿ ಬಂಧ
 ಸ್ವರ್ಗ-ಪುಷ್ಪಗಳ ಮೇಳ-ಸಮ್ಮೇಳ ಸಂಕುಲವ ನೇಯ್ಗೆಗೊಳಿಸಿ
 ನಿತ್ಯತ್ವದಿಂದ ಹೊಮ್ಮುತಿಹ ಚಿರದ ಆ ಧಾರೆ-ಧಾರೆ ಇರಿಸಿ.

ಪ್ರಜ್ವಲನಗೊಳುವ ನನ್ನ ಹೃದಯದಿಂದೇನು ತಾ ಗುಪ್ತವಿರದು;
 ನನ್ನ ಮನವೀಗ ನಿಸ್ಸೀಮವಾಗಿ, ಸುಸ್ಥಿರದಿ ನಿತ್ಯವಿಂದು;
 ನನ್ನ ತನನವಿದು ಭಾವದುತ್ಕರ್ಷದಾ ಗೂಢ-ಲೀಲೆ ಭವ್ಯ
 ನನ್ನ ಉಡ್ಡಯನ ಅನಂತಾನಂತ ಅಮರತ್ವದಿಚ್ಛೆ ದಿವ್ಯ

ಟಿಪ್ಪಣಿ:

1. ತನ್ನೀಲ ವಿಹಗ ಎಂದರೆ 'ನೀಲ ವರ್ಣದ ಪಕ್ಷಿ'. ಇದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ "ಸಾವಿತ್ರಿ"ಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು:

ಆ ಇಂದ್ರನೀಲ-ವರ್ಣದಲಿ ಪ್ರಾಣವಾಯುವದು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ
 ಮಿನುಮಿನುಗಿನಲ್ಲಿ ಝಗಮಗಿಸಿ ಸ್ವಷ್ಟ-ಸುಸ್ವಷ್ಟ ಕಾಂತಿಗಳಲಿ
 ಬಂಧನವು ಇರದ ಮನೋ-ಚೈತನ್ಯ ತಾ ಸರ್ವಶಕ್ತವಿಂದು
 ವಿಜ್ಞಾನ-ಘನದ ಆ ನೀಲಕಮಲದಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಜಗೊಂಡು

(ದಳ 2 ರೇಣು 11 ಪುಟ 264)

Amethyst air: ಇದೊಂದು ಯೋಗದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಭಾಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಮಾತ್ಮಕ ಶಬ್ದ. ಇದು ಇಂದ್ರನೀಲ ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಾಣವಾಯು; ಹೃದಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ನೀಲ ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ವಾಯುವಾಗಿ (ನಾಭೀ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ) ಅನ್ನ ರಸವನ್ನು ಎಲ್ಲ ರೋಮನಾಳಗಳಿಗೂ ತಲುಪಿಸುತ್ತದೆ.

2. ನೀಲ ಕಮಲ: ಇದನ್ನು ಧನಂಜಯ ವಾಯು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಉಪ ಪ್ರಾಣಪಂಚಕದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ವರ್ಣವೂ ನೀಲವೇ ಆಗಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಆರ್ಣವದ ಘೋಷದ ಮೂಲಕ ನಾದದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸ್ವಂದಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮರಣ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಿಘೋಷಗೊಳ್ಳುವದು.

3. ಯೋಗಾಗ್ನಿ

ನಿರ್ವಾಣಗೊಂಡ ಚಿತ್ತಭೈಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚಿತ್ತಭಾಣುವಿದು ಈಗ ಯೋಗಾಗ್ನಿ-ಜ್ವಾಲೆ ಬೀಸುತಲಿ ರಜತ-ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಸಾಗಲೀಗ,
 ಭವ-ಭಾಹ್ಯಕಿರುವ ಲಯಬದ್ಧ-ಲಾಸ್ಯ ಪ್ರಾಸದಿಂದೀಗ ದೂರ
 ಅನಾಹತವನಾಲಿಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮಾತಿ ಕರ್ಣಪೂರ
 ನಿರ್ಮಾಯ ಘನದ ಶಾಶ್ವತದ ತೂರ್ಯ ಆ ದಿವ್ಯ ವಾಣಿ-ತೇಜ
 ಆ ಧ್ವನಿಯ-ಬೀಜಮಂತ್ರಗಳಲೀಗ ಪರಿಶೋಧಗೊಳಲು ಓಜ,
 ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ಲೋಕ-ಲೋಕಗಳ ಮಜಲುಗೈಯುತಿಹ ಸ್ವರವ ಕೇಳಿ
 ನಾದ-ಭಂದಮಯ ಗೀತ-ಬಂಧವನು ಆಲಿಸುತಲೀಗ ಇಲ್ಲಿ
 ಮತ್ತಿದೋ ಇತರ ವಸ್ತು-ವಿಷಯಗಳ ಕೋಶಸ್ಥಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು
 ನಿರಾಕಾರದಲಿ ಇಚ್ಛೆಯದು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ತೋರಿತಿದು.

(ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ 'ಸಾವಿತ್ರಿ'; ದಳ 2 ರೇಣು 11 ಪುಟ 273)

ಯೋಗಾಕ್ಷಿ: ಇವು 5 (ಭೂತಾಗ್ನಿ/ಕಾಮಾಗ್ನಿ/ ಜಠರಾಗ್ನಿ/ಬಡಬಾಗ್ನಿ/ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿ ಅಥವಾ ಪ್ರೇಮಾಗ್ನಿ). ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಐದನೇಯ ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಯಾಗಿದೆ. (ಆಧಾರ: ಪತಂಜಲಿ ಸೂ.49). ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು “ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿ”, ದಿವ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಹರ್ಷಿ ಮೇಹಿ ಪರಮಹಂಸರ ಭಾಷ್ಯವಿದೆ. ವಾಣಿ-ತೇಜ ಬೀಜ-ಮಂತ್ರ; ಮೇಲ್ಕಂಡ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವೇ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ (ಧ್ವನ್ಯಾತ್ಮಕ ರೂಪ ತಳೆದು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ) ಇದು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಇದರ ಸ್ಥಿತಿ ಅನಾಹತವಾಗಿದ್ದು ಜಾಗ್ರತಗೊಂಡ (ಚಿತ್ತಭೆಯ) ಚಿತ್ತವು ಮಾತ್ರ ಆಲಿಸಬಲ್ಲದು.

ಪರಾಕಾಶದಾ ಪ್ರಜ್ವಲನಶೀಲದುಜ್ವಲವು ತುಂಬಿ-ಸ್ವಂದ
 ಪ್ರಚ್ಛನ್ನ-ಸರಣಿ ಸರಣಿಗಳ ಪಥದಿ ನಿನದದಲಿ ನಾದ-ಛಂದ
 ಸಾನಂದಪೂರ್ಣ ಸಮ್ಮೇಳ-ಮಂದ್ರ ಗಾನವದು ಈಗ ಜೊತೆಗೆ
 ಮಧುಮಧುರವಾಗಿ ಮಾಧುರ್ಯಪೂರ್ಣದಾವರಣ ಹೊದಿಕೆಯಾಗಿ,
 ಅಗೋಚರದ ಕರಮೇಳ ಉತ್ಕಂಠದುಂಬಿ ಅಪ್ಪಳಿಸಿತಿಗ ತಾನು
 ಆಲಿಸಿದನವನು ಹೃತ್-ಭಾವಸ್ವಂದ ಸಮ್ಮಿಲನದೊಳಗೆ ಅದನು
 ಸಾನಂದಪೂರ್ಣ ಸಮ್ಮೇಳ ಈಗ ಮಂದ್ರ-ನಾದವದು ಜೊತೆಗೆ
 ಮಧುಮಧುರವಾಗಿ ಮಾಧುರ್ಯಮಯದಿ ಆವರಣ ಹೊದಿಕೆಯಾಗಿ,
 ಸ್ವರ್ಗಸೀಮೆಯಾ ಗಂಧರ್ವ-ಗಾನ-ಮೇಳಗಳು ಚಲನೆಯೊಳಗೆ
 ಆ ತಂತುವಾದ್ಯದನುರಣ ಛಂದದಾನಂದ ನಿನದದೊಳಗೆ
 ಮತ್ತಿದೋ ಜೊತೆಗೆ ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣ ನಾದ-ಸುನಾದಗಳಾ ಲೀಲೆ
 ಮಾಧುರ್ಯಭರಿತ ಆ ಅಲೌಕಿಕದ ಗೀತ-ಸಂಗೀತ-ಮಾಲೆ
 ಅನಂತಾನಂತ ಪ್ರೇಮವನು ಇಂತು ಸಾಮದೊಳು ನಿನದಗೈದು
 ಅದರ ಭವ್ಯತೆಯ ಅದರ ದಿವ್ಯತೆಯ ಸ್ತೋತ್ರದಲಿ ಪಠಣಗೈದು,
 ಆನಂದಘನದ ನಂದನದವನದ ನಿತ್ಯತ್ವ ನಿನದಗೊಳಿಸೆ
 ಆ ಶ್ಲೇತ-ನೀಲ-ಚಂದ್ರಿಕೆಯ-ಕಿರಣ ಪವನವದು ಸ್ತವನಗೊಳಿಸೆ.

(ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ 'ಸಾವಿತ್ರಿ'; ದಳ 2 ರೇಣು 9 ಪುಟ 234)

ಶ್ಲೇತ-ನೀಲ-ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಕಿರಣ ಪವನ ಎಂದರೆ, ಅನಾಹತ ನಾದದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ವಾಯು.

19. ನಿರ್ಮಾಯ ಶಾಂತಿಯ ಮಂದ್ರ-ನಾದ

ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೇ ನಿರ್ಮಾಯ ಮೌನವೀಗಿದೆನ್ನ ಮನಸಾಗಿ,

ಸುಸ್ಪಷ್ಟ ಲೋಕದೃಷ್ಟಿಯಿದು ಶುಭ್ರ, ಅನನುಕರಣೀಯವಾಗಿ,
ಪರಮಾತ್ಮನಿದೋ ಋಜುವಿತ್ತ ಇದಕೆ, ಊಡಿ ಶಾಂತಕೋಶವನ್ನು
ಪಾವಿತ್ರ-ಪರಮ ಚಿಂತನದ ಗರಿಮೆ, ಅಕ್ಷತದ ಇಚ್ಛೆ ತಾನು.

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನಭರಿತ ಪುಟಗಳನು ಭರಣಗೊಳಿಸಿ

ಕಾಲದಾ ಕುರುಡು-ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಬುದ್ಧಿಯಲಿ ಲಿಪಿಗೆ ಇಳಿಸಿ,
ಜೊತೆಗಟ್ಟುಗೊಳಿಸಿ ಭಂಗುರದ-ಕಾಂತಿ ಕಂಪಿತದ ವಾರ್ತೆ ಇರಿಸಿ,
ಪ್ರಕೃತಿಯಂಚಿನಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಣಗೊಳುವ ಆತ್ಮಗಳಿಗೆ ಹವಿಸ್ಸಿರಿಸಿ.

ಆದರಿಗಿದೋ ಶ್ರುತಿಗೊಂಡೆ ನಾನು ಮಹತಿಯಾ ಧ್ವನಿಯನೊಂದ

ತನಿಮೌನದೊಳಗೆ ಅದೃಶ್ಯ, ಉದಿಸಿ ಸರ್ವಜ್ಞ-ಕಿರಣದಿಂದ;
ಈ ನಾದವೀಗ ತಲ್ಲಿನ ಮೌನದಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ಣ-ಸ್ವಂದ
ಶಾಶ್ವತದ ಬೆಳಗು ಭವ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ದಿವ್ಯ ಪುಟಿತದಿಂದ.

ಸುವ್ಯಾಪ್ತದಿಂದ ಜೊತೆಯಖಂಡದಾ ಶಾಂತಿಯೆದೆಯಿಂದ

ಪರಿವೃತ್ತ ಸರ್ವ, ಸುವ್ಯಾಪ್ತ ತೋಷ ಕಲರವವ ತುಂಬಿ ಛಂದ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/609-10

20. ಅಂತರ್ನಿವಾಸಿ ವೈಶ್ವಾನರ

ನನ್ನಾತ್ಮ ಒಪ್ಪಿ ಸುವ್ಯಾಪ್ತವಪ್ಪಿ ಲೋಕಗಳನು ಒಳಗೊಂಡು
 ಸ್ವಾತಿಪುಂಜದುಜ್ಜಲದ ತೇಜ ಜೊತೆ ಬೆಳ್ಳಿಗಾರನಾ ಕುದಿತೊಳಗೆ.
 ಉಸಿರಿರುವ ಸರ್ವ ಜೀವ-ಜೀವನಕೆ ಸತತದಲಿ ನನ್ನ ಗತಿಯು
 ನಾ ದೃಷ್ಟಗೊಳುವೆ ನನ್ನದೇ ಕರಣ ಆದರಿದೋ ಅನ್ಯ ಮುಖವು.

ನನ್ನನೀಕ್ಷಿಸುವ ಸರ್ವ ಚಕ್ಷುಗಳು ಇವು ನನ್ನವೇ ಸ್ವಯಂ-ಚಕ್ಷು
 ಸರ್ವ ಹೃದಯಗಳ ಸ್ವಂದಗೊಳಿಸುತಿದೆ ಏಕೈಕವೆನ್ನ ಹೃದಯ.
 ಹ್ಲಾದ-ಸಲಿಲವೀ ಲೋಕದೊಳಗೀಗ ನನ್ನಂತೆ ಮೋಹ-ಮಧುವು-
 ಕೋಟಳೆಯು ಕೋಟಿ-ಕೋಟಿ ತಾನಿರಲು, ಅವು ನನ್ನದೆ ವೃಥೆಗಳಿವು.

ಅದರ - ಸರ್ವ-ಕರ್ಮಗಳು ಬರಿದೆ ಅಲೆಗಳೊಲು ಸತತ ಚಲಿಸಿ
 ನನ್ನದೇ ಹೊರತಲದ ಮೇಲೈಯಾಧರಿಸಿ; ಅಂತರಂಗದಲಿ ನಿತ್ಯ
 ಅಜಾತ ನಾ ಸ್ಥಿತದಿ, ಕಾಲರಹಿತದಲಿ, ಅಮೂರ್ತದಾ ಮೂರ್ತವಾಗಿ;
 ಸರ್ವ-ವಸ್ತುಗಳು ನನ್ನ- ಛಾಯೆಗಳು, ಪಾರದರ್ಶಕ-ಪರದೆ.

ನನ್ನ ಸುವಿಶಾಲ ಪರಾತ್ಪರತೆಯಿದು ಈ ವಿಶ್ವ-ಸುರುಳಿ ರಚಿಸಿ;
 ನಾ ಗೂಢವಿರುವೆ, ಅದರೊಳಗೆ ಹೀಗೆ ಅರ್ಣವದ-ಮತ್ತು ಎನಿಸಿ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/601

21. ಅನಂತತೆಯ ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆ

ನಾಮರಾಹಿತ್ಯ ಅನಂತತೆಯ ಈ ಅರ್ಣವದ-ಸರಣಿಗಳಲಿ

ನನ್ನ ಲಘುನೌಕೆ ಯಾನಕಳಸುತಿದೆ, ಭವ ತಟವ ತೊರೆದೆನಿಲ್ಲಿ,
ಕರಗುತಿದೆ ಸರ್ವ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೀಗ, ನನಗಿದೋ ದೃಷ್ಟ ಮುಂದು
ಅಜ್ಞಾತವತಲ ಬಿಲಗಭೀರ, ಜೊತೆ ಕ್ಷೀಣ ಪಥ-ಕಿರಣವಿಂದು.

ಅದೃಶ್ಯವಿರುವ ಕೃಪಾ-ಕರವೊಂದು ಚುಕ್ಕಾಣಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು,
ಸಾಗರದಲೀಗ ತಿಮಿರ ತಡೆಗೋಡೆ, ತಮವು ತುಂಬಿರುವ ಪಥದಿ-
ಅಪ್ರಕೇತದಾ-ಕ್ಷುಧೆಯ ಮೃಗರಾಜ ಅಭಿಯೋಗ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತ
ಈ ಉದಧಿಗೀಗ ನಿದ್ರೆಯದು ತಾನು, ಜಡದ-ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಚಿತ್ತ.

ನಾ ಸ್ಪರ್ಶಗೊಳುವೆ ನನ್ನ ಬಯಕೆಯಾ ಶಕ್ತಿ-ಗರಿಮೆಯನ್ನು
ಆವರಣಗೊಂಡು ನನ್ನನೀಗಿದುವು, ತಲದಲಿ ಗಭೀರದಾಳ
ತದುತ್ತರದಲ್ಲಿ ದರ್ಶನಾತೀತದೌನ್ನತ್ಯ ಆತ್ಮ-ತಾನ
ಆ ಏಕಮೇವ-ಅದ್ವಿತೀಯದೊಳಗಳವಟ್ಟುಕೊಳುವ ತಾಣ.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಉದ್ಭವಿಸಿ ಬಂದ ದೇವನಬ್ಬರದ ಜ್ವಾಲೆ.
ಎಚ್ಚರದ ಭಾವದುತ್ಕರ್ಷ ಕುತುಕದಾಕಾಶವಾಣಿ ಲೀಲೆ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/606

22. ವಿಶ್ವ ಚೇತನ

ನನ್ನ ಸುವ್ಯಾಪ್ತದಸ್ತಿತ್ವದೊಳಗೆ ಲೋಕಕಾವರಣವಿತ್ತೆ
 ದರ್ಶಿಸುತಲಿಹುದು ನನ್ನ ಚೇತನವು ಕಾಲ- ಅವಕಾಶ ಮತ್ತೆ.
 ನಾನಿರುವೆ ದೇವ ಮತ್ತೆ ದಾನವನು, ಭೂತ ಜೊತೆಗೆ ಬೇತಾಳ,
 ವಾಯುವಿನ ವೇಗ, ಪ್ರಜ್ವಲನಗೊಳುವ ತಾರೆ ಎನ್ನಂತರಾಳ.

ಪ್ರಕೃತಿಯಿದು ಸತತ ನನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಶುಶ್ರೂಷೆಯಲ್ಲಿ ಸತತ,
 ನಾನಿರುವೆ ಮತ್ತೆ ಸಂಘರ್ಷ ಜೊತೆಗೆ ಶಾಶ್ವತದ ಶಾಂತಿ ನಿರತ;
 ಲೋಕದೀ ತೋಷ ರೋಮಾಂಚ ಹೊಂದಿ ಎನ್ನೆದೆಯಲೀಗ ಅಲೆಗೆ
 ನಾ ಭರಿಸುತಿರುವೆ ಕೋಟಿ-ದುಃಖಿಗಳ, ಏಕಾಕಿ ಹೃದಯದೊಳಗೆ.

ಸರ್ವಸ್ವದೊಡನೆ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ವಂದ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಅರಿತೆ ನಾನು,
 ಯಾವ ಬಂಧನವು ಈಗ ನನಗಿರದು, ನಾ ಭಾವಸತ್ತ್ವಗೊಂಡು;
 ವಿಶ್ವದಾ ಕರೆಯ ವಹನಗೊಳಿಸುತಿದೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು
 ಆರೋಹಗೊಳುವೆ ನಾನೀಗ ನನ್ನ ಅವಿನಾಶಿ ಜನ್ಮ-ತಾಣು.

ಕಾಲದಾ ಆಚೆ ನಾನೀಗ ಯಾನಿ, ಅಪರಿಮೇಯ ರೆಕ್ಕೆ ಬಲದಿ
 ಅದುವರೆಗು ನಾನು ಉದಿತ ಉದಯಗಳ ವಿಷಯಗಳಲಿ “ಏಕ”.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/603

23 ವಿರಾಟ್-ವಿಶ್ವಾತ್ಮ

ಏಕೈಕ ಆತ್ಮ ನಾನಿರುವೆ ಈಗ ಪ್ರಕೃತಿಯನು ಪೂರ್ಣ ತುಂಬಿ;
ಅಪರಿಮೇಯದಲಿ, ಆ ಸಾಕ್ಷಿ ಸ್ಥಿತವು ಅಚಲತ್ವ ತತ್ತ್ವದೊಳಗೆ;
ತಲ್ಲಿಯ ಶಾಂತ, ಅವಳೆದೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂಜೀವಗೊಳಿಸಿ ತಾನೆ
ಅವಳ ವೈಶ್ವಿಕದ ಮಾಬಲದ ರಾಶಿ ಆವರ್ತನೀಯ ಚಲನೆ.

ಕಾಯ-ಕಾರಣದಿ ಬಂಧಗೊಂಡಿರುವ ಮನೋಸೀಮೆಗಳ ಮೀರಿ
ಈಗಿದೋ ಈಗ ಯಾವ ರೂಪದಲು ತಾನಿರದ ಏಕ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ.
ಉಜ್ವಲೋಜ್ವಲದಿ ಪ್ರಜ್ವಲನಗೊಳುವ ನೀಹಾರ-ಮಾಲೆ ತಾಣ;
ಈ ವಿಶ್ವವೀಗ ಇದು ನನ್ನ ಸರ್ವ ವಿಸ್ಮಾಯದ್ಭುತದ ಪೂರ್ಣ.

ನನ್ನ ಜೀವನವು ಖಂಡವಖಂಡಗಳ ಜೀವನವೇ ಆಗಿ ತಾನ,
ನಾನಿರುವೆನೀಗ ಬುವಿಯ ಯಾತನೆಯಜೊತೆ ಸ್ವಂದ-ನಂದ -ತನನ;
ನಾನಂಶಗೊಳುವೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದುಮ್ಮಾನದಂತರಂಗ
ಅನುಭೂತಿ ಪಥದಿ ಪ್ರತಿಕ್ಷತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಮಧುಸ್ಪರ್ಶದಧರ ಯಾನ.

ಸಾನುರಾಗದಲಿ ನಾ ಧರಿಸುತಿಹೆನು ಚಿಂತನದ ಜೊತೆಗೆ ಭಾವ
ಕಾಲವೀಗಿದೋ ಆಕ್ರಮಿಸಿತೆನ್ನ ಘನಮೌನದನಂತ್ಯವನ್ನ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/619

24. ವಿರಾಟ್-ವಿಶ್ವ ಮಾನವ

ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಈಕ್ಷಿಸಿದೆ ಪೂರ್ಣ, ಗಡಿ-ಗೋಡೆ ಇರದ ದೃಷ್ಟಿ;
ನಾನೀಗ ಕಂಡೆ ಟೋಕಿಯೋ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ಯಾರೀಸ್ ಜೊತೆ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್,
ಬಾರಸಿಲೋನ ಜೊತೆ ಕ್ಯಾಂಟನದೊಳಗೆ ಅಗ್ನಿ-ಅಸ್ತ್ರ-ಸ್ಫೋಟ!
ಮನುಜನಗಣಿತದ ದುಷ್ಟ ಹೆಬ್ಬಯಕೆ ಜೊತೆ ಅಲ್ಪ ಸದ್ಭಾವಗಳಿ
ಈ ಸರ್ವ ಘಟನೆ ಈ ನನ್ನ ಏಕ-ಜೀವಾತ್ಮದಂತರಂಗ;
ಅವನ ಕತ್ತರಿಗೆ ನಾನು ಪಶುವೀಗ, ಜೊತೆ ಪೋಷ-ರಕ್ಷೆ ಪಕ್ಷಿ
ಅಜ್ಞಾತ ಮನಸು- ಚಿಂತನಗಳಿಗ ರೋಮಾಂಚ ಪೂರ್ಣದೊಳಗೆ
ತನನ ತುಂಬುತಲಿ ಯಾನಕೆಳಸುತಿದೆ ಉತ್ಕಂಠಗೊಳಿಸಿ ನನ್ನ;
ಅಗಣಿತದ ಜನರ ದುಃಖಗಳನೆಲ್ಲ ನನ್ನೆದೆಯಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು
ನಾನೀಗ ಯಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿಹೆ ಇಂತು ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ನಿಂದು.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/637

25. ಚಿರಂತನ ಪ್ರಕಾಶ

ಅಂತ್ಯ ತಾನಿದದ ಓ ಬೆಳಕು ಬೆಳಕು! ತಮಕಿಲ್ಲಿ ಧಾಮವಿಲ್ಲ,
ಜೀವನದ ಸರ್ವ ಅನಭಿಜ್ಞ ವಲಯದಾಖಾತ ತೊರೆದು ತಮ್ಮ ಗುಹ್ಯ;
ಅಪ್ರಕೇತದಲಿ ಘನಿಸಿ ಅತಲಗಳು ಸಂಪರ್ಕಗೊಳುವ ಮುನ್ನ
ಕ್ಷಣಮಿನುಗಿನೊಳಗೆ ಸುವಿಶಾಲ ಸರ್ವ ಆಕ್ರಾಂತಗೊಳುವ ಮುನ್ನ.

ಶಾಶ್ವತದ ಬೆಳಕು, ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪದಲಿ ಓ ಜೊತೆಗೆ ಪೃಥಕ್ ತಾನು!
ಬಿಗಿಮೊಹರು ಬಂಧದಲಿ ನಿಂದ ಗುಹ್ಯ ಪಾವಿತ್ಯದ್ವಾರ ತೆರೆದು.
ಓ ಜ್ಯೋತಿ ಬೆಳಕು, ದೀಪ್ತಿಮಯ ವಜ್ರ-ನಿತ್ಯತ್ವ ಹೃದಯ ಗೀತ
ಸಾವಿರದ ಉದಿತ-ಉದಿತಗಳ ಸ್ಪಂದದಲ್ಲೆನ್ನ ಹೃದಯ ಮಿಡಿತ.

ಹರ್ಷಾತಿರೇಕದಲಿ ಹೊಮ್ಮಿ ಬೆಳಕು, ನನ್ನ ನರನಾಡಿಗಳಲಿ!
ಓ ಭವ್ಯ ಬೆಳಗು, ಸಂಕುಲಕೆ! ಕೋಶದನುರಾಗಿಘಾತದೊಳಗೆ
ಘನಮೌನದೊಳಗೆ ಜಾಜ್ಜಲ್ಯ ಪರಮ ಆನಂದ ರಕ್ಷೆಯೊಳಗೆ
ಅವಿನಾಶಿಯಾದ ಜೀವ-ಜೀವಂತ ಅನುಭೂತಿಯೊಂದು ಹೀಗೆ.

ನಾ ಯಾನಗೊಳುವೆ ಅದ್ಭುತದ ವ್ಯಾಪ್ತ ಜ್ಯೋತಿಯಾರ್ಣವದಿ ಈಗ
ನನ್ನ ಆಳಗಳ ನಿತ್ಯ ಸಂಯೋಗ, ತತ್-ಊರ್ಧ್ವ-ಪ್ರಭೆಯಲೀಗ

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/618

26. ಮಹತ್-ಯೋಜನೆ

ಜೀವನದ ಸರ್ವ ಪ್ರಲೋಭನೆಗಳಾ-ಕ್ರಂದದಿಂದಾನು ಮುಕ್ತ,

ಅವಳ ಆಹ್ಲಾದ ಮತ್ತೆ ಆ ದುಃಖ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಸ್ಮಿತವು ಯುಕ್ತ.

ತಲ್ಲಿನ-ಮೌನದಲಿ ಮುರಲಿ ಮಧುರ ಮಾಯಕದ ಘಳಿಗೆ ನೇಹ
ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತಿದೋ ರೂಪ, ವರ್ಣಗಳು, ಸೂಕ್ಷ್ಮ- ಪರಮ ಸಮ್ಮೋಹ.

ಶ್ರುತಿಗೊಳುವೆ ನಾನು, ವ್ಯಾಪ್ತದೇಕೈಕ ನನ್ನಾತ್ಮದೊಳಗೆ ಇರಲು,

ನಾದ- ಸಂವಾದ, ಮಾನವನ ಅಧರಗಳು ಬಿಗಿದುಕೊಂಡಿರಲು;

ನಿರ್ವಿಶೇಷದಾ ಕರಣಗಳ ಅಚ್ಚರಿಯನೀಗ ನಾನು ಬಯಸಿ,

ನಿತ್ಯತ್ತದಾತ್ಮ ನಿರ್ಮಾಯಮೌನದಿಂದುದಿತ ಅದನು ಅರಸಿ.

ಮಾನವನ ಆತ್ಮದಾಂತರ್ಯಗಳಲಿ ಪ್ರಬಲದಿಚ್ಛೆ ಇದೆಯೊಂದು

ಅತಿದೀಪ್ತಿಮಯದ ಕ್ಷಿತಿತಲವು ತಾನು ಸಂತ್ಯಪ್ತಿ ಗೊಳ್ಳದೆಂದು;

ಜೀವನದ ಜೊತೆಗೆ ಮನಸುಗಳ ವೈಭವದ ಜೊತೆಗಿದೋ ಸಂವಾದ
ಇವು ಸರ್ವ-ವ್ಯಾಪ್ತ -ವ್ಯಾಪ್ತ ವಿಷಯದಾ ಬಲುಮಂದ್ರ ಪೂರ್ವ ಸ್ವಂದ

ಸಂದಿಗ್ಧಗೊಂಡ ಪರಾತ್ಪರದ ಯೋಜನೆಯ ಆಲೇಖವೊಂದು

ಆ ಪರಮಸತ್ಯದಾ ಮಾಕಾವ್ಯವಿದಕೆ ಮುನ್ನುಡಿಯ ರೂಪವೊಂದು.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/606

27. ಶಿವ

ಶಾಶ್ವತದ ಶುಭ್ರ ಆ ಧವಳ-ಶೃಂಗದುತ್ತುಂಗ ತುಂಗದೊಳಗೆ
ಬರಿಯ-ಬಕ್ಕಟದ ಈ ಅನಂತ್ಯಗಳ ಏಕೈಕ ಆತ್ಮವೊಂದು,
ಘನಶಾಂತಿ ತೇಜದುಜ್ವಲದ ರಕ್ಷೆಯಾವರಣ ಅವನು ಇರಿಸಿ
ಮಂಗಲದ ಪೂರ್ಣ ಪರಮ-ಆನಂದವೀ ಗುಹ್ಯ-ನಿಸ್ಸಂಗ

ಆದರಿದೋ ಅಪರಿಮೇಯದಾ ನಾದ ಸ್ವದಕೆನೆ ಸ್ವರ್ಶಗೊಂಡು,
ಕಾಣುತಿಹನವನು ನಿಸ್ಸೀಮ ಅತಲದಾವರಣವದನು ಕಂಡು
ಆ ಅಪ್ರಕೇತ ಮೌನಗಳ ಅಂತರಂಗದಲಿ ನಿತ್ಯ-ನಾದ
ಆ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯ ಮಾತೆಯಾ ಘನಮೌನ ಪರಮ ಸುಖವ.

ಅರ್ಧ ತಾನಿದ್ದ, ಜಾಗ್ರತದಿ ಅವಳು ಈಗವನ ನೋಟದೊಳಗೆ
ತಾನುದಿತಗೊಳುತ ಮತ್ತೆ ಉದಿತೋದಿತದ ಶೋಭೆಯೊಳಗೆ;
ಆಮೇಲೆ, ತನ್ನ ಹೃದಯದಾ-ಸ್ವಂದದಾವರ್ತ ಇಚ್ಛೆ, ಚಲಿಸಿ
ಈ ನಾದ-ಪೂರ್ಣ ಲೋಕಗಳು ಈ ರಾಗ-ನೃತ್ಯ ವರ್ಣವಿರಿಸಿ

ಜೀವದೊರತೆಗಳು, ಅವಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಚಿತ್ತವದು ಪುಟಿತ ಪ್ರಭೆಯು,
ಅವಳ ಸಮ್ಮುಖವು ಅವನಿಗೆನೆ ಸಲಲು ಅವಳೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಕಲೆಯು
ಅದು ತಾನೆ ತಾನು, ಅದು ತನ್ನ ತನನ ದಿವ್ಯದನುರಾಗವೆಂದು
ಆ ಶಕ್ತಿ ಈಗ ತುಂತುಂಬಿ ಹೊಮ್ಮಿ ಈ ಶಕ್ತಿಯಪ್ಪಲೆಂದು.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/609

ಭಾಗ 3

28. ಅವತರಣ

ನನ್ನ ಕೋಶಗಳು-ಸರ್ವ-ಉತ್ಕಂಠ ವೈಭವದಿ ಪೂರ್ಣ-ಪರ್ವ
ಆತ್ಮ ಜೊತೆ ದೇಹ ಪುಲಕಿತದಿ ಕುಲುಕು, ಮಾಬಲದ ತೋಷವಪೂರ್ವ,
ಬೆಳಕಿನಾ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಮಹಾಬೆಳಕು, ಅರ್ಣವದ ಹೃದಯದಲೆಗಳಲ್ಲಿ
ನನಗಿದೋ ಊರ್ಧ್ವ, ಆವರಣವೀಗ ನನಗೆ.

ಬಲುಕರಿಣ, ಶಿಲಾಘನದಂತೆ, ಸ್ಥಿರದ ಗಿರಿಯೊ ವಾ ಭೂಮ ಮೂರ್ತಿ,
ಸುವ್ಯಾಪ್ತ ನನ್ನ ಕರಣ ಸ್ವಂದಿಸಿದೆ ಈ ಲೋಕಭಾರ ಸಹಿಸಿ ಪೂರ್ತಿ;
ರುಂದ್ರಮಯ ಸಾಂದ್ರ ಮಹತಿ ಅವತರಣ, ಪರಮದೇವನಾಗಮಿಸಿ,
ಕರಣಗಳು ಮಾತ್ರ ಮೃತ್ಯುವಶವರ್ತಿ.

ನಿರ್ಮಾಯ ಮೌನ ಸಂದಣಿಸಿಕೊಂಡು, ಅನಂತವದೆನ್ನ ಮೇಲೆ
ಶಾಶ್ವತದ-ಶಕ್ತಿಯಾ ವೈಭವವನಿಂತು ತಲಕಚ್ಚುಗೊಳಿಸಲೆಂದು;
ಚಿತ್ತದಾ ಜೊತೆಗೆ ಹೃದಯವದು ಅರಳಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ವ್ಯಾಪ್ತದೊಡನೆ.
ಮೃಣ್ಮಯದ ರವದ ಮರ್ಮರವು ಶಾಂತವೀಗ.

ವೇಗದುತ್ಕರ್ಷ ಉತ್ಕರ್ಷದೊಳಗೆ ಸ್ವರ್ಣಮಯ ವಲಯ ಮೀರಿ
ಪುಟನೆಗೆದು ಜ್ಞಾನ, ಸೆಳೆಮಿಂಚುಗಳಲಿ ವೈಭವದ ಧಾರೆ-ಸಾರಿ;
ವರ್ಣನಾತೀತ ಪ್ರಜ್ವಲನಶೀಲದಿಂದುಗಮವಿ ಚಿಂತನವು,
ದೇದೀಪ್ಯಕಾಂತಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ.

ಹೃದಯ ಮಿಡಿತಗಳು ಮಂದ್ರ-ತನನದಲಿ, ದೇವ-ದ್ವಾರದಿಂದುದಿತ
ನನ್ನೆಡೆಗೆ ಬಂದ ಧ್ವನಿಗಳವು ವರ್ಣ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಇಷ್ಟಪೂರ್ತ
ಪ್ರಕೃತಿಯಾ ಶೃಂಗಗಳಲೀಗ ಸ್ಥಿತದ ವರ್ಣಗಳು ರಕ್ಷೆಗೊಳವು.
ಭಾವದುತ್ಕರ್ಷದಾ ದಿವ್ಯ ರಥಗಳಾಗಿಹವು.

ಈ ಸರ್ವಲೋಕ ಏಕೈಕವಾದ ಅದ್ವೈತಕೀಗ ಬದಲುಗೊಂಡು;
ಆತ್ಮಗಳು ಅಮರ, ಬಲಗಳೂ ಅನಂತ, ಸಂಯೋಗಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು,
ದೇವ-ನೃತ್ಯದಲಿ ಹಾಸು-ಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಧಿ ತಾನಿರದೆ ಪ್ರಕೃತಿ-ನೇಯ್ಗೆ
ನಾದಮಯವಿದುವು ಆ ನಿತ್ಯತ್ವ ತಾನೆ ಇದುವು.

ಚಿತ್ತದಾ ಜೊತೆಗೆ ಹೃದಯ, ಕರಣ ಮತ್ತಿದೋ, ಜೀವಿಯಾ-ತಂತು-ವಾದ್ಯ
ಕ್ರಂದವದು ವಿಶ್ವಗೀತ, ಶಾಶ್ವತದ ನಾದ-ಸ್ವನನವಿರೆ ವೇದ್ಯ,
ಚಿದ್ವಳಕು ಮತ್ತೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಜೊತೆಗೆ ಆನಂದ-ಅಮರ-ಪ್ರಜ್ಞೆ-
ಸಂಯೋಗ-ಯೋಗಗೊಳುತಲಿವೆ ನಿರತ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/578

29. ಗೂಢ-ಹೃದಯದ ದ್ರಷ್ಟಾರ

ಗೂಢ-ಹೃದಯದ ದ್ರಷ್ಟಾರನಿವನು, ಗುಹ್ಯಾತಿಗುಹ್ಯದರಸು, ದೇವನಾ ಹೃದಯದಿಂದ ಕೈ ಬರುವ ಪ್ರೇಮದ ಗೂಢ ಚಿಲುಮೆ, ಕಾಲವೂ ಸಹಿತ ಕಾಲದ ಪಥಗಳಿರಿತಿರುವ ನೀನೆ 'ಅವನು' ಮಿಂಚಿನಲಿ ಪುಟಿತ ವರ್ಣಗಳು, ಪ್ರಜ್ಞೆಯಾರ್ಣವದಜ್ವಾಲೆ-ಅಲೆಯು ಸ್ವರ್ಗದ ದಂಡೆಗಳಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ, ವ್ಯಾಪ್ತ ನಿನ್ನಾತ್ಮ- ಅಲೆಯು, ಚಿಂತನದ ಸರಣಿ ಜ್ವಲಿತದಲಿ ನುಗ್ಗಿ, ಮನು-ತಮದ ಶೂನ್ಯ ಮೀರಿ ಪರಿಶುಭ್ರ-ತಾರೆ -ವರ್ಣಗಳ ದೇವಗಣ ಜನಿಸಿ ಪ್ರಭಾ-ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಮಂದ-ಗಮನವಿದು ಬುವಿಯ-ಕಂದರಿಗೆ ಪುಟಪುಟದಿ ದೊರೆತ ಬಂಧ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/677

30. ಸ್ವರ್ಣ ಜ್ಯೋತಿ

ನನ್ನ ಸಾವಿರದ-ದಳದ ತಾವಿನೆಡೆ ಅವತರಣ ಸ್ವರ್ಣ ಜ್ಯೋತಿ
ಧೂಸರದ ಛಾಯೆ ತುಂಬಿದ್ದ ಮನಸುಗಳಿಗೀಗ ಸೂರ್ಯ-ಕಾಂತಿ
ಪ್ರಜ್ಞಾನ ಸಮತೆ ಅವರಣಗೊಳಲು ಮರುಧ್ವನಿಯು ನವ್ಯ ತೇಜ
ಘನಶಾಂತ ಸಾಂತ ಉತ್ಪಾಂತ ಜ್ಞಾಲೆ ಮಿನುಮಿನುಗು ನಿತ್ಯ ಓಜ

ವೈಖರಿಯ ಸ್ವರ್ಣಕಾಂತಿಯದು ಈಗ ಕಂಠದಲಿ ಬೆಳಗಿ ಬರಲು
ನನ್ನ ಧ್ವನಿಯೆಲ್ಲ ದಿವ್ಯನಾದದಲಿ ಅಲೆಯಲೆಯ ರೂಪವಿರಲು
ನಿನ್ನ ಹೃನ್ಮನದ ದಿವ್ಯಗಾನವದು ನನಗೊಂದು ಪಾಠವಾಗಿ
ಅಮೃತದಲಿಮಿಂದು ಅಮೃತವನು ಸವಿದ ಧ್ವನಿಯೆಲ್ಲ ನನ್ನದಾಗಿ

ಆ ಸ್ವರ್ಣಜ್ಯೋತಿ ಅವತರಣಗೊಂಡು ಈ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ
ಶಾಶ್ವತದ ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ಉಸಿರುಸಿರು ಮೇಳೈಸಿ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ
ಬೆಳೆಬೆಳೆದು ನಿಂದು ದೇವಳದ ತೆರದಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ ನಿನ್ನ ಕಲೆಯು
ಸರ್ವ ಸರ್ವಸ್ವ ಮಿಡಿತ-ಮಿಡಿತಗಳು ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ, ನಿತ್ಯ ರುಝಿಯು

ಆ ಸ್ವರ್ಣಜ್ಯೋತಿ ತಾನಿಳಿದು ಬಂತು ದಟ್ಟಡಿಯ ಹೆಜ್ಜೆಗೀಗ
ನನ್ನ ಮೂಲವಿದು ನಿನ್ನ ಆಟಕ್ಕೆ ಜೊತೆಗೀಗ ಪೀಠವಾಗ

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/605

31. ದೇವ ಶ್ರುತಿ

ಸರ್ವ ನಿನದಗಳು ಸರ್ವ ಧ್ವನಿಗಳಿವು ನಿನ್ನ ಧ್ವನಿಯಿಂದಲುಗಮ,
ನಾದ-ಸಂಗೀತ ಜೊತೆಗೆ ಅಬ್ಬರವು, ಪಕ್ಷಿಯಾನಂದ-ಕ್ರಂದ,
ಅವಳ ಆ ದುಃಖ-ಸುಖಗಳಿವು ಜೀವನದ ಹರಟೆ-ರಾಶಿ
ಸ್ವರಾರೋಹದಲಿ ಮಾನವನ ಮಾತು, ಮರ್ಮರದ ಶಬ್ದವೇಷಿ,

ಇದು ಹಸಿತವೀಗ ಸಾಗರದ ಅಮಿತ ಮೋದದುಲ್ಲಾಸ ವರ್ಷ,
ಈ ಧರೆಯು ಈಗ ವಶಗೊಂಡ ಪವನದಲಿ ರೆಕ್ಕೆ- ಪಡೆದು -ಹರ್ಷ,
ಸ್ವಯಂ-ಪೂರ್ಣದಾ ತುರಿಯ-ನಿನದದ ವೇಗವೀಗ ಧರೆಗೆ
ಯಂತ್ರದಾಲಸ್ಯಪೂರ್ಣ ತಂದ್ರಾಂಶ, ವಿಮೋಹನದ ಈ ಘೋಷ.

ಅವಕಾಶದೀ ಪವನ-ಶೃಂಗ-ಶಂಖವನು ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತೀಗ ಬಂದ
ಕರೆಯೊಂದು ಇದುವು ಅಲೌಕಿಕದಿಂದ, ಜೊತೆಗೆ ಆ ದೂರದಿಂದ,
ಸೂರ್ಯ-ತೇಜದಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಗರದ ಸ್ಮೃತಿ-ಪಥದ ಛಂದ
ಈ ಸರ್ವ ನಿನ್ನ ಅಚ್ಚರಿಯ ಘನದ ಸ್ವರಮೇಳ ಆತ್ಮ ಪ್ರಬಂಧ.

ಗೂಢ ಅಸ್ಥಿತೆಯು ಅಪಹರಣಗೊಳುತ ಅಜ್ಞಾತ-ಹೃದಯದಿಂದ
ಸರ್ವಸ್ವವೀಗ ಸೌಂದರ್ಯದುಂಬಿ ಪ್ರಗತಿ ಎನೆ ನಿನ್ನ ಕಲಾ-ಬಂಧ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/622

32. ದೈವೀ ದೃಷ್ಟಿ-ತಾಣ

ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯಿರಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಅಮರತ್ವವಾಗಿ ನಿತ್ಯ
ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವಿದು ದೃಷ್ಟಿಸಲು ಬಂದು, ಪರಮಹರ್ಷಿತ ಚಕ್ಷು ಸತ್ಯ;
ಗವಸೊಂದು ತಾನು ತಾ ಸರಿಯಿತಿಗ ಜೊತೆಗೇನು ತಪ್ಪದಂತೆ
ತನ್ನಾತ್ರ ಲೋಕ-ಪ್ರಭಾಕಾಂತಿಯಲಿ ಅದ್ಭುತದ ಸೃಷ್ಟಿಯಂತೆ.

ಕಾಣ್ಕೆಯಲಿ ವಶ್ಯಗೊಂಡಿರುವ ಪೂರ್ಣ ಆನಂದ-ಸ್ವದವಾಗಿ
ನಿಯತಿ ಸಹಜತೆಯ ಪ್ರತಿ-ವಿಷಯವೀಗಿದು ತಾ 'ತತ್'-ಅಂಶವಾಗಿ,
ಬಲು ಕಠಿಣದೊಳಗೆ ತತ್-ತತ್ತ್ವದಿಂದ ಹರ್ಷಾತಿರೇಕ -ಪ್ರತಿಮೆ
ಸೌಂದರ್ಯಪೂರ್ಣ ಸ್ವದನದ ಹೃದಯದಿಂದುದಿತ ಕಾವ್ಯ ಮಹಿಮೆ.

ವರ್ಣಗಳು ಜೊತೆಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಮಾಲೆ ಅಪ್ರತಿಮ- ಕೃತಿಯು ತೇಲಿ,
ಮಹದ್-ಶಕ್ತಿಯಾ ಮಾಧುರ್ಯ ಧರಿಸಿ ಮಹಿಮೆಯಾ ರೆಕ್ಕೆಗಳಲಿ;
ಚರಿತಾರ್ಥಪೂರ್ಣ ಪಥದೊಳಗೆ ಒಂದು ಅಚ್ಚರಿಯ ಘನದ-ಭಾರ
ತಂತಾನೆ ತಾನು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿತ್ತು ಸಾರ್ವಲೌಕಿಕದ ವಸ್ತು-ಪೂರ.

ಸರ್ವ-ರೂಪಗಳು ನಿನ್ನ ತೋಷದಾ ದರ್ಶನದ ಉಕ್ತಿಯಾಗಿ
ಓ ನಿರ್ವಿಶೇಷ, ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣ, ಅನಂತಾನಂತವಾಗಿ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/623

33. ದಿವ್ಯಾನುಭೂತಿ

ನಾನೀಗ ಇನಿತು ಸವಿಯದಿಹೆ ಮತ್ತೆ ಮೃಣ್ಮಯದ -ವಿಷಯಗಳನು
 ಆದರಿದೊ ಈಗ ಭುಂಜಿಸಿದೆ ಸ್ವರ್ಗದಾ ಪತ್ರ-ಫಲಗಳನ್ನು!
 ಪರಿವರ್ತಗೊಳಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾವಗಳ ತವಕೃಪೆಯ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ
 ಮೃತ್ಯುವಶವಿದ್ದ ಹ್ಲಾದಗಳನೀಗ ದಿವ್ಯದದ್ಭುತಕೆ ಸ್ಪಂದದಿಂದ

ಶ್ರುತಿಗೊಳುವದೆಲ್ಲ ಜೊತೆ ದೃಷ್ಟವೀಗ ಈ ಪರಮಹರ್ಷವೆಲ್ಲ,
 ಬುವಿಯರಳಿ ಹೊಮ್ಮಿ ಅಲೆಅಲೆಯಲೀಗ ಪರಿಮಳದ-ಮೇಳವೆಲ್ಲ
 ಮಧುಮಧುರ ಭಾವ ತಾನೊಂದು ಪ್ರಹರ್ಷದ ಸಮತೆಯಲ್ಲಿ
 ಉದಿತೋದಿತದಾ ವಿಸ್ಮಯದ ಅರುಣದಾವರಣ ಗಂಧವೀಗ

ರೋಮಾಂಚ ಗೂಢ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ಸ್ಪರ್ಶ-ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು
 ಅನಂತ್ಯದಲಿ ತನ್ನ ಮೂಲ ನೆಲೆಯೆಂದು ಸಂಗಮಿಸಿಕೊಳುತ ತಾನು,
 ನಿನ್ನ ಸ್ಪರ್ಶದನುಭೂತಿ; ಕೃಪೆಯ ಅಕ್ಷಯದ ಆ ನಿನ್ನ ತಾಣ
 ತೋಷಭರತದಲಿ ಆ ಕ್ಷಣದಲೀಗ ದಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ತಾಣ.

ನಿನ್ನ ಪರಿಶುದ್ಧ ಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ಈ ಕರಣ ದಹನಗೊಳುತಲಿಹುದು
 ಪಾವಿತ್ರಪೂರ್ಣ, ಉತ್ಕಂಠದೊಳಗೆ ಬಯಕೆ ತಾನು ಅಕ್ಷತವು.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/624

34. ರೂಪಾಂತರ

ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಣದಿ ನಾದಮಯ ಧಾರೆಯೆನ್ನುಸಿರು ಸತತ;

ಅದು ಭರಣಗೊಳಿಸಿ ನನ್ನ-ಮಂಡಳಿಯ ದಿವ್ಯ-ಬಲ ಮಹಿಮೆ ನಿರತ:

ಆ ಅನಂತ್ಯವನು ಪರಮನಾ-ಮಧುವು ಎಂದೀಗ ಪಾನಗೊಂಡೆ
ಕಾಲವಿದು ನನ್ನ ನಾಟಕದ-ರಂಗ ವಾ ಗರ್ಭಸ್ಥ-ಸ್ವಪ್ನ ಕಂಡೆ.

ಕಾಂತಿಮಯವೆನ್ನ ಕೋಶಗಳು ಈಗ ಹ್ಲಾದದುಜ್ವಲದ ಯುಕ್ತಿ

ಜೊತೆಗಿದೋ ನನ್ನ ರೋಮಾಂಚ ಮತ್ತೆ ಶಾಖೆಗಳ ನಾಡಿ ಶಕ್ತಿ

ಉತ್ಕರ್ಷ- ಪುಲಕದಲಿ ಮತ್ತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪಾರಿಭಾಸಿಕ -ಸ್ತ್ರೋತದಲ್ಲಿ

ಆಜ್ಞಾತ ಮತ್ತೆ ಪರಮದಾಂತರ್ಯ ಅಂತಃ-ಸ್ಪಂದ ವಹನದಲ್ಲಿ

ನಾನಲ್ಲವಿನ್ನು ಮಾಂಸ-ಮಜ್ಜೆಗಳ ವಶವರ್ತಿಯಿದ್ದ ಜೀವ

ದಾಸ ನಾನೋರ್ವ ಪ್ರಕೃತಿಗಿದೋ ಮತ್ತವಳ ನಿಯತ-ಶಾಸನಕೆ;

ಸಂಕುಚಿತಗೊಂಡ ಭಾವಗಳ-ಜಾಲದೊಳಗೀಗ ಸಿಲುಕದಿರುವೆ.

ನನ್ನಾತ್ಮವೀಗ ಕ್ಷಿತಿಜಗಳ ಮೀರಿ ಅಪರಿಮೇಯ ವಲಯ-ತಾಣ

ನನ್ನ ಕರಣವಿದು ಪರಮನಾ ತೋಷಕಿದು ಸಜೀವದುಪಕರಣ,

ನನ್ನ ಚಿತ್ತವಿದು ಸಾವಿರದ-ಬೆಳಗು ಸುವ್ಯಾಪ್ತ ಸೂರ್ಯ-ಕಾಂತಿ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/561

35. ಆತ್ಮದ ಅನಂತತೆ

ಕಾಲಕೂ ಮುನ್ನ ನಾನಿದ್ದ ಗತಿಗೆ ನಾನೀಗ ಬಂದುದಿಂತು
ಗೂಢ-ಸ್ವರ್ಶ ತಾ ಶಾಂತಗೊಳಿಸಿದಾ ಅನುಭಾವ-ಚಿಂತವಿಂತು;
ಸರ್ವಸ್ವವೆಲ್ಲ ಸಂಚಲನಗೊಳಲು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಚಿತ್ತ ತಾನು
ನಿಶೂನ್ಯ ಮತ್ತೆ ಶಬ್ದಮುಗ್ಧತೆಯ ಮಹಿಮೆಯಲಿ ಲೀನವಿನ್ನು

ಕಾಲವನು ಮೀರಿದಾ ಕರದಿ ನನ್ನ ಜೀವನವು ಶಾಂತ ಘನದಿ;
ಅನಿಮೇಷ ದೃಷ್ಟಿಯಲಿ ಲೋಕ ಸರ್ವ ತಲ್ಲಿನ ಭಾವ ಹೊಂದಿ.
ಅದರ ಗವಸುಗಳ ಆವರಣದೊಳಗೆ ದಿಗಂಬರವೆನ್ನ ಪ್ರಾಣ
ಏಕಾಕಿ ನಾನು ನನ್ನದೇ ಜೀವದೊಡನೀಗ ಅವಕಾಶ ತಾಣ

ಅನಂತಾನಂತದಾ ಕೇಂದ್ರವಿದುವು ಈ ನನ್ನ ಹೃದಯ-ಪದ್ಮ
ನನ್ನ ದೇಹವಿದು ಬಿಂದುತಾನೀಗ ವ್ಯಾಪ್ತಗೊಳಿಸಲೆನೆ ಆತ್ಮ
ಸರ್ವಜೀವಿಗಳ ಬೃಹತ್-ಆಖಾತ ನನ್ನಡಿಯಲಿಂತು ಹೊಮ್ಮಿ,
ಅಜ್ಞಾನ ಘನದ ಮಹಾಕಾಯದಲಿ ತಾ ದರ್ಶಗೊಂಡು ಚಿಮ್ಮಿ.

ಕಾಲದಾ-ಸ್ವಂದ ತಾನಿರದ ವ್ಯಾಪ್ತ ನಿಸ್ಸೀಮ, ಪರಮಶುದ್ಧ
ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡೆ ಶಾಶ್ವತದಲೀಗ ಸರ್ವತ್ರ ನಾನು ಬದ್ಧ.

- ಕವನಗಳು

ಭಾಗ 4

36. ವಾಮನ ನೆಪೋಲಿಯನ್

(ಹಿಟ್ಟರ್ 1939 ರಲ್ಲಿನ ಭಾಗ)

ಜಾಪಲ್ಯದುಂಬಿ ಮಾಯೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ, ತಾ ದರ್ಶಗೊಳ್ಳಲೆಂದು
ಚಂಡವೇಗದಾ ಅದ್ಭುತದ ಪಿಂಡ ಮರುಚಣದಿ ಜನಿಸಿತಿಂದು,
ವಾಸ್ತವವು ಇದೋ ಬೆಳೆಬೆಳೆಯುತಿಹುದು ವಿಶ್ವಾಸಶೂನ್ಯದೊಡನೆ
ಅವಳ ಆ ಮಂತ್ರದಂಡ-ಸೂತ್ರಿಸಿದ ಈ ಪಾತ್ರ ಪಾತ್ರದೊಡನೆ
ಆ ಕುಬ್ಜನೀಗ ಸಾಧಿಸುವ ಮಹತಿ, ಆಧಾರ ಭವ್ಯ ತಾನು
ಅಪರಿಮಿತವಿದ್ದ ಆ ಗತದ ಭೀಮಸಾದೃಶ್ಯವಿದ್ದರೂನು.

ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಚಿತ್ತ ಶೀಘ್ರ ವೇಗದಲಿ, ಜೊತೆಗಿದೋ ದಿಟ್ಟ, ವ್ಯಾಪ್ತ,
ಅವನ ಹೃದಯವದು ಸಾಗರದ ತೆರದಿ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ಜೊತೆಗೆ ಸುಪ್ತ,
ಅವನ ಸಂಕಲ್ಪವದರ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ದೃಢಗ್ರಹಿಕೆಯೊಳಗೆ ಸತತ
ಅದನು ಅಪ್ಪುತಲಿ ಒಪ್ಪುವನು ಅವನು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಲೆನಲು ನಿರತ,
ಬಲು ಸಣ್ಣ-ಪುಟ್ಟ ಜೊತೆ ಮಹತಿಯಿರುವ ಈ ಎಲ್ಲ ಘಟನೆಗಳನು
ಇವ ದರ್ಶಗೊಂಡ ಅದ ಸ್ವರ್ಶಗೊಂಡ ತನ್ನಾಧಿಪತ್ಯವಿನ್ನು,
ಗಹನ-ಗಂಭೀರ ವ್ಯಾಪ್ತಹೇತುವಿನ ಸಂಚಲನವೊಂದು ತಾನು
ಅದರ ಆಶಯಕೆ ಸಾಂಗತ್ಯವಾಗಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡನವನು.

ಪಾತಾಲ-ಮಣ್ಣ ಈ ಜಂತುವೀಗ ಎಲ್ಲದಕೂ ದೂರ ದೂರ,
ಸರ್ವಮಹತಿಯಲಿ ಬರಿಬರಿದು ಶೂನ್ಯ, ಭೂತದಾಟದಲಿ ಸಾರ-
ಲೋಹಬಿಂಕ ಜೊತೆ ಪಂಕಮಿಶ್ರಿತವವನ ಸ್ವಭಾವ-ದ್ರವ್ಯ
ದೂರದೃಷ್ಟಿಯದು ಪರಿಮಿತಿಯಲೀಗ ಅವನ ಆ ಬುದ್ಧಿಯೊಳಗೆ ಜಾಲ
ಅದರದೇ ಕ್ಷೀಣ-ಧಮನಿಯಲಿ ತುಂಬಿ ವಂಚನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕುಶಲ,
ಭಾವುಕದಭಾವದಲಿ ಆತ್ಮಶ್ಲಾಘಿ ಇವ ಬಡವ ಜೊತೆಗೆ ಕಠಿಣ
ಹೃದಯವೆಂದಿಗೂ ಮಧುರ ತಾನಿರದು ಜೊತೆ ಶುದ್ಧ-ಶಕ್ತಿಪೂರ್ಣ.

ಆಶಯವು ತುಂಬಿ ಜೊತೆ ಭಯದ ರಾಶಿ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿರದ ಬಲವು,
 ದಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ನಶಾವಶವರ್ತಿ ಈ ಹುಯಿಲು, ಅಶ್ರುಧಾರೆ,
 ಕ್ರೂರಾತಿಕ್ರೂರ ಜೊತೆ ಹಿಂಸೆದುಂಬಿ, ಅಸುರ, ಶಿಶುವು, ನಿರ್ದಯನು,
 ಈ ಕೂಗುಮಾರಿಯದ್ಭುತದ ವಾಗ್ಮಿ, ಅವನ ಆ ಹರಿತ-ಜಿಹ್ವೆಯಿಂದ,
 ಅಲ್ಲದಲಿ ಅಲ್ಲದೀ ನಿಗದಿಗೊಂಡ ಯೋಜನೆಯ ಈ ಪ್ರವಾದಿ,
 ಈಗಿದೋ ಮನುಜಪಥ-ಯಾತ್ರೆಗಿವನು ನಾಯಕನ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿ;
 ಅವನ ಮಾಬಲವು ಭವಿತವ್ಯಕಾಗಿ ವಿಜಯದ್ವಾರವನು ರಚಿಸಿ,
 ಈ ಲೋಕವೀಗ ಪರಿಪಕ್ವ-ಫಲದಿ ಅವನಿಗೀಗಿದುವು ಭಕ್ತವಾಗೆ,
 ಅವನ ಛಾಯೆಯಾವರಣವೀಗ ಲಂಡನ್ ದಿಂದ ಕೋರಿಯದ ವರೆಗೆ.
 ಅವನ ಕಾಲದಲಿ ನಗರಗಳು ಮತ್ತೆ ದೇಶಗಳು ಮಣ್ಣುಗೂಡಿ.

ಉಗ್ರನೋರ್ವನಾ ಕ್ರೂರಹಿಡಿತದಲಿ ಈ ಲೋಕ-ಜೀವ-ಕುಲವು;
 ಲೋಕ ಗಮ್ಯವದು ಕಾಯುತಿದೆ ಈಗ ಬುದ್ಧದದ ತುಟಿಯ ಮೇಲೆ,
 ದೈತ್ಯಶಕ್ತಿಯಿದು ಈ ಕುಬ್ಜ ಮನುಜನನು ಈಗ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು,
 ಮಾಬಲದ ಶಕ್ತಿಗೀಗಿದೋ ಈ ಪರಿಪೂರ್ಣವಿರದ ಕುಬ್ಜ-ಯಂತ್ರ.
 ಮುಕ್ತ-ಚೇತನದ ತೋಷ-ಕಾಂತಿಯನು ದ್ವೇಷಿಸುವ ಕುಹಕ-ತಂತ್ರ,
 ಬೃಹದ್-ಬಲದ ಜೊತೆ ಕುಶಲತೆಯು ಮತ್ತೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ
 ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ತುಳಿತುಳಿದು ಮಣ್ಣುಗೂಡಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯೊಂದು
 ಏಕಾಧಿಪತ್ಯದಾ ಕಠಿಣ ಗತಿಗೆ ಈ ನೆಲವ ಮಿಲನಗೊಳಿಸಿ
 ಅದರದೇ ಬೃಹದ್-ಭೀಷಣದಿ ಅದರ ಯೋಜನೆಯ ಹೇರಿ ನಿಲಿಸಿ.

ಮಾನವನ ಮನವ ಮುರಿಮುರಿದು ಮತ್ತೆ ಆಯಾಮಹೀನಗೊಳಿಸಿ
 ಭಯದ-ಬಿಗಿತದಲಿ ದಾಸ್ಯವನು ಮತ್ತೆ ಸಹಜತೆಯ ರೀತಿ ಇರಿಸಿ,
 ಅಬ್ಬರಿಸುತಿಹುದು ರಕ್ತನ ಸೊಕ್ಕಿನಕ್ಕಸದಿ ಉಕ್ಕಿ ಉಕ್ಕಿ ಘೋಷದುದ್ಘೋಷ
 ಸರಣಿಗಳಲೀಗ ಅದನೂಡಿ ಊಡಿ ಜನಕೆ.

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಇಂಥ ಅಂಧತ್ವಘೋರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನೊಪ್ಪಿಕೊಳಲು,
 ಆ ನಿಯತಿ ತಾನು ಮರುಮರಳಿ ತನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆಯುತಿಹುದೋ
 ಮತ್ತೀಗ ಮನುಜ ಪ್ರಕೃತಿಯಾ ಪ್ರಜ್ಞೆಶಕ್ತಿಯಲಿ ಯೋಗಗೊಳುವ,

ಘನದಾಳವಿರುವ ಆ ತಮದಿ ಅವನು ಮುಳುಮುಳುಗುತ್ತಿರುವ ಈಗ,
ಗತಿಸಿ ಹೋಗಿರುವ ಅವಳ ಆ ಸರ್ವ ರೂಪಗಳ ಹಂಚಿಕೊಳುವ,
ಬೃಹದ್-ಗೌಳಿಗಳ, ಬೃಹದ್ -ಗಜಗಳಾ ಆ ಸರ್ವನಾಶದಂತೆ,
ಇದು ಬೃಹದ್ದೇಹಿಯಾ ಕವಚದಾ ಛಾಯೆ ಆಗಿ ತಾನಿರಲು
ವಿಹ್ವಲದ ಘಾತಕಾಘಾತಗೊಂಡ ಬುವಿಗುಂಟ ನೇಯ್ಗೆಗೊಳಿಸಿ.

ಘಾತಕದ ಶಿಖರದದೆ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಿತದ ಅವನ ಆ ಮೊಹಲ್ಲಾ
ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಇವ ಮಾತ್ರ ಆಲಿಸುವ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಾಣಿಯೆಲ್ಲಾ,
ಅವನದೇ ಕ್ರಿಯೆಯ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಆಯ್ಕೆ ಬಯಸಿ
ರಕ್ಕಸನ ತಂತ್ರ-ಕುಶಲದಲಿ ಕ್ರೂರ-ವ್ಯಾಘ್ರ-ಜಿಗಿತವಿರಿಸಿ.

ಆ ವೀರ್ಯತೇಜವನು ಧರಿಸಲೆನಲು ಅವನ ಕಾಯವದು ವಿಫಲ,-
ಆ ಭೀಮಭೀಷಣದ ಅತಿಥಿಗಿವನೀಗ ಬಲು ಕ್ಷೀಣ ಜೊತೆಗೆ ಮನುಜ.
ಚಿಂತನಕೆ ತೊಡಗಿ ಜೊತೆ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಇಳಿಯೆ ಮತ್ತಿದೋ ಕ್ರಂದದಲ್ಲಿ
ಹೋರಾಟಕವಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿ ಚಲನೆ ನೀಡುತ್ತಲ್ಲಿ.

ಪ್ರೇರಣೆಯನಿಂತು ಪಡೆದಿರಲು ಸಕಲ ವಿಜಯಕಿದೋ ದಾಪುಗಾಲು
ಭಯದುಂಬಿ ಜೊತೆಗೆ ಚೀತ್ಕಾರಸರಣಿಗಳಲೀಗ ಕ್ರೂರ,ಅಜೇಯ,
ಜಂಝಾವಾತದಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿರುವ ಅವನ ಪಥ ಕಾಣುವರೆಗೆ
ಬ್ರಹ್ಮರಕ್ಕಸನೋ -ಇಲ್ಲದಿರೆ ದೇವವಜ್ರಾಘಾತದಬ್ಬರದ ಸಿಡಿಲೋ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/641

37. ದಾರುಣದ ಘೋರ ಆ ನಾಲ್ಕು-ಮುಷ್ಟಿ

ನೀನೆ ಏಕೈಕ ರಕ್ಷೆ ಎಂದರಿತು ನಾನೀಗ ನಿನ್ನ ನಂಬಿ
ಆದರೂ ಸಹಿತ ನನ್ನ ದಿಟ್ಟಿಯಲಿ ನನ್ನಿರುವನಷ್ಟೆ ತುಂಬಿ,
ದಾರುಣದ ಘೋರ ಆ ನಾಲ್ಕು-ಮುಷ್ಟಿ ನಮ್ಮುಸಿರು ಸೆರೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ
ಕೂರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಠಿಣ-ಕೋಟಿಯಲಿ ನಮ್ಮಾತ್ಮವದುವು ಕಲುಕಿ,

ಭ್ರಮೆಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಮರೆಸಲೆನೆ ದಂಡು ಪರಿಣಿತರ ವೇಷಗಳಲಿ
ಅಜ್ಞಾನ ಘನದ ಪೀಠಗಳನೇರಿ ರಾಜತ್ವ ಮಾಲೆಗಳಲಿ,
ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದೊನ್ನತ್ಯ ತಾಣ ಮಹನೀಯರೆಲ್ಲರಿಲ್ಲಿ
ಕನಲುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜೊತೆ ಸಾವಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟವಿತ್ತು ಇಲ್ಲಿ.

ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ವಕ್ರಿಸಿತಿಂದು ಭೀಷಣದ ರಣದ ರೋಷ
ಭ್ರಾಂತು-ಸಮೃದ್ಧಿ ಸುಖದ -ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ತರಲೆನುವ ಹುಸಿಯ ಘೋಷ
ಚೈತನ್ಯರಹಿತ ಆ ತಮದ ವ್ಯಾಪ್ತ ನಿಸ್ಸೀಮ ವಲಯದಿಂದ
ಅಂಧ ಮಾರ್ಗದಲಿ ಸಂದಣಿಸಿಕೊಂಡ ಅಂಧಕರ ಹಿಂಡಿನಿಂದ

ಶಿಶಿರ ನಿರ್ದ್ರೆಯಲಿ ಉಸಿರು ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದು ಬರಿ-ಬರಿಯ ಕನಸು ಬರಿಸಿ
ಕಾಣಲೆನೆ ಲಕ್ಷ ಹುಸಿಹುಸಿಯ ರಕ್ಷೆ ರೇಖೆಯಲಿ ಬೆಳಕನಿರಿಸಿ
ಮೃತ್ಯು ವೇದನೆಯ ಜಾಲ ಬೀಸಿರುವ ಈ ಜಗದ ಸ್ವಂದ ನಿಲಿಸೆ
ಏಕಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ ಪೀಠಗಳು ತುಂತುಂಬಿ ಕೂರ ವರಸೆ?

ಈ ಚತುಷ್ಟಯವ ನೀನಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಗವಸಿನಲಿ ಕಂಡೆಯೇನು?
ಅದನೀಗ ಧರಿಸಿ ನಿಂದಿರುವ ಪರಿಯು ನಿನ್ನಂತರಂಗವೇನು?
ನಿನ್ನ ನಿಷ್ಕಾಲ ಹೃದಯದಾಸೆಗಳ ಲೀಲೆಗಳ ತೋರಲೆನುವ
ಕಾಲ-ಕೋಶದಲಿ ರಕ್ಷೆಗೊಳಿಸುತಲಿ ಈಕ್ಷಿಸುತ ಇರಲು ಸತತ?

ಚಿತ್ತ ಚೇತನವ ಸೀಮೆಗಳಿಸುತಿಹ ನಿರ್ಧರಣೆ ನಿನ್ನದಿರಲು
ಅದರ ಆ ಬ್ರಹ್ಮ-ಕರ್ಮಗಳಿಗಾಗಿ ಸೀಮೆಗಳ ನಿಗದಿಗೊಳಲು,

ನಿನ್ನಿರುವಿನಲ್ಲಿ ಅರಸಲೆನೆ ಆಗ ಗವಸಿನಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡು
ಈ ಘನದ ಘೋರ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ನಟನೆಯಲ್ಲಿಗೆ ತೊಡಗಿಗೊಂಡು.

ನೀನೆ ಸರ್ವಸ್ವ, ನೀನೋರ್ವ ಮಾತ್ರ, ಎತ್ತರಿಸಿ ತರಲು ಬಲ್ಲೆ
ಆ ಅದಮ್ಯದಲಿ ಅವರೋಧ ಸತತ ಒಡ್ಡತಲಿ ಹೊಮ್ಮಬಲ್ಲೆ
ಚಿನ್ಮಯದ ಜ್ಯೋತಿ ಸಾವಿರದ ತೋಷ ಮೋಹನದ ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರಳಯ ರಾಶಿಗಳ ಮಥನದಲು ಸಹಿತ ಅಮೃತವನು ನೀಡಿ ಇಲ್ಲಿ!

- ಕವನಗಳು

ಪರಮಾತ್ಮ

ಸಂದಿಗ್ಧ ಭಯದ-ಸಂಕಟದ ಖುರದ ಕರ್ಕಶದ-ಪೆಟ್ಟು-ಮುಂದೆ
ಸ್ಥಿತನಿದ್ದೆ ನಾನು ಆ ಅಟ್ಟಹಾಸದಾ ನೃತ್ಯ-ಲಯದ-ಹಿಂದೆ,
ಹುಯ್ಯಲೆಬ್ಬಿಸುತ ತುಯ್ಯಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಸ್ಥಿರದ ಹಾದಿ-ಬೀದಿ
ಬರಲಿರುವ ದಿನವು ತರುವದಿದೆ ಶುಭವ, ಕೊಂಕಾಟ ತುಂಬಿ ಮನದಿ

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಈಗಿದೋ ಈಗ ಅನುಭೂತಿ ಸ್ಪಂದಗೊಂಡು
ಪ್ರಕೃತಿಯಾ ನಿಯತಿ-ರೇಖೆಗಳ ಮೀರಿ ಮೀರುತಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿಂದು,
ನನ್ನೊಳಗೆ ಒಳಗೆ ನನ್ನನಾವರಣಗೊಂಡಿರುವ ಹಂತದೊಳಗೆ
'ಅವನ' ಆ ಕರಣ ಸಂರಚನೆಯಂತರಂಗದಲಿ ಇರಿಸಿ ಹೀಗೆ.

ನನ್ನ ಶಿರಕಿಂತ ಊರ್ಧ್ವದಲಿ ಒಂದು ಮಾಬಲದ ಶೀರ್ಷ ಕಂಡು,
ಅಮೃತತ್ವ ಪೂರ್ಣ ಘನಶಾಂತ ಚಿತ್ತ ಮುಖವೊಂದು ದರ್ಶಗೊಂಡು
ಸರ್ವಶಕ್ತನನಿಮೇಷ ದಿಟ್ಟಿ ಜೊತೆ ಆ ದೃಶ್ಯವೀಗ ಘಟಿಸಿ
ಅದರದೇ ವ್ಯಾಪ್ತ ವೈರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಮಂಡಳದ ಛಂದವಿರಿಸಿ

ಆ ತೇಜತೋಷದಲಿ 'ಅವನ' ಕೇಶಗಳು ಜೊತೆಗೆ ಮಿಲನ-ಪವನ
ಈ ಲೋಕವೀಗ 'ಅವನ' ಹೃದಯವಿದು ಮೃದುಮಂದ್ರದನಿಲ ಸಲಿಲ;

- ಕವನಗಳು

38. ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ

ಬಹುತೇಕವಾಗಿ, ಯುಗಯುಗದ ಮಂದ ಅಪಗಮನ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿ
ಕಾಲದಾ ಬೃಹದ್-ಅರ್ಣವದಿ ಜೀವ-ಸೇತುವಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿ,
ನಾನಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ ಮೃತ್ಯುವನು ಮತ್ತೆ ಸೋಲನ್ನು ಸಹಿಸಿ ಹೀಗೆ
ಒಂದೊಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಪತನ ನಿನಗೀಗ ಫಲಿತದಲಿ ಭದ್ರವಾಗೆ.

ಈ ಜಗದ ಸುಪ್ತ-ಚೇತನದ ಶಕ್ತಿ ನೀನಿತ್ತ ಸೂಕ್ತ ಸತ್ಯ
ಮಿಂಚುತಿಹ ನನ್ನ ಆತ್ಮದಾ ಕ್ಷಣದ ಪ್ರಭೆಗಳನು ಮೀರಿ ತಥ್ಯಃ
ಪ್ರತಿ ಹೆಜ್ಜೆ -ಹೆಜ್ಜೆಗೀಗಿಲ್ಲಿ ಅವಳು ಘನ ತಮದ-ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿ
ಅನುಚಿತದ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಲೆಕ್ಕಿಗಗೆ ದಂಡ, ಕಾಲಗತಿಯುರುಳು ಇರಿಸಿ,

ನಿನ್ನ ಆ ಚಂಡ-ಶಕ್ತಿಯಪ್ಪುಗೆಯು ಆವರಣ ನನ್ನ ಪಥಕೆ;
ಅವರದಿದೆ ಭೂಮಿ, ದಿನಗಳಾ ಶುಲ್ಕದಲಿ ಅವರು ಇರಿಸಿ ಹೀಗೆ,
ನಾನೀಗ ಗಾಯಗಳ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಜೊತೆ ನಿರ್ದಯದ ಕದನದಲ್ಲಿ
ತಾನಾಗದೇನು ಇದು ನಿನಗೆ ವಿಜಯ ತಂದಿತ್ತ ಭವ್ಯ ಘಳಿಗೆ.

ಕೊರಗಿ ಮುದುರಿದರು, ಏನೆಂಥ ನಿನ್ನ ಆ ಘನದ ದೈವ ಪ್ರಭೆಯು
ಲೋಕ-ಲೋಕಗಳ ಓ ಆದಿದೇವಿ, ನೀನೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಲ್ಲೆ, ನೀನೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಲ್ಲೆ

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/614

39. ತಮದ ಯಾತ್ರಿಕ

ಆ ತಮದ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಯುಕ್ತಿಯೊಂದ ನಾನೀಗ ರೂಪುಗೊಳಿಸಿ
ಪೂರ್ವ ನಿರ್ಧರಿತ ನಮ್ಮ ಮಿಲನ ತಲ ಅತಲದಾ ತಾಣವೆನಿಸಿ
ದೇವನಾ ನಿತ್ಯ ಅಮೃತದಾ-ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನೆದೆಯ ಒಳಗೆ ಹೊಂದಿ
ಆಗಮಿಸಿ ನಾನು ಅವಳ ಕತ್ತಲೆಯ ಜೊತೆ ಭೀತಿ ಯೋಗ ಹೊಂದಿ

ನಾನೀಗ ತೊರೆದೆ ಪ್ರಭಾಪೂರ್ಣ-ಮನದಾ ಭವ್ಯ ವೈಭವವ
ಜೊತೆಗಿದೋ ಈ ಋತಬದ್ಧಗೊಂಡ ಆತ್ಮದಾ ಹ್ಲಾದಾನುಭವವ
ಮಂದಕಾಂತಿ ಜೊತೆಯಂಧಕಾರಮಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲಿ ಯಾತ್ರಗೊಂಡು
ಅನಭಿಜ್ಞ- ಸಲಿಲ ಧಾರೆಗಳು ಸುಳಿವ ಧೂಸರದ ದಂಡೆ ಕಂಡು

ಮಂದಸಾಂದ್ರದಾ ಪಂಕದಲಿ ಚಲಿತ ನಾ ಶೀತದಲೆಗಳಿಂದ
ಆಯಾಸಪೂರ್ಣ ಈ ಯಾನಕಂತ್ಯ ತಾನಿರದು ಅರಿತ ವಿಷಯ
ಕಾಮನಾಪೂರ್ಣ ಆ ದೇವಗಣಗಳಿದೊ ಕಾಲವನು ಮೀರಲಾಗಿ
ಆ ದಿವ್ಯ-ಸಖಿನ ಧ್ವನಿ ತಾನು ಬಂದು ಈ ತಾಣದೆಡೆಗೆ ಸಾಗಿ.

ಆದರೀಗಿದೋ ನಾನರಿತೆ ನನ್ನ ಪದಗುರುತು ಪಥವ ಕಟೆದು
ಅಮೃತತ್ವದೆಡೆಗೆ ಕಾಲುದಾರಿಯನು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳಿಸಿ ಉಳಿದು.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/603

40. ಸುಪ್ತಾವಚೇತದಿಂದ...

ಬಲು ಮಂದ್ರ-ಮಂದ್ರದವಚೇತವಿರುವ ಅನಂತಾನಂತದಾಚೆ
ತಮದ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಜೊತೆ ಶೂನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲಿಹ ಸುಪ್ತಿಯಿಂದ ಆಚೆ
ಶಕ್ತಿ ತಾನೊಂದು ಉದಿತಗೊಂಡಿತ್ತು ಈ ನಿರಾಮಯದಾಳದಿಂದ
ಘೂರ್ಣನದಿ-ಜ್ವಾಲೆ ತಾನೊಂದು ಚಿಮ್ಮಿ ಮಾಯಕದ-ಶಕ್ತಿಯೊಡನೆ.

ಸ್ವಯಂಚಾರಣದ ಅರೆಯರಿವು ಕೆಲವು ಗಡಣಗಳ ತಾಣಗಳಿವು
ಚಿಂತನೆಯ ಕ್ರಿಯೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಗತಿ ಇರದ ರೂಪ ತಾವು
ಈ ನಿತ್ಯ ಜ್ವಲನ ತಾರೆಗಳ ಮಹಿಮೆಯನು ಶ್ರೇಣಿ ಬದ್ಧಗೊಳಿಸಿ
ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸ್ವಂದಗೊಳ್ಳುತಿಹ ಕಾಯ ಜೊತೆ ಮನುಜ ಮೆದುಳಿಗಿರಿಸಿ.

ಯಾವ ರಿಕ್ತವದು ಅನಿವಾರ್ಯ ತಾನೊ, ಯದೃಚ್ಛೆ ವಿಧಿಬದ್ಧಗೊಂಡೊ
ಈ ವಿಶ್ವ-ರಚನೆ ಪೂರ್ಣವರಿಯಲೆನೆ ತಾ ಜೀವ ತಿಳಿದು ಬಂತೋ?
ಏನಿದಿವು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮಾಯಕದ ಮೋಜು, ಯಾಂತ್ರಿಕದಿ ತಂತ್ರ-ನೃತ್ಯ
ಚೇತನವನಿತು ಪ್ರಗತಿಗೊಳಿಸಿಹುದೋ, ಆತ್ಮವದ ತಾ ಊಹೆಗೊಂಡು

ಸರ್ವಶಕ್ತನಾವಾಸ ತಾಣವಿದು ಈ ದಟ್ಟ-ತಮದ ನಿಲುವು
ಸರ್ವಜ್ಞನೀಗ ಹೊದೆದಿರುವ ಗವಸು, ದೇವ ತಮ-ಕವಚಧಾರಿ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/604

ಭಾಗ 5

41. ಅವಸಾನ?

ನಮ್ಮಿರುವ ಸರ್ವ ನಮ್ಮುಸಿರಿಗಿದುವು ಅವಸಾನ ಹಂತವೇನು?

ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕೃತ-ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ, ಆ ಸ್ವಪ್ನಗಳಿಗೆ ತಾನು-
ನಾಮಾವಶೇಷ ಜೊತೆ ರೂಪವೊಂದು ವಿಘಟನೆಗೆ ಸಿಲುಕಿತೇನು

ಸರ್ವಸ್ವಕೀಗಿದುವು ಅಂತಿಮದ ಹಂತ, ಅವಸಾನ ರೂಪವೇನು?

ಚಪ್ಪಡಿಯ ಕಲ್ಲಿನಾ ಹೊದಿಕೆಯಲಿ ದೇಹವಿದು ನಿಸ್ಸಾರಗೊಂಡಿತೇನು?

ತಪ್ಪಿದರೆ ಚಿತೆಯೊಳಗೆ ಸಿಡಿಸಿಡಿದು ಉರಿದು ಬರಿಬೂದಿಯಾಯಿತೇನು?

ಮನಸೀಗ ವಿಘಟನೆಗೆ, ವಿಸ್ಮರಣೆಗೊಂಡು ಚಿಂತನವ ಕಳಚಿತೇನು

ಇದು ಈಗ ಹೀಗೆ ಅಂತಿಮದ ಹಂತ ತಾ ತಂದಿತೇನು?

ನಮಗಿದ್ದ ಕಿರುಜೀವ ಜೀವನದ ಘಳಿಗೆಗಳು ನಮಗಿನ್ನು ಇಲ್ಲ ಲಭ್ಯ

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಆ ಸಾನುರಾಗದುತ್ತಂಗ ತುಂಗದೊಳಗೆ.

ಮಾನವನು ದೇವಮಾನವನೆ ಆಗೆ ಆರೋಹಗೊಳ್ಳಲೆನೆ ಕ್ರಂದ

ಅವಸಾನಕೀಗ ಅವಸಾನವಿತ್ತು ಶಾಶ್ವತವ ತರುವ ಛಂದ

ನಮಾತ್ಮ ಕ್ರಂದಗಳು ಈ ಮನುಜ ದೇವಮಾನವನೆ ಆಗೆ ಏರು ಪಥದಿ

ಸಾಗುತಲಿ ಮತ್ತೆ ಇತರರಾ ಹೃದಯಗಳನರಸುತಲಿ ಅವರ ದಿಸೆಗೆ,

ವಂಚನೆಗೆ ಸಿಲುಕಿದೆವು, ಸಾವಿನಲಿ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ ಜೊತೆ ಜಗವ ನರಕಗೊಳಿಸಿ-

ಇದು ಈಗ ಹೀಗೆ ಅವಸಾನವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಹಂತವೇನು?

ಪತನದಲಿ ತಂತುವಾದ್ಯವದು, ಮಿಥ್ಯೆಗಳ ಹರಡುತಲಿ, ಮೂಕಗೊಂಡು

ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿರುವ ಆ ನಿಯಂತ್ರವಿನ ಮೃತ್ಯು ತಾನೇನು?

ಆ ಪಕ್ಷಿ ಕೂಜನದಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ ವೃಕ್ಷವಿದು ಮುರಿದು ಬಿದ್ದಿತೇನು?

ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅ ತನನ ಗಾನ ನೀರವದಿ ಮುಳುಗಿತೇನು?

ಮನದಿ ಯೋಜಿಸುತ ಜೊತೆ ಇಚ್ಛೆಗೊಳುತ ಚಿಂತನದಿ ತೊಡಗಿದವನು
 ಮೃಣ್ಮಯದ ಭಾಗ್ಯವನು ಮರುರೂಪಗೊಳಿಸೆ ಕಾರ್ಯಗೈದವನು,
 ಹೃದಯ-ಸ್ವಂದದಲಿ ಪ್ರೇಮಬಂಧ ಜೊತೆ-ಕ್ರಂದ, ವಿಶ್ವಾಸಗೊಂಡವನು
 ಅವನಿಗೂ ಸಹಿತ ಇದು ಈಗ ತಾನು ಅವಸಾನ ತಂದಿತೇನು?

ಅವನದೇ ನಾಮದಲಿ ತಾನಮರನಾಗಿರುವ ಈ ಮರ್ತ್ಯದೊಳಗೆ
 ಕಲಾಕಾರನಿವ ಈ ಪರಮದೇವನವನೀಗ ತಾನು ಹೀಗೆ
 ಸತತದಲು ಪುನರ್-ಎರಕಗಳಲೀಗ ತನ್ನನೇ ದಿವ್ಯಗಳಲಿ,
 ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳಲೆನೆ ಅವನೆಂದು ಬಯಸ, ನಿತ್ಯತ್ವ ಭಾವಗಳಲಿ

ತಾರೆಗಳ ಗಡಣ ಗುಡಿಗಟ್ಟುವನಕ ಇದು ಸತತ ರಚನೆಯೊಳಗೆ
 ಹೃದಯದಾ ಮಿಡಿತ ದೇವನನು ಇಂತು ಶೋಧಗೊಳುವವರೆಗೆ,
 ಮತ್ತಿದೋ ಆತ್ಮ ತನ್ನ ತಾನರಿತು, ಆಗಲೂ ಸಹಿತ ಅಲ್ಲಿ
 ಅವಸಾನವೆಂದಿಗೂ ಅಲ್ಲಿರದು ಇನ್ನು ಅನಂತಾನಂತವಲ್ಲಿ.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/643

42. ಆತ್ಮ ಸಮರ್ಪಣೆ

ಓ ನೀನೆ ನೀನು, ನಾನಾರಿಗೀಗ ಉಪಕರಣವಾಗಿ ನಿಂದೆ
ಓ ಗುಹ್ಯ-ಪರಮ ಆತ್ಮಜ್ಯೋತಿ ಜೊತೆ ಪ್ರಕೃತಿ ನೆಲೆಯಲಿಂದೆ,
ನನ್ನ ಮೃಣ್ಮಯದ - ಸರ್ವ, ಸಮಿಲನಗೊಳಲೆನಗೆ ಈಗ ಹರಸು
ನಿನ್ನದೇ ಚಿರದ ದಿವ್ಯತೆಯ-ಭವ್ಯ ಶೋಭಾಯದೊಳಗೆ ಇರಿಸು.

ಸಲ್ಲಿಸಿಹೆ ನನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ನಿನ್ನಿಚ್ಛೆಯಂತೆ ಇರಲು
ಅರ್ಪಿಸಿದೆ ನನ್ನ ಮನವನ್ನು ನಿನ್ನ ಚಿದ್ರೂಪ ನಾಲೆಗೊಳಲು;
ನನ್ನದೆನ್ನುವದ ಏನೊಂದ ಹಿಂದೆ ನೀನುಳಿಸಬೇಡ ಹೀಗೆ
ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಜೊತೆಗೆ ಅತಿಗೂಢ ಈ ನಮ್ಮ ಯೋಗದೊಳಗೆ

ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮದಾ ವಿಶ್ವ-ಶ್ರುತಿಯೊಳಗೆ ನನ್ನದೆಯ ಮಿಡಿತವಿತ್ತು,
ನನ್ನ ದೇಹವಿದು ಯಂತ್ರ ತಾನಾಗಿ ನಿನಗೀಗ ಭವದ-ವಸ್ತು
ನನ್ನ ನರಗಳಲಿ ಮತ್ತೆ ಧಮನಿಯಲಿ ನಿನ ತೋಷ ಸಲಿಲ-ಉಲಿದು;
ನನ್ನ ಚಿಂತನದ ಕದಿರ-ಶೋಧದಲಿ ಬರಲೆನಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಳಿದು

ನಿತ್ಯತ್ವದೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ಪೂಜಿಸಲು ನನ್ನಾತ್ಮ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸು
ನಿನ್ನದೇ ರೂಪು-ಜೊತೆ ಪ್ರಾಣಗಳಲಿ ನಿನ್ನನ್ನೆ ದರ್ಶಗೊಳಿಸು

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/611

43. ಶೃಂಗಗಳ ನಾದ

ಶೃಂಗಗಳ ನಾದ, ಅವ್ಯಕ್ತ ಮಹಾತೇಜದುತ್ತುಂಗ ಸರಣಿ

ನಿನ್ನದೇ ಶೃಂಗದೆಯಿಂದ ಚಿಮ್ಮಿ ಉಕ್ಕುಕ್ಕೆ ನಾದ-ಶ್ರೇಣಿ
ಭಲ್ಲೆಯೊಲು ಲೋಕಜ್ಞಾನವದು ತಾನು ವಿಕ್ಷೇಪಗೊಂಡಿತೀಗ,
ಭೂಮಾತಿಭೂಮ ಆಂತರ್ಯ ಕ್ರಂದ ಆರಡಿಯ-ಛಂದವೀಗ.

ಶೃಂಗಗಳ ನಾದ, ಸ್ವರ್ಣಮಯ-ಕದಿರು, ಶರದಂತೆ ಚಿಮ್ಮಿ ಬಂದು
ಘನಶಾಂತವಿರುವ ಹುರಿಗೊಂಡ ಬಿಲ್ಲಿನೆಯಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿತ್ತಿದು!
ಎನ್ನದೆಯಲೀಗ ಅವತರಣಗೊಂಡು ಜಿಗಿಜಿಗಿದು ಬಂದು ತಾನು
ಉಜ್ಜಲೋಜ್ಜಲದ ಪ್ರಜ್ವಲನದೊಳಗೆ ಜೊತೆ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣನ ತೀವ್ರ-ತಾನ

ನಾನೀಗ ಇಲ್ಲಿ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಸಂಘರ್ಷ ತಾಣದೊಳಗೆ
ಅಸಹಾಯನಾಗಿ, ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ, ಮನುಕುಲದ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ,
ಆ ತಮಕೆ ಸಿಲುಕಿ ನಾನಿಲ್ಲಿ ಪತನಗೊಂಡಿರಲು ಬಳಲಿ ಇಂತು
ದೇವನಾ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಿದು ಇಲ್ಲಿ ಆವರಣಗೊಂಡು ನಿಂತು.

ಆ ತುಂಗಶೃಂಗಗಳ ತಾಣದಿಂದ ನಾನೀಗ ಇಳಿದು ಬಂದೆ
ಮತ್ತಿದೋ ಈಗ ಈ ಸ್ವರ್ಗ ಸರಹದ್ದಿನಿಂದವತರಣವಿಂದೆ
ದೇವ-ಸುಪ್ತಿಯಲಿ ತಾನಿರುವ ಕೊಲ್ಲಿ-ಕೊಲ್ಲಿಗಳ ಎಡೆಗೆ ಬಂದು,
ಆ ಅಚೇತನದ ಗಂಭೀರ ಘನದ ಗಭೀರದೆಗೆ ಇಂದು.

ನಾ ಜಯದಲಿಂದು ಪಡೆದಿರುವದೆಲ್ಲ ಅದು ಮನದ ವಿಜಯವಿಹುದು
ಆ ನಾದ ಜೊತೆಗೆ ನಿಶ್ಯಬ್ದ ಘನದ ಸ್ವಂದದಲಿ ನಿಲುವು ಪಡೆದು,
ತೇಜತ್ವಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನವಿದು ಸತತ ನಿತ್ಯತ್ವದೊಳಗೆ ಸ್ಥಿತದಿ
ಮತ್ತಿದೋ ಈಗ ಉಪಕ್ರಮದಲೀಗ ತದ್ರೂಪ-ಮುಕುಟವಾಗಿ

ಆ ವಿಶ್ವದಾತ್ಮದಾ ಚಿಂತನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಶಾಂಶ ರೂಪವಾಗಿ
ಪ್ರಕೃತಿಗಿತ್ತಿರುವ ಅದರ ಆದೇಶಗಳಿಗದುವು ಸಮಭಾಗಿ,
ಅದರದೇ ತೋಷದಮೃತಕೆ ಸೂಕ್ತ ಆ ಪಾತ್ರ ತಾನೆ ಆಗಿ,
ಅದರ ಶಾಂತಮಯ ಆ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಣ್ಕೆಗಳು ಸರಣಿಯಾಗಿ.

44. ದೇವನಾ ಪರಿಶ್ರಮ

ರಜತ-ಪವನದಾ ಸೂತ್ರದಲಿ ನನ್ನ ಸ್ವಪ್ನಮಾಲೆಗಳ ಹೆಣೆದು

ಆ ಸ್ವರ್ಣ-ಮತ್ತೆ ಈ ನೀಲ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಗ ಪೋಣಿಸಿಂದು,
ಕೋಮಲದಿ ಅವನು ಆವರಣಗೊಳಿಸಿ, ಅವುಗಳನು ಅಲ್ಲೆ ನಿಲಿಸಿ
ರತ್ನಖಚಿತದಾ ನನ್ನ ಸ್ವಪ್ನಗಳಿವು, ನಿನ್ನವಿಲ್ಲಿ ಸಲಿಸಿ

ಇಂದ್ರಚಾಪದಾ ಸೇತುಬಂಧವನು ರಚಿಸಲೆನೆ ನನ್ನ ಮಿಡಿತ

ಸಂಲಗ್ನಗೊಳಿಸೆ ಈ ಬುವಿಯನೀಗ ಆ ನಭದ ಜೊತೆಗೆ ಮಿಳಿತ
ನೃತ್ಯಲಯವಿರುವ ಈ ಕ್ಷಿಣ-ಗ್ರಹದಿ ಬಿತ್ತುತಲಿ ಮತ್ತೆ ಹೀಗೆ
ಅನಂತತೆಯ ಆ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಗಳನೀಗಿದೋ ಸ್ವಂದಗೊಳುವ ಹಾಗೆ

ಆದರೀಗಿದೋ ನಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಗಗಳು ಅತಿ-ಶುಭ, ದೂರ -ದೂರ,

ಪಾರಲೌಕಿಕದ ಉಪಾದಾನದಲಿ ಭಂಗುರವು ತೀರ ತೀರ;
ವೈಭವದ ಭರತ ಜೊತೆ ತೇಜ ನಮ್ಮ ನೆಳಲಿದುವು ನಿಲಲು ವಿಫಲ;
ಬೇರುಗಳ ಆಳದಾಳವನು ತಲುಪೆ ಅವು ಈಗ ಪೂರ್ತಿ ವಿಫಲ.

ಅವನಿದೋ ಈಗ ಆ ಸ್ವರ್ಗಗಳನು ಇಲ್ಲಗೈತರುತಲಿರುವ

ಮೃಣ್ಮಯಕೆ ತಾನೆ ತಾನಾಗಿ ರಕ್ಷೆಯಾವರಣಗೊಂಡು ಖಚಿತ,
ಭೂ-ಬದುಕ ಭಾವದೀ ಕಷ್ಟಗಳನು ತಾ ಧರಿಸುತಿರುವ ಭಾವ
ಮತ್ತೆ ಅಡಿಯಿಡುವ ಈ ಶೋಕ-ಪಥದಿ ತುಂತುಂಬಲೆನುತ ಜೀವ

ವಿವಶಗೊಳಿಸುತಲಿ ನನ್ನ ಪರಮನನು ಈಗಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಬಂದು

ಇಲ್ಲಿದೋ ಇಂತು ಪತನಗೊಂಡಿರುವನೀಗ ಈ ನೆಲದ ಮೇಲೆ
ಅನಭಿಜ್ಞನಾಗಿ, ಪರಿಶ್ರಮದಿ ಸತತ, ಮಾನವನು ಪ್ರಗತಿಹೊಂದಿ
ತಿರುಚಿ-ತಿರುಚುತಲಿ ಜನನ- ಮರಣಗಳ ಆ ದ್ವಾರಗಳನು ತಾನು

ಈ ಆಳದಲ್ಲಿ ನಾನೀಗ ಖನನದಾ ಜೊತೆಗೆ ದೀರ್ಘದಲ್ಲಿ

ಭಯವೆ ತುಂಬಿರುವ ಮಲಿನಧೂಲಿಯಲಿ ಜೊತೆ ಸಿಲುಕಿ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ,

ಸ್ವರ್ಣ-ಸಲಿಲದಾ ಗಾನಕೀಗಿದೋ ಆಧಾರವೊಂದನರಸಿ

ಸಾವಿರದ - ಅಗ್ನಿ ಶಾಶ್ವತದಿ ನೆಲೆಸೆ ಚಿರನೆಲೆಯನೊಂದ ಅರಸಿ.

ಜಡದ-ತಮದೊಳಗೆ ಬಳಲಿದೆನು ನಾನು ಪರಿಶ್ರಮಿಸುತಿಹೆನು ಹೀಗೆ

ಆ ಅಗ್ನಿ-ತೇಜವನು ಮನುಜನೆದೆಗೆ ತರಲೆನಲು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ,

ಆದರಿದೊ ನರಕ-ದ್ವೇಷದಲಿ ಭರಿತ ಮನುಕುಲವು ಹಗೆಯ ಧಗೆಗೆ

ಈ ಜಗದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾ ಘಳಿಗೆಯಿಂದ ಇವು ನನ್ನ ಫಲಿತ ಕೊಡುಗೆ.

ಮಾನವನ ಮನವು ಅವನದೇ ವನ್ಯ-ಜೀವಾತ್ಮ ನಕಲಿನಲ್ಲಿ;

ತನ್ನ ವಾಂಛೆಗಳ ವಿಜಯಕಾಗಿವನು ಆಶಿಸುವ ಸತತದಲ್ಲಿ,

ಕ್ರೂರ-ಬೇತಾಳವನ್ನಂತರಂಗದಲಿ ತಾನು ತಂಗುಗೊಳಿಸಿ

ದುಃಖ-ಪಾಪಗಳಲನುರಕ್ತವಾಗಿ ತಾನಿರುವ ಈ ನಿವಾಸಿ

ಧರಗುಟ್ಟಿ ಕ್ರೂರ-ಧೂಲಿ-ಬೇತಾಳ ಈ ಸ್ವರ್ಗ-ಜ್ವಾಲೆಗೀಗ

ಪಾವಿತ್ರ-ಪರಮ ಆನಂದಪೂರ್ಣ ಆ ಸರ್ವ ವಿಷಯಕೀಗ;

ಬರಿದೆ ಸುಖಕಾಗಿ ಮತ್ತೆ ರಾಗಗಳ ಜೊತೆ ವೇದನೆಯ ಹೊಂದಿ

ಅವನ ನಾಟಕವು ಅಂಕ-ಅಂಕದಲಿ ತಾ ಸಹನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು.

ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತಿಹುದು ದಟ್ಟ ಕತ್ತಲೆಯು ಜೊತೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿ;

ಆ ದೀಪಗಳಿಗೆ ಈ ಮನುಜರೆಲ್ಲ ಜ್ಯೋತಿಗಾಹ್ವಾನ ನೀಡಿ,

ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಅರೆಬರೆಯ ಹೊಳಪಿನಲಿ, ಮುಗ್ಧರಿಸುತಿರುವ ಜೀವ

ಅಮರತ್ವವಿರುವ ಆ ಏಕಮೇವದಿಂದೆರಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ,

ಮನುಜನಿದೊ ಬೆಳಗಲೆತ್ತಿಸಿದ ತನ್ನ ಆಶೆಯ, ಕ್ಷೀಣ-ದೀವಟಿಗೆ

ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ತೋರುತಿಹುದು ವಿಫಲತೆಯ ಅಂಚು ಮಾತ್ರ,

ಋತದ ತುಣುಕೊಂದು ತಾನಿರಲು ಅವನ ಸುವ್ಯಾಪ್ತ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿ,

ಅವನ ಆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯಲಿ ಇದುವು ಧರ್ಮಭಕ್ತ ಒಂದಾಗಿ.

ಮನುಜರಂಜುವರು ಸತ್ಯಗಳ ಮೂಲ ಋತಕೆ, ಅದನಲ್ಲಗಳೆದು,
 ಕಾಂತಿಗಳ ಮೂಲ ಆ ದಿವ್ಯ-ಬೆಳಕ ಕಡೆಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ಇವರು,
 ಅನಭಿಜ್ಞ ದೇವಗಣವನ್ನು ಭಜಿಸಿ ಆ ಕ್ರಂದದೊಳಗೆ ಇಂತು
 ಅಲ್ಲದಿರೆ ಓರ್ವ ರಕ್ತಸನ ಇವರು ಬದಲಾಯ್ತೆಗೊಂಡು ನಿಂತು.

ಲಭ್ಯಗೊಂಡೆಲ್ಲವೀಗಿದೋ ಮತ್ತೆ ಖಚಿತದಲಿ ಮರಳಿ ಕೋರಿ
 ಪ್ರತಿ ರಿಪುವನೀಗ ಕತ್ತರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಪೂರ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಸಾರಿ,
 ಪ್ರತಿ ಸಮರವೀಗ ಹೋರಾಟವಾಗ, ಹೋರಾಟ ಮತ್ತೆ ಸಾಗಿ
 ನಿಷ್ಫಲದ ಜೀವ-ಜೀವಗಳ ಚಿತ್ತ-ವೀಧಿಕೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ.

ಭಿದ್ರಗೊಳಿಸಿರುವ ನನ್ನ ಗಾಯಗಳು ಸಾವಿರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು
 ಜೊತೆಗಿದೋ ದೈತ್ಯ-ರಾಜ ಮಂಡಳಿಯ ಆಕ್ರಮಣವಿದುವು ಇಂದು;
 ನನ್ನ ಕಾರ್ಯದಾ ಸಫಲತೆಯವರೆಗೆ ವಿರಮಿಸಲು ಇಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯ
 ಶಾಶ್ವತದ ಇಚ್ಛೆ ಸುತ್ತಿಗೆಯ ಪೆಟ್ಟಿನಲಿ ತಾನು ಚಿತ್ತಗೊಳಲು ವೇದ್ಯ.

ಅಣಕುಗೈದಿಹರು ನುಸುಳಿ ದಾನವರು ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಮನುಜರಿವರು!
 ನಿನ್ನ ಅಭಿಲಾಶೆ ಶಶವಿಷಾಣದಾ ಶಿರವಾಗಿ ರೂಹುಗೊಂಡು
 ಆ ಗಗನಕೀಗ ಲೇಪಿಸಿದೆ ಅದರ ಅತ್ಯುಗ್ರ ಜ್ವಾಲೆ ಗುರುತು;
 ನೀನಗಿದೋ ಪತನ, ಜೊತೆಗಿದೋ ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮೃತಪ್ರಾಯ.

ಸ್ವರ್ಗೀಯ ನೆಲೆಯ ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ನೀನು ಸೂಕ್ತಿಗಳ ರೂಪುಗೊಳಿಸಿ
 ಆನಂದ ಮತ್ತೆ ಸ್ವರ್ಣಧಾಮವನು ಸೃಷ್ಟಿಗೈದಿರುವೆ ನೀನು,
 ನಮಗಿದೋ ಇದನು ನಿರ್ಮಿಸದೆ ನೀನು, ಪರಿತ್ಯಕ್ತರಂತೆ ಸಾಗಿ,
 ಅವಚೇತದುದಧಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಜೀವನದ ಗುಮ್ಮಟದ ಒಳಗೆ?

ನಮ್ಮದಿದೆ ಈಗ ಈ ಬುವಿಯು ತಾನು, ಬರಿತಮದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ
 ನಮ್ಮದೇ ಕ್ಷೀಣ ಚಂಚಲದ ಜ್ವಾಲೆಗಳಲೀಗ ಸಿಲುಕಿ ಸಾಗಿ.
 ಅದು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಆ ಗೂಢ-ಬೆಳಕ ಕಿರು-ತೊರೆಯಲೀಗ ಪಡೆದು?
 ಅಲ್ಲದಿರೆ ಇದುವೆ ಅದು ಹೇಗೆ ದೇವನಿಚ್ಛೆಯನು ಸಹನವಡೆದು?

“ಕತ್ತರಿಸಲವನ ಉದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಜೊತೆ ಬಾ, ತಡೆಯಲವನ ಕ್ರಮವ!
 ಆಗಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಹೃದಯಗಳು ಮುಕ್ತಪಟ್ಟ ಪಡೆದುಕೊಂಡು
 ಆ ಭಾರದಿಂದ, ಮತ್ತವನ ಬಲಕ-ವೈಭವಕೆ ಕರೆಯನಿತ್ತು
 ವ್ಯಾಪ್ತಗೊಂಡಿರುವ ಶುಭ-ಶಾಂತಿಯನು ನೆಲೆಯನಿತ್ತು.”

ಮೃತ್ಯುವಶವರ್ತಿ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲಿ ಇದೋ ದೇವನಿಹನೀಗ
 ಅದೃಷ್ಟ ಮತ್ತೆ ದೋಷಗಳ ಜೊತೆಗೆ ತಾ ಮಲ್ಲಯುದ್ಧದೊಳಗೆ,
 ಬರಿ ಜವುಳು ಕೆಸರು ಜೊತೆಗಿದೋ ಹಾಳು-ಪಥಗಳನು ತುಳಿದು ಸಾಗಿ
 ನಾಮರಾಹಿತ್ಯದಾ ನಿರ್ಮಲವನೀಗ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ.

ಅಬ್ಬರಿಸಿತ್ತೀಗ ಧ್ವನಿಯು, ನಡೆ, ಯಾರು ನಡೆಯದಾ ಪಥವ ಅರಸಿ!
 ಖನನಗೈಯುತ್ತಲಿ ಆಳದಾಳಕ್ಕೆ ಆ ಘನದ ತಲಾತಲಕೆ
 ಆ ರೌದ್ರಪೂರ್ಣ ವಾಸ್ತುಶಿಲೆಯನ್ನು ನೀ ಸ್ಪರ್ಶಗೊಳುವವರೆಗೆ
 ಜೊತೆಗಿದೋ ಬೀಗ-ಬಂಧನವು ಇರದ ದ್ವಾರಗಳ ತೆರೆವವರೆಗೆ.

ಆಳದಾಳದಲಿ ಬಿತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಮಿಥ್ಯಾಭಿಮಾನ ಕಂಡೆ
 ಸರ್ವ-ವಸ್ತುಗಳ ಬೇರಿನಾಳದಲಿ ಹುದುಗಿರುವದನ್ನು ಕಂಡೆ
 ದೇವನಾ ಗೂಢ -ಪ್ರಶ್ನೆ-ಸುಪ್ತಿದೋ, ಧೂಸರದ ಸ್ಥಿಂ-ರಕ್ಷೆ
 ಅಲ್ಲಿದೋ ವ್ಯಾಲಸರ್ಪವದು ಚಾಚಿ ತನ್ನ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಕಕ್ಷೆ.

ಮನದ ಮೇಲಿದೋ ಆವರಣಗೊಂಡ ವರ್ಣಗಳ ನಾನು ತೊರೆದು
 ಜೀವ-ಜೀವನದ ಅತ್ಯಪ್ತದುದ್ಧಿಗಳನೀಗಿಲ್ಲಿ ನೀಗಿ ನಡೆದು,
 ದುರ್ಗಮದ ಮಾರ್ಗ ಮೋಹದಲಿ ಸಾಗಿ ತಲ್ಲೀನಗೊಂಡೆ ಈಗ
 ಅಧೋಲೋಕದಾ ಬೆಡಗುಗಳಲೀಗ ನಾ ಲೀನಗೊಂಡು ಬೇಗ.

ಈ ಜಡದ ಬುವಿಯ ಬಲುಭೀತ ಹೃದಯಗಳಲಾನು ಬಲದಿ ನಿಂದು
 ಆಲಿಸಿದೆ ಜೊತೆಗೆ ಅವಳ ಆ ಸ್ಥೂಲ-ಘನತಮದ ಘಂಟೆ ನಾದ.
 ನಾನಲ್ಲಿ ಕಂಡೆ ಅವಳ ಯಾತನೆಯ ಘಾತಗಳ ಮೂಲದಂಶಗಳನು
 ಅಂತರಂಗದಲಿ ನರಕದಾ ಆ ಘೋರ ಆಂತರ್ಯ-ಹೇತುವನ್ನು.

ನನ್ನ ಊರ್ಧ್ವದಲಿ ವ್ಯಾಲಸರ್ಪದಾ ಮರ್ಮರದ ಸಪ್ರಲಾಪ
ಮತ್ತೆ ಆ ಭೂತ-ಬೇತಾಳ ನಿಶೆಯ ಧ್ವನಿಗಳಬ್ಬರದ ತಾಪ;
ಚಿಂತನವು ಉಗಮಗೊಂಡಿರುವ ಶೂನ್ಯವನು ನಾನು ಭಿದ್ರಗೊಳಿಸಿ,
ಸಂಚಲನಗೊಂಡೆ ತಳವಿರದ ಆಳದಲಿ ನಾನು ನನ್ನನಿರಿಸಿ;

ನನ್ನ ಪಾದಗಳು ಹೆಜ್ಜೆ-ಹೆಜ್ಜೆಯಲಿ ಹತಾಶೆಯ ಮೆಟ್ಟಲೇರಿ,
ನಿಸ್ಸೀಮ ಶಾಂತದಾ ರಕ್ಷಕವಚದೊಲು ಭದ್ರವಾಗಿ ಇಂತು
ದೇವವ-ವೈಭವದ ಆ-ಜ್ವಾಲೆಗಳನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ತರುತಲಿರುವೆ
ಈ ಮನುಜನತಲ ಅಂತರಂಗದಲಿ ನಿತ್ಯದಲಿ ಬೆಳಗುಗೊಳಿಸಿ.

ಯಾರು ನಾನಾಗಿ ಈಗಲೂ ಸಹಿತ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿಕೊಳಲು;
ದೂರ ಸರಿಯುತಿವೆ ಸರ್ವ ಗವಸುಗಳು ತರಿತರಿದುಕೊಂಡು ಸಾಲು.
ಶ್ರುತಿಗೊಂಡೆ ನಾನು ಆ ಪರಮವಾಣಿ, ಅವನಿಚ್ಛೆಯನ್ನು ಸಹಿತ
ಬಾಧೆಗೊಳ್ಳದಿಹ ಬೋಧೆ ತುಂಬಿರುವ ಸುವಿಶಾಲ ಭ್ರಕುಟಿಗಳಲಿ.

ಅತಲಗಳ ತುಂಬಿ ಆಖಾತವಿದುವು, ಊರ್ಧ್ವ ಜೊತೆ ಸೇತು-ಬಂಧ
ಆ ಸ್ವರ್ಣಧಾರೆ ಧಾರೆಯಭಿಷೇಕ ತಾನೀಗ ಸತತ ಛಂದ,
ನೀಲಮಣಿ-ಶಿಖರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಚಾಪವದು ರಚಿತಗೊಂಡು
ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಮಿಂಚು-ಮಿಂಚುಗಳ ಲೀಗ ದಂಡೆಗಳು ಉಗಮಗೊಂಡು.

ಬುವಿಯ ಹೃದಯದಿ ದಿವದ ದಿವ್ಯಾಗ್ನಿ ಪ್ರಜ್ವಲನಗೊಂಡಿತಿಗ
ಮತ್ತೆ ಅಕ್ಷಯದ ಸೂರ್ಯ-ತೇಜಗಳು ಉಜ್ವಲನಗೊಂಡವೀಗ;
ಸೃಷ್ಟಿ-ಸೀಮೆಗಳ ಅಚ್ಚರಿಯ ಸಂಧಿ ಸಂಧಿಗಳ ಮಾರ್ಗದಿಂದ
ಅವತರಣಗೊಳುವ ಚಿತ್ತುಗಳ ಛಂದ-ಉತ್ಕಂಠ ಸ್ವಂದದಿಂದ.

ಖುತದ ಸಂಗಾತಿ ಆನಂಧ ಘನದ ವೈರಾಜ್ಯ ಜ್ವಾಲೆ ಮಾಲೆ;
ತಲಕಿದೋ ಒಂದು ಅರುಣವರ್ಣದಾ ಸೋಪಾನ ಪಥದ ಲೀಲೆ
ನಂದನದವನದ ದೇದೀಪ್ಯಮಾನ ಸಂಕುಲವು ಇದುವು ತಾನು
ತಮದ ಅಂತಿಮವ ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುತಲಿ ತುರಿಯಾವಸ್ಥೆ ಇನ್ನು.

ಜೊತೆಗಿದೋ ಕೊಂಚ ಅಧಿಕದಲಿ ಮತ್ತೆ ಜೀವನದ ನವ್ಯ-ದಾರ
 ರಜತ-ಕಾಂತಿಯಲಿ ಸೃಜನಗೊಳ್ಳುತಿವೆ ತಾ ಶಿಲ್ಪಗೊಂಡು ಪೂರ
 ಅದರ ಸ್ವರ್ಣಮದ ಆಚ್ಛಾದ ಮತ್ತೆ ವರ್ಣಮೇಳದೀ ತಲಗಳಲ್ಲಿ
 ಅನಾವೃತಗೊಂಡ ಭಾಸುರದ ಬೃಹತ್-ಲೋಕದಾ ಜೊತೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ.

ಅವರ ವೈರಂಭಣದ-ಪವನ, ಅಲ್ಲಿರಿಸಿ ಎನ್ನ ಸ್ವಪ್ನಗಳನು,
 ಸ್ವರ್ಣಮದ ಜೊತೆಗೆ ನೀಲಮಯದಂಬರವ ಪಡೆದು ತಾನು-
 ಸಾರೂಪ್ಯಗೊಂಡು ಈ ಬುವಿಯ ಮೇಲೆ ಸಂಚಲನಗೊಳಲು ಇಲ್ಲಿ
 ನಿನ್ನ ಸತ್ಯವನು, ನಿತ್ಯ ಸ್ಪಂದನದಲೀಗಿಂತು ನೆಲೆಸಲೆನಲು.

CWSA (ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ) 2/538

ಟಿಪ್ಪಣಿ:

1. ಶಶವಿಷಾಣ(ಚಿಮೇರಾ): ಇದು ಸಿಂಹ, ಅಜ(ಮೇಕೆ) ಮತ್ತು ಸರ್ಪದ ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಪ್ರಾಣಿ. ಇದನ್ನು ಕ್ಯಾಲೆಂಡರದಂತೆಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಶಶವಿಷಾಣ(ಚಿಮೇರಾ) ಅಮರತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಇದು ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕಾಲಾತೀತ ಎರಡನ್ನೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಋತುಮಾನಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನೂ ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ. (ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಬರ್ಟ್ ಗೇವ್ ಎನ್ನುವವರು ವಿವರವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.)
2. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಕೆಯ ದೇಹ, ಸರ್ಪದ ಬಾಲ, ಮತ್ತು ಸಿಂಹದ ಶಿರವನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತೆ ರೂಪಿತವಿದೆ. ಇದರ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಅಗ್ನಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಫೋಟೋ: ಇಮೇಜಿಂಗ್ ಸಾವಿತ್ರಿ

ಸುಧಾ-ಸಮೃದ್ಧ ಪ್ರಭಾಮಂಡಲದ ಪೂರ್ಣೇಂದು ವರ್ಣವಾಗಿ
ಅವಳ ಹೃದಯವಿದು ಸಾನುರಾಗದಲಿ ದ್ಯುತಿ-ಕಾಂತಿ ಮೂಲವಾಗಿ

- ಪುಟ್ಟು ಕುಲಕರ್ಣಿ
(ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ 'ಸಾವಿತ್ರಿ'; ದಳ 4 ರೇಣು 1 ಪುಟ 358)

RNI No. 22511/1971

No. of Pages 76 + 4 (Cov. Page)

KAR Reg No.: RNP/KA/BGS/368/2021-2023

Kannada Monthly Magazine

Date of Publication on 7th of Every Month

Permitted to Post 10th of Every Month. Reg. Valid till: 31-12-2023

Licensed to Post at BG PSO, Mysuru Road, Bengaluru - 560 026

ಫೋಟೋ: ಇಮೇಜಿಂಗ್ ಸಾವಿತ್ರಿ

ನಿತ್ಯತ್ತದೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ಪೂಜಿಸಲು ನನ್ನಾತ್ಮ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸು
ನಿನ್ನದೇ ರೂಪು-ಜೊತೆ ಪ್ರಾಣಗಳಲಿ ನಿನ್ನನ್ನೆ ದರ್ಶಗೊಳಿಸು

- ಪುಟ್ಟು ಕುಲಕರ್ಣಿ

Ed: Sri Puttu Parashuram Kulkarni, Pub: Dr. Ajit Sabnis

Ptd. by M/s. Sessaasai e-forms Pvt. Ltd.,

on behalf of Sri Aurobindo Complex Trust, 'Sri Aurobindo Marg',

J.P. Nagar I Phase, Bengaluru - 560 078. Phone: 080 - 22449882.